

༡༡། རྗེ་བཙུན་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་
བསྐྱར་མ་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་
སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ།།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གིས་བསྐྱིགས།
༼གསུང་འབུམ་ང་པ།༽

ཨོཾ། བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་
 བཟང་ལྷ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་
 པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ།།

།ད།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

2015

ཨ་མ་འདི་གས་ནམ་བཞི་འཛིན་སྟེང་བཀྲུགས་ནས། །ཕྱང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་གཡོ་མིང་འདི་ན། །
 དཔལ་ལྷན་འབྲིན་ལས་བཟང་པོ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི། །བཟུན་པའི་བདག་པོ་ནམ་ཐོས་སྤྲུལ་དེར་འབྱུང། །
 བཀའ་ཆེན་བདེ་ཡིགས་ཉི་མས།

བྱ་གར་མེར་བྱེས་གྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

བྱ་གར་མེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

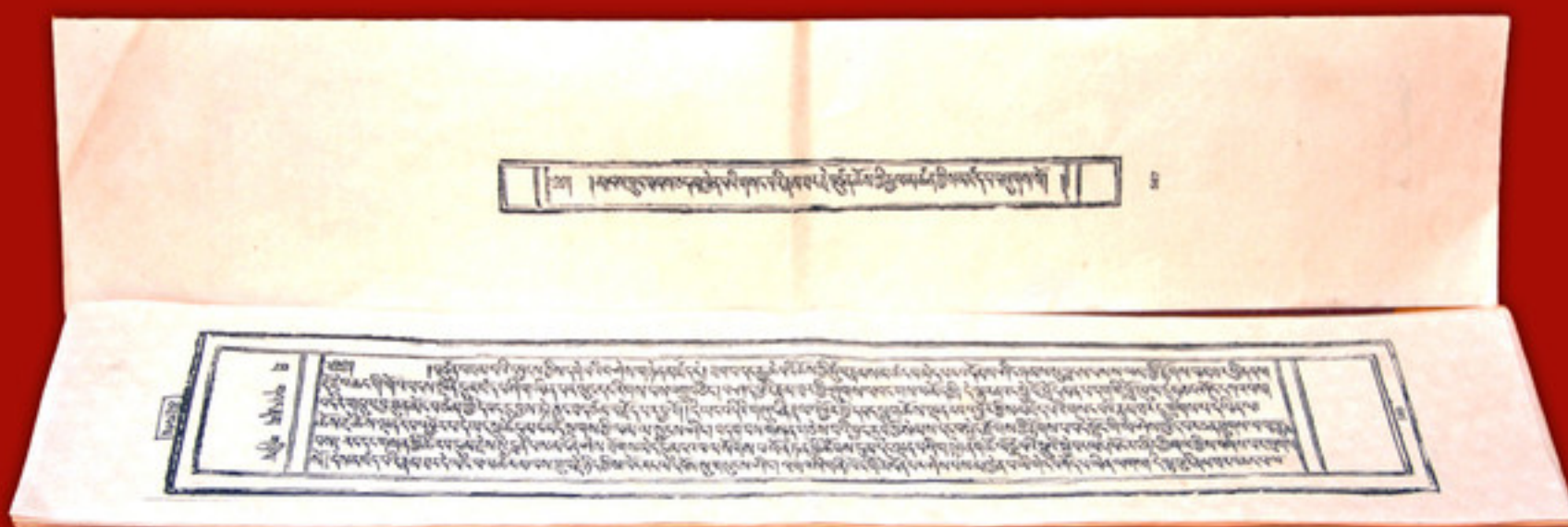
བྱ་གར་ལྷག་ས་ཚོས་ལྷར་དྲུ་བར་སྟུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

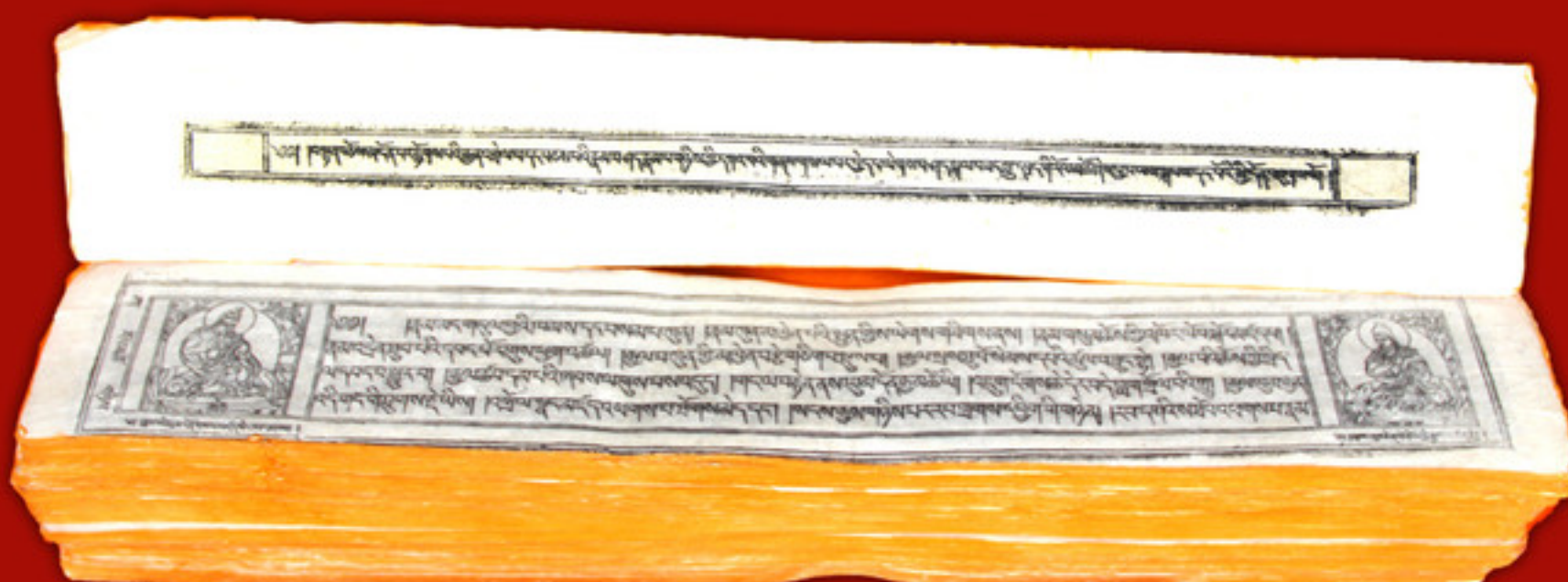
འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

ཐུ་གར་ཇི་ཡིར་པར་སྒྱུན་བྱས་པའི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ།

གཙང་པར་གྲས་སྤྱོད་བཞག་ས་པའི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ།

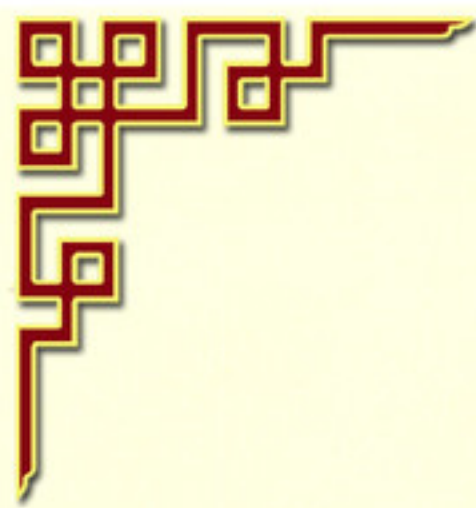
སྤྱོད་བཞག་ནས་པར་སྒྱུན་བྱས་པའི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ།

THE DALAI LAMA

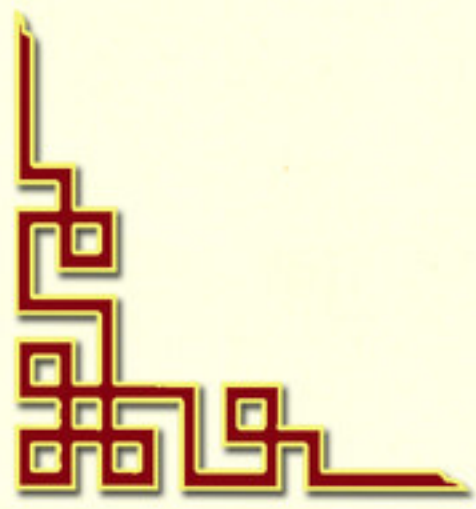
༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེ་ཆོན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤྲུའི་
 རྒྱལ་པོས་སྤྱི་འགོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྲུལ་གི་པན་བདེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ་
 དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་
 པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྲུལ་
 གཙུག་དཔལ་རྣམ་ཐུང་འཛུལ་བའི་བཟུང་བའི་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་སྤྱིང་བས་ལེགས་པར་
 གཏན་ལ་པབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུར་རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་
 རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་
 བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱིར་དར་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པོ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་སྤྲུལ་མེད་
 བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱབས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། སྤྲུལ་དོན་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་གིན་དུ་མང་བ་ལས་ཇི་
 བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་པར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
 སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་

མཐའ་གཙོང་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྟུས་རར་གྲགས་
 བའང་རྒྱས་བསྟུས་འཆམ་ཞིང་སློ་གསར་ནམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཀྱི་སློ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་
 བས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་བན་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཆང་ནས་ཐེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཆ་
 ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྟུང་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་ངེས་འདོངས་ཐོག་སྟོགས་སྟེག་པར་སྟུན་
 བཀྱིས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྟུགས་བཟོད་དང་། འབད་བས་བསགས་པའི་ལེགས་
 བྱས་ལ་བསྟོ་བ་དང་པར་དུ་བསྟུན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་
 ཆེར་ཡོང་བའི་སློན་ལམ་དང་བཅས། ཏུ་ལའི་ལྷ་མར་འཁོད་པ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྟོབ་བསྟན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྟུལ་ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༩ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡
 ཆེས་ ༥ ལ།

༡༡། རྩེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མཛོད་བསྟར།

འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྱུང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་
 པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་
 ཆོན་བཙུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་དོ་སྟོན་བྱང་ཅམ་ཞུ་ན།

༡༽ བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཕྱི་ལོ་ (༡༩༩༩) ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱོན་བྱས་པའི་
 རྩེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དེ་བ་གཞུགས་སྟོན་སྤྲད་གཉིས་དང་། དེའི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ།
 སྤྲོ་སོར་སེར་བྱས་བྲ་ཆང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ལོར་ཅམ་
 མིན་པར་དོན་ལོར་མཛོད་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་
 དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱོད་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པའི་སྐབས་
 སུ། སེར་བྱས་བྲ་ཆང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས།
 ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་འབུམ་དང་མཆོ་སྟོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་
 གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐྱེ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ།
 འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲིའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱོད་ལས་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་རང་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདྲེན་པ་ལེན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་ཁག་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་སྒྲོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་
སེམས་བསྐྱེད་གི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་ཇོགས་སྒྲུར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་ཇོགས་སྒྲུར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་
འདིར་དཔེར་མཆོད་ཅིང་ཞིག་ཟུང་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐུ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱས་པར་གྱི་དཔེ་རྙིང་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་པར་ཤིང་
གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཅེས་བྱས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཇི་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཇི་རི་རྣམ་
ཐར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། སྐུ་འབྱུང་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་
བལྟས་ན། སྐུ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྷན་མཛོད་ཆོད་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་
ཀྱང་བལྟས་ཅིང་གིས་ཤེས་རུས་པའི་བཅོས་ལྷན་མང་དུ་སྒྲུང་། འདིར་ཟུར་ཅིང་ཞིག་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་པར་མ་ལ་
བཀྲར་དང་སྐུ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གིས་མཆོད་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར། ཇི་བཙུན་གིས་གསུང་གིས་
བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྷན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཇི་བཙུན་གིས་
གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྒྲུང་སྟེ།
གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྷན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་བཀྲར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཞེས་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་
བཙུན་གི་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཀྲར། འཁོར་གི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་།
སྐྱར། འཁོར་གི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཙུག་པའི་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༡༽ བསྐྱར་རྒྱུ་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟེ་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་གྲེས་གྲ་ཚང་དུ་སྐྱར་བོད་ནས་
གདན་ཁྱེད་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གསུམ། བྱང་པེས་སྐྱེ་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་དོན་དང་། རིགས་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်မြို့နယ်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

སྤྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་སྤྱད་བས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བའོལ་དང་། དབྱ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་།
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མངོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་སྤྱ་སྤྱབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་ལྷན་སེལ་
དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཆ་ང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གས་སུ། བར་
 གྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། དབུ་མ་དང་།
 འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
 ཆའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཆོ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་སེར་གྲེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གས་སུ། བར་ཕྱིན་ཕྱི་
མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཆང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐུ་འབྱུང་པར་མ་དཔེ་རིང་གས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་
བསྐྱར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་སྒྲིངས་སྐྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གས་གྱི་
པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྲེས་གྲ་ཆང་དུ་སྒར་བོད་ནས་གདན་ཁྱ་གནང་བའི་གས་དང་། དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཆིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྒར་དཔེར་
མཆོན་ཅམ་ཁྱས་ཟེན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ལིའི་པར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྟུ་སྟུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་སྟུན་སེལ་དང་།
གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྟུར་གཞིའི་གས་སྟུ་བཞུགས།

དུག་པ་བྱུང་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཆོ་སྟོན་པར་མ་པར་བྱིན་སྲིདོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྱོན་བྲས་
པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། སེར་བྲེས་གྲ་ཆང་དང་དགའ་བྲང་གྲ་ཆང་བཅས་ནས་སྤྱིར་པར་
སྐྱོན་གནང་པའི་གས་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་ཨན་ནས་པར་སྐྱོན་བྲས་པའི་དགག་ལན་སྟོར་དང་གྲུབ་དོན་
ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་བྱུང་ལྟའི་ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

[illegible]

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་ཤུགས་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལུ་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་གྲ་ཆང་དུ་
བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་གཞི་དང་བྱར་མཆན་གང་གི་གས་སྤྱད་མེད།

༣༽ ལྷ་ས་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དང་པོ་བཀའ་
བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་ཚུམ་
པ་པོའི་མཆན་དང་། ལྷ་ས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། འུག་པ་ཞོག་གངས་ཡིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་
ན། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ལ། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟ་བུར་འདས། ཉི་མེ། ༤༡༥། ལྷ་བུ་ཡིན། འདིས་
བསྟན་འགྲུར་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་བྱས། གཉིས་པ་པོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་ཚུམ་པ་པོའི་མཆན་དང་།
བཞི་པ་བསྟན་བཙུམ་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་ས་ཞོག་གངས་ཐིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ།
གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྩི་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་། ༡༦༥། ལྷ་བུ་ཡིན།

༤༽ བསྟར་མཆན་འགོད་སྤངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྤར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱུ་དགོས་རིགས་
ལ་མདུན་རྟགས་ (ན) དང་རྒྱུ་རྟགས་ལ་ (བ) བཅས་བཀོད་ཡོད། ལྷ་ས་བསྟར་གྲང་མ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་གྲང་
ལྷ་ས་མཆན་བཏགས་མཁན་དོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྱངས་པའི་མདོ་
བསྟན་བཙུམ་རྩི་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དཔེགས་བསལ་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྩི་བཙུན་པའི་
པར་ཐིག་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལྷ་ས་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེ་ལེའུ་བརྒྱད་མར་བྱངས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལྷ་ས་མཆན་བཀོད་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་པར་གཞིར་བཞག་ནས་
བཀོད་ཡོད་པས་འགྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བྱར་སྤང་།

༥༽ དཔེ་བསྟར་མའི་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། སྤར་པོད་ནས་གདན་ཁུ་གནང་བའི་གས། སེར་
གྲེས་གྲ་ཆང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཞིམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཉག་དང་། སེར་གྲེས་དཔེ་
མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཉག་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་
ཆ་ལ་ཉག་དང་། ལྷ་སའི་པར་མ་ལ་ཉག་དང་། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་ལ་ཉག་དང་། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་ལ་ཉག་དང་། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་ལ་ཉག་དང་།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်မြို့နယ်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བཏབ་ནས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱང་བའི་མཆམས་སུ་གྲ་ཆང་
 དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བབྱང་སྟེ་གཞུང་དགུས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
 རིམ་ཡོད་འོག་མཆོན་བཏགས་ཡོད། བར་མ་པན་ཚུན་བསྐྱར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་
 བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཆོག་
 རིས་དང་སྐྱར་ནས་ཆོག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་ཉགས་དང་ལྷག་ཉགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྟོང་བྱས་མེད།
 རྟོག་མཆོན་དང་ལྷང་མཆོན་དང་དཔེ་བསྐྱར་མའི་མཆོན་བཅས་ལ་ཨང་ཉགས་སྟོར་བྱིམ་མ་འདི་(❶ ❷)བེད་སྟོང་
 བྱས་ཡོད།

༦༥ འོ་ར་མཆན་བཏགས་སྒངས་ཀྱི་སྒྲོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཁྱུན་དང་། ས་མཆམས་ལ་འཁྱུན་དང་། སྒྲོར་བ་སོགས་འོ་ར་བ་རྒྱན་འབྲམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྒྲོན་བྱང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་འོ་ར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྒང་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཆོག་དོན་ངོས་མ་བྱེན་པ་བཏག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་གྲང་འབྲུར་བ་བཏང་མེད། འོ་ར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྒྱར་བྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་གྲང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་བྱེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འོ་ར་བ་གཅིག་མཐུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆམས་ལ་ས་འཆམས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། རྩ་ཆོག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཔྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་ལྷང་ལ་ཆད་ལྟག་འོ་ར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྲངས་རྒྱའི་ལྷང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་དེའི་འོག་གྲངས་ཐོག་སྤོང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལྷང་མིང་འོ་ར་བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཅུ་ངེས་མཆོན་པར་བྲས་ཡོད།

༡༽ དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྒོར། སྒྱིར་རྗེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་བོད་ལྗེ་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ ယုဒျေယဗေဒယဉ္ဇနဗျူဟိယ

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བྱང་བར་མ་ཟད། སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱང་བ་དཔེར་
ན། ཉགས་བསལ་ཉགས་གསལ། རོས་སྐལ་རོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་
དབྱུང་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། རྒྱུ་རྒྱུ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྒྲུང་། འདི་ནི་རྩེ་
བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་བྲབ་དོ་བྲབ་
ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོད་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དག་
ཀན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དག་མཆན་ཆེ་བའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་བྱང་བ་བཞིན་སྒྲུང་
བཅོས་བྱིན་ལྟག་ལུས་བྱང་བ་སྟུང་གཞན་པར་རྟོང་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༡༥ བོད་གངས་མྱིག་སྒངས་ཀྱི་སྒོར། གསུང་འབྱུང་ཕྱོགས་མྱིག་སྐབས་སུ་བོད་གངས་གོ་རིམ་འགོད་
སྒངས་ཐད་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ལས་སྒྲགས་དང་པོ། བོད་ལྗེ་ལས་དབྱུང་མ་དང་པོར་མཛད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་
ཚོགས་ཤིག་སྒྲང་ཡང་། འདིར་བོད་ལྗེ་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་བྱས་བྲ་ཆང་གི་ཚུད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་
བཞེགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་བྲ་གསུམ་སྟོ་ཏྲགས་གཉིས་བཅས་མེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱས་བྲ་ཆང་གི་
ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་བོད་བཙུ་བྲག་གི་ཐ་མར་བཞེགས་འདུག་བྲས་ཡོད། མེ་བཙུན་
ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་ཏུ་པར་བྱིན་སྟེ་དོན་རྣམས་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་བོད་དགྲ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་
བོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་བོད་བཞིར་བྲས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབྱུང་མ་བྱུར་བཞོལ་སོགས་ལ་བོད་ཏྲགས་མ་མཛད་
ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱུར་མ་བོད་གསར་བཞེགས་སྐབས་སུ་བོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་བོད་བཙུ་བྲག་
བྲས་ནས་བཞེགས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་
བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབྱ་ནས་སྤྱན་ལྡ་མངོན་ཤེས་བར་དང་།
པོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྦྱར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྗེ་གས་བར་དང་། པོད་བཞི་
པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྡ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་
དོན་དང་། པོད་རྒྱག་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་ལྡ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཚས་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཆ་དང་། པོད་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၇ နေပြည်တော်၊ ၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་སྤྱོད་སྐབས་དང་བོད་མཐའ་དཔྱོད་དང་། བོད་དགུ་པའི་ནང་པར་སྤྱོད་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་
ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྦྲུམ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཅུ་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་
འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་
པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉན་བྱ་བྱར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད།
ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལྷོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྟུ་སྟུབ་
དགོངས་རྒྱ། ལྷག་ལན་ལྔ་དན་སུན་སེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། བོད་བཅུ་དྲུག་
པའི་ནང་བསྐྱུས་བྲ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། ལྷོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྐྱེམས་བོད་གངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་བསྐྱིགས་
བཀོད་བྱས་ཡོད།

༤༽ དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྒྲུང་གི་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲུང་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྒྱལ་སྐྱོང་
པའི་གཞུང་ཆོས་ཁག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྒྲིག་སྒྲུང་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་སྐྱོང་
བ་དང་། རྒྱལ་སྐྱོང་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་འགྲེལ་སྐྱབས་སུ། རྒྱལ་སྐྱོང་གཞན་བཞི་བ་དང་། རྒྱལ་སྐྱོང་བུམ་གཟུགས་
ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྙད་གྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་
དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བཟོད་བྱེད་སྟེ་ཆོས་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་
བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་སྐྱབས་སུ། མ་བཅོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དགྲུས་སུ་གཉིས་
ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འང་རང་སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆོག་བདེ་མིན་
དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ཤིག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྤོང་
གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་འགྲུས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀྲམ་ཡོད།

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདྲེན་པ་ལེན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་ཁག་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༡༠༽ བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འབྲུག་སྐད་སྐད་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྤེལ་ཆོད་ལྡན་བཅད་དེ། དང་པོ་ལྷང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་མཁན། གསུམ་པ་སྟོན་མཁན་དུ་འབྲུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན། ལྔ་པ་དཔེ་གཟུགས་སྟོན་མཁན་དང་ལྔ་པ་དཔེ་བཞི་ནང་ནས། ལྷང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྐྱར་བ་པལ་ཆེ་བ་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྟོག་དང་དབྱེ་མ་གསར་རྟོག་དང་པར་བྱེ་བཅས་འཛིན་གྲུ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྤེལ་ཆོད་ཀྱི་གསར་རིམ་མཐོ་ལོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲུ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་པར་ཆོད་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་པར་བེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་འོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སྟོན་མཁན་དུ་འབྲུག་བསྟོན་མཁན་ལེགས་པར་བེན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྟོན་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་པར་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡༽ ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཀྱི་སྐོར། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབྱེ་ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་བྱུག་མཛོད་དང་། དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པ་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཆོད་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་ཐོག་མའི་ལས་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོར་གྲུ་ཆོད་ཆོག་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབྱར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པ་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱིས་པོད་གངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྱར་བྱེད་སྟོན་མཁན་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྐད་སྐད་འགོད་སྐད་སྐད་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་པར་མའི་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༡༣ དང་བྱེ་ལོ་ ༢༠༡༤.༡.༡༦ ཉིན་
སེར་བྱེས་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

ཇེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས།.....	༡
པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྒྲི་དོན།	
གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཤེས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	1
༡ རྟེ འབྲེལ་བཀོད་པས་མཆམས་སྟར་བ་དང་།	1
༡ རྟེ ལམ་ཤེས་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	9
༣ རྟེ སྐབས་བསྟར་བ་དང་གསུམ་ལས།	179
དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	3
༡ རྟེ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	3
༡ རྟེ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	8
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།	8
༡ རྟེ ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་།	8
༡ རྟེ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	8
དང་པོ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ།	8
༡ རྟེ མཆན་ཉིད།	8
༡ རྟེ དབྱེ་བ།	8
༣ རྟེ ས་མཆམས་གསུམ་ལས།	8
གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།	8
༡ རྟེ མཆན་ཉིད།	8
༡ རྟེ དབྱེ་བ།	8
༣ རྟེ ས་མཆམས་གསུམ་ལས།	9
གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།	9
༡ རྟེ ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་དང་།	9
༡ རྟེ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས།	41

དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ།	9
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	9
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	9
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	9
༡ ་ ཅ་བ།	9
༢ ་ འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས།	9
ཅ་འབྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཡང་།	10
༡ ་ ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་།	10
༢ ་ བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉིས་ལས།	11
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ།	11
༡ ་ སྐྱེ་ཚུལ་དང་།	11
༢ ་ རོ་བོ་དང་།	34
༣ ་ བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་གསུམ་ལས།	40
དང་པོ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།	11
༡ ་ གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་།	11
༢ ་ མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་གཉིས་ལས།	13
གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སྟེ།	13
༡ ་ སྐྱེ་དོན་དང་།	13
༢ ་ གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།	33
དང་པོ་སྐྱེ་དོན་ལ།	13
༡ ་ མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱང་པེས་སྟེ་འདོད་ཚུལ།	13
༢ ་ ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་པ།	26
༣ ་ འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།	30

དང་པོ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལ་ཡང་།	13
༡ ་ དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་།	14
༢ ་ དེ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་།	20
༣ ་ ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །	25
དང་པོ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ།	14
༡ ་ མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་།	14
༢ ་ དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	14
གཉིས་པ་དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལ།	14
༡ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་།	14
༢ ་ དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་དང་།	16
༣ ་ མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས།	18
གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ།	20
༡ ་ མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་།	20
༢ ་ རི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།	21
གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ།	25
༡ ་ མཚན་ཉིད།	25
༢ ་ དབྱེ་བ།	25
༣ ་ ས་མཚམས།	26
༤ ་ གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཞི་ལས།	26
གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ།	35
༡ ་ དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་།	35
༢ ་ དེ་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་དབབ་པ་དང་གཉིས་ལས།	37
དང་པོ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ།	35

༡ ་ བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	35
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས།	35
གཉིས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ།	35
༡ ་ གློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	35
༡ ་ དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས།	37
གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་སྐབས་སྟེ།	41
༡ ་ ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	41
༡ ་ རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	55
༣ ་ བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་ལས།	78
དང་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ།	41
༡ ་ ལམ་ཤེས་དངོས་དང་།	41
༡ ་ དེའི་རྒྱ་ཇས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས།	51
དང་པོ་ལམ་ཤེས་དངོས་ལ།	41
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	41
༡ ་ བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	41
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	41
༡ ་ མཚམས་སྦྱར།	41
༡ ་ ཅ་ག།	42
༣ ་ འགྲེལ་བཤོ།	42
གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ།	42
༡ ་ ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་།	42
༡ ་ དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།	44
དང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་ལ།	42

༡ ་ གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་།	42
༡ ་ རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།	43
དང་པོ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ།	42
༡ ་ སོ་སོའི་རྣམ་པ་དང་།	42
༡ ་ ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།	43
དང་པོ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ལ།	42
༡ ་ སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་།	42
༡ ་ གུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།	42
གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ།	43
༡ ་ འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་།	43
༡ ་ ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།	44
གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ།	45
༡ ་ མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་དང་།	45
༡ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	50
དེས་ན་རང་ལུགས་ལ།	50
༡ ་ མཚན་ཉིད།	50
༡ ་ དབྱེ་བ།	50
༡ ་ ས་མཚམས།	50
༡ ་ བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།	50
གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ།	51
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	51
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	51
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	51

༡ ་ མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་།	51
༡ ་ ཅ་བ་དང་།	52
༣ ་ འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས།	52
གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ།	55
༡ ་ བགྲོད་པ་པོ་ཉིན་གྱི་བྱད་པར་དང་།	55
༡ ་ བགྲོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་།	66
༣ ་ དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་གསུམ་ལས།	75
དང་པོ་བགྲོད་པ་པོ་ཉིན་གྱི་བྱད་པར་ལ།	55
༡ ་ བྱད་པར་དངོས་དང་།	55
༡ ་ ཅོད་པ་སྤོང་པའོ།	64
དང་པོ་བྱད་པར་དངོས་ལ།	55
༡ ་ མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་།	55
༡ ་ ཅ་བ་དང་།	55
༣ ་ འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས།	56
གཉིས་པ་ཅ་བ་ལ།	55
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	55
༡ ་ དེ་ཉིད་ཅ་བས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས།	56
འདི་ལ་ཡང་།	56
༡ ་ ལམ་བགྲོད་པའི་བྱད་པར་དང་།	56
༡ ་ ཆོས་སྟོན་པའི་བྱད་པར་གཉིས་ལས།	57
འདིའི་སྐབས་སུ།	58
༡ ་ སྤྱི་དོན་དང་།	58
༡ ་ གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།	62

དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ།	58
༡ ་ རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་།	58
༢ ་ ལམ་བཟོད་པའི་བྱ་བ་དང་།	58
༣ ་ ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་བྱ་བ་དང་།	60
༤ ་ ཆོག་པ་གསོག་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་།	60
༥ ་ གནས་པའི་བྱ་བ་དང་།	61
༦ ་ རྒྱ་བའི་བྱ་བ་དང་།	62
༧ ་ སྤྱོད་པ་དང་བདུན་ལས།	62
ལྷ་པ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་།	61
༡ ་ ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་།	61
༢ ་ སྤྱི་གནས་པ་གཉིས་ལས།	62
གཉིས་པ་བྱ་བ་དང་ལ་ཚོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ།	64
༡ ་ ཚོད་པ་དང་།	64
༢ ་ ལན་གཉིས་ལས།	64
གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས།	64
༡ ་ ཚ་བ་དང་།	64
༢ ་ འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས།	64
འདི་ལ་ཡང་།	64
༡ ་ རྒྱ་དུས་སྤྱོད་ལམ་འདེབས་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་།	64
༢ ་ འབྲེལ་དུས་སྤྱོད་ལམ་འགྱུར་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས།	65
གཉིས་པ་བཟོད་བྱ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་བཞག་པ་ལ།	66
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	66
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	66

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།.....	66
༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ།	66
༢ ་ ཅ་བ།.....	66
༣ ་ འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	67
མདོ་ཅ་འབྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལའང་།	67
༡ ་ བརྟེན་པ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་།	67
༢ ་ ཏེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་གཉིས་ལས།	68
དང་པོ་བརྟེན་པ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ།	67
༡ ་ གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་ཏོག་པ་སྤངས་པའི་བྱད་པར།	67
༢ ་ ཞེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གཉིས་ལས།	67
འདིའི་སྐབས་སུ།	69
༡ ་ སྤྱི་དོན་དང་།	69
༢ ་ གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།	71
དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ།	69
༡ ་ བྱད་ཚོས་བཤད་པ་དང་།	69
༢ ་ ལམ་ཞེས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	71
དང་པོ་བྱད་ཚོས་བཤད་པ་ལ།	69
༡ ་ བརྟེན་པ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་།	69
༢ ་ ཏེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་གཉིས་ལས།	69
གཉིས་པ་ཏེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ།.....	69
༡ ་ སྦྱོར་པ་པོའི་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་།	69
༢ ་ སྦྱོར་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	71
དང་པོ་སྦྱོར་པ་པོའི་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ།	69

༡ ་ བཤད་བྱའི་ལུང་ལོན་པ་དང་།	69
༡ ་ དེའི་དོན་བཤད་པའོ།	70
གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	71
༡ ་ མཚན་ཉིད།	71
༡ ་ དབྱེ་བ།	71
༡ ་ ས་མཚམས་སོ།	71
གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ།	75
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	75
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	75
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	75
༡ ་ མཚམས་སྒྲུབ་བ།	75
༡ ་ ཅ་བ།	76
༡ ་ འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	76
གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ།	78
༡ ་ སྤྱིའི་མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་།	78
༡ ་ སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	78
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ།	78
༡ ་ མཐོང་ལམ་བཤད་པ་དང་།	78
༡ ་ སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	112
དང་པོ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ།	78
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	78
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	79
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	79

༡ ་ མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།	79
༡ ་ གློམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	79
༡ ་ རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ།	86
དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	79
༡ ་ ཅ་བ།	79
༡ ་ འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས།	79
གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ།	79
༡ ་ གང་གིས་གློམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་།	79
༡ ་ གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས།	79
༡ ་ གང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ།	79
༡ ་ གང་དང་ལྡན་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་བཞི་ལས།	79
གཉིས་པ་གློམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	79
༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ།	79
༡ ་ ཅ་བ།	80
༡ ་ འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	80
གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་།	80
༡ ་ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	80
༡ ་ དོན་བསྟུ་བ་གཉིས་ལས།	80
གསུམ་པ་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ།	86
༡ ་ ཁས་སྒྲུངས་བརྗོད་པ་དང་།	86
༡ ་ དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས།	86
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ།	86
༡ ་ རིགས་པས་དགག་པ་དང་།	86

༡ ་ ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས་ལས།	87
དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	87
༡ ་ མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་བཤད་པ་དང་།	87
༡ ་ བརྟན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	89
དང་པོ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་བཤད་པ་ལ།	87
༡ ་ ལུས་རྟོན་བཤད་པ་དང་།	87
༡ ་ སེམས་རྟོན་བཤད་པ་ལོ།	88
གཉིས་པ་བརྟན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།	89
༡ ་ མཚན་ཉིད།	89
༡ ་ དབྱེ་བ།	91
༣ ་ མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ།	93
༥ ་ སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་དབྱེད་པ་ལོ།	98
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།	91
༡ ་ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་།	91
༡ ་ སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་ལོ།	93
གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ།	93
༡ ་ བཤད་ཚུལ་འགོད་པ་དང་།	93
༡ ་ འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་ལོ།	94
དང་པོ་བཤད་ཚུལ་འགོད་པ་ལ།	93
༡ ་ ཆོས་མཛོན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་།	93
༡ ་ རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་གཉིས་ལས།	94
བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་ལ།	98
༡ ་ འདོད་པ་དགོད་པ་དང་།	98

༡ ་ འཐད་ཐོགས་བསྟན་པ་དང་།	102
༢ ་ ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།	111
དང་པོ་འདོད་པ་དགོད་པ་ལ།	98
༡ ་ འབྲས་བུའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སོ་སོའི་མདོན་པར་ རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དང་།	99
༡ ་ སོ་སོའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས།	101
གཉིས་པ་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ།	112
༡ ་ མཚམས་སྒྲུར་བ་དང་།	112
༡ ་ དོན་དངོས་བཤད་པའོ།	113
གཉིས་པ་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ།	113
༡ ་ སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་།	113
༡ ་ བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	117
དང་པོ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ།	113
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	113
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	113
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	113
༡ ་ མཚམས་སྒྲུར་བ།	113
༡ ་ ཅ་བ།	113
༢ ་ འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	113
གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ།	117
༡ ་ སྒྲིའི་མཚམས་སྒྲུར་བ་དང་།	118
༡ ་ སོ་སོའི་དོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	123
འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	118

༡ ་ གློ་མ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་།	118
༢ ་ བརྟེན་པ་གློ་མ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	119
དང་པོ་གློ་མ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་ལ།	118
༡ ་ ལུས་རྟེན་དང་།	118
༢ ་ སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས།	118
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་གློ་མ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ།	119
༡ ་ མཚན་ཉིད།	119
༢ ་ དབྱེ་བ།	119
༣ ་ ས་མཚམས་སོ།།	119
གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ།	123
༡ ་ ཟག་བཅས་གློ་མ་ལམ་དང་།	123
༢ ་ ཟག་མེད་གློ་མ་ལམ་གཉིས་ལས།	151
དང་པོ་ཟག་བཅས་གློ་མ་ལམ་ལ།	123
༡ ་ དབྱེ་བ་བརྟེན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	123
༢ ་ སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་།	124
༣ ་ བྱེད་ལས་གྱི་གློ་ནས་མཐུག་བསྐྱེད་བྱས་པ་གསུམ་ལས།	150
གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ།	124
༡ ་ མོས་པ་གློ་མ་ལས།	124
༢ ་ བསྐྱེད་བྱས་པ་གློ་མ་ལས།	140
༣ ་ རྗེས་སྦྱོང་ཡི་རང་གློ་མ་ལམ་དང་གསུམ་ལས།	149
དང་པོ་མོས་པ་གློ་མ་ལམ་ལ།	124
༡ ་ མོས་པ་དངོས་དང་།	124
༢ ་ མོས་པའི་པན་ཡོན་དང་གཉིས་ལས།	135

དང་པོ་མོས་པ་དངོས་ལ།	124
༡ རོ་མོས་པ་གསུངས་ཚུལ་དང་།	124
༢ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	129
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	129
༡ མཚམས་སྒྱུར་ག།	129
༢ ཅ་ག།	129
༣ འབྲེལ་བའོ།	130
སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	130
༡ མོས་པའི་ཡུལ།	130
༢ མོས་པའི་ངོ་བོ།	131
༣ མོས་པའི་རྒྱ།	131
༤ མོས་པའི་བྱེད་ལས།	131
༥ འདིར་བསྟན་མོས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་ལྷ་ལས།	131
གཉིས་པ་མོས་པའི་ངོ་བོ་ལ།	131
༡ སྤྱི་འདོད་དང་།	131
༢ བྱེད་བྱ་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས།	131
ལྷ་པ་འདིར་མོས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།	131
༡ མཚན་ཉིད།	131
༢ དབྱེ་བ།	132
༣ བྱེད་བྱ་མོས་པའི་ངོ་བོ།	132
༤ གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན།	132
༥ མོས་པ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་བ།	133
༦ ས་མཚམས་དང་དབྱེད་ལས།	133

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།	132
༡ ་ ཅ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	132
༢ ་ ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	132
༣ ་ ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	132
༤ ་ རོན་བསྐྱབ་བཞེ་ལས།	132
གཉིས་པ་མོས་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པ་ལ།	135
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	135
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	139
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	139
༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ།	139
༢ ་ ཅ་བ།	139
༣ ་ འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས།	139
གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ལ།	139
༡ ་ ཅ་བའི་རོན་བཤལ་བ་དང་།	139
༢ ་ རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས།	139
གཉིས་པ་བསྟོན་བསྟོམ་ལས་སྟོན་པ་ལ།	140
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	140
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	140
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	140
༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ།	140
༢ ་ ཅ་བ།	140
༣ ་ འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས།	141
གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ལ།	141

༡ ་ བསྐྱོ་བའི་གངས།	141
༢ ་ གང་དུ་བསྐྱོ་བ།	141
༣ ་ གང་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ།	141
༤ ་ དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོ་བ།	141
༥ ་ གང་གིས་བསྐྱོ་བའོ། །	141
སྤྱི་དོན་ལ།	146
༡ ་ བསྐྱོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེས།	146
༢ ་ བསྐྱོ་བའི་སེམས།	146
༣ ་ བསྐྱོ་བའི་དབང་པོ།	147
༤ ་ བསྐྱོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།	147
༥ ་ བསྐྱོ་བའི་དགོས་པ།	147
༦ ་ བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་དང་བྱུག་ལས།	147
གསུམ་པ་རྒྱུ་ལེ་རང་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ།	149
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང།	149
༢ ་ བསྐྱོ་བའི་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་ལྟུང་གཉིས་ལས།	150
གཉིས་པ་བསྐྱོ་བའི་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་ལྟུང་ལ།	150
༡ ་ མཆོམས་སྤྱར་བ།	150
༢ ་ ཅུ་བ།	150
༣ ་ འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	150
གཉིས་པ་ཐག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ལ།	151
༡ ་ ཐུན་མོང་བའི་མཆོམས་སྤྱར་བ་དང།	151
༢ ་ སོ་སོའི་དོ་སྤོང་བཤད་པའོ། །	156
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ།	156

༡ ་ སྐབ་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་དང་།	156
༡ ་ རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	159
དང་པོ་སྐབ་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ།	156
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	156
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	156
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	156
༡ ་ མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་།	156
༡ ་ ཅ་བ་དང་།	156
༡ ་ འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	156
མདོ་ཅ་འབྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྟུ་ན།	156
༡ ་ གང་གིས་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་།	156
༡ ་ གང་བསྐབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམས་པ་གཉིས་ལས།	157
དང་པོ་གང་གིས་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་།	156
༡ ་ རོ་བོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྐབ་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་།	156
༡ ་ འབྲས་བྱ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྐབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚོག་ཉིད་དང་།	157
༡ ་ བྱེད་ལས་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྒོམ་ལམ་དེ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མདོན་པར་འདུ་མི་ བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།	157
གཉིས་པ་གང་བསྐབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམས་པ་ལ།	157
༡ ་ གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་ མདོན་པར་ཉོགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་།	157
༡ ་ མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ ལས།	158
གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ།	159

༡ ་ རྣམ་དག་གི་རྒྱ་དང་།	159
༡ ་ རྣམ་དག་དངོས་གཉིས་ལས།	163
དང་པོ་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ལ།	159
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	159
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	159
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	159
༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ།	159
༡ ་ ཅ་བ།	160
༡ ་ འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	160
མདོ་ཅ་འབྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྟན་པ།	160
༡ ་ སྒྲིབ་པ་རྒྱ་དང་།	160
༡ ་ མི་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་གཉིས་ལས།	161
དང་པོ་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་ལ་ཡང་།	160
༡ ་ ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་ བྱེད་པ།	160
༡ ་ རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་སོགས་པར་བྱེད་ཉམས་སྦྱེད་པ།	160
༡ ་ ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་གསུམ་ལས།	161
གཉིས་པ་མི་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་ལ་ཡང་།	161
༡ ་ སྒྲིབ་དགོ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་།	161
༡ ་ ཚེས་ཐབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་།	162
༡ ་ བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པ་དང་།	162
༡ ་ མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་བཞི་ལས།	162
གཉིས་པ་རྣམ་དག་དངོས་ལ།	163

༡ ་ རྩ་དག་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་།	163
༡ ་ རྩ་དག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	169
དང་པོ་རྩ་དག་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ལ།	163
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	163
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	164
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	164
༡ ་ མཚམས་སྒྲུབ་པ།	164
༡ ་ ཅུག་	164
༡ ་ འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	164
འདྲིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	164
༡ ་ ཚེས་ཅན་དག་གཞི་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་དང་།	164
༡ ་ བསྐྱབ་བྱ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།	165
༡ ་ སྐབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་བྱེ་བའི་དོན་བཤད་པའོ།	165
གཉིས་པ་རྩ་དག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	169
༡ ་ ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་།	169
༡ ་ མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་རོ།	173
དང་པོ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་ལ།	169
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	169
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	169
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	169
༡ ་ མཚམས་སྒྲུབ་པ།	169
༡ ་ ཅུག་	170
༡ ་ འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	170

མདོ་ཙ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་།	170
༡ ་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་།	170
༡ ་ རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དང་།	170
༡ ་ བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་།	170
༡ ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་གི་ཉུང་བ་དང་བཞི།	000
གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ།	173
༡ ་ ལམ་གྱི་བྱང་པ་དངོས་དང་།	173
༡ ་ ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་ལོ། །	177
དང་པོ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་ལ།	173
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	173
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	175
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	175
༡ ་ ཇི་བ་དང་།	175
༡ ་ ལན་གཉིས་ལས།	175
གཉིས་པ་ལན་ལ།	175
༡ ་ ཙ་བ།	175
༡ ་ འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས།	175
རང་ལུགས་ལ།	176
༡ ་ ཉན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་།	176
༡ ་ བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྤང་བྱ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ པ་ལོ། །	176
གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་ལ།	177
༡ ་ ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་དང་།	177

༡ རྟེན་གཉིས་ལས།	177
གཉིས་པ་ལན་ལ།	177
༡ རྟེན་མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	177
༡ རྟེན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	177
འདི་ལ་ཡང་།	177
༡ རྟེན་གཉིས་པོ་བྱེད་ཚུལ།	177
༡ རྟེན་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ།	178
༢ རྟེན་ཚོད་པ་སྟོང་པ་དང་གསུམ།	178
གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ལ།	179

པར་བྱིན་སྐབས་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ལ་གསུམ།	181
༡ རྟེན་འབྲེལ་བཀོད་པས་མཆོམས་སྦྱར།	181
༡ རྟེན་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད།	190
༢ རྟེན་སྐབས་བསྟུ་བའོ། །	253

འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས།

དེས་ན་གཞི་ཤེས་ལ།	189
༡ རྟེན་མཆོན་ཉིད།	189
༡ རྟེན་དབྱེ་བ།	189
༢ རྟེན་ས་མཆོམས།	189
༣ རྟེན་ཞར་ལ་སྦྱོས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །	189

སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས།

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	190
---	-----

༡ ་ གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།	190
༡ ་ ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།	206
༡ ་ སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོའི་རབ་དབྱེ་དང་།	210
༡ ་ རི་ལྷོ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་།	223
༡ ་ དེ་ལྷོ་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་།	237
༡ ་ མཐུན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྐྱེད་བཤའ་བ་དང་དུག་ལས།	251
དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ།	190
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	190
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	191
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	191
༡ ་ ཅ་བ་དང་།	191
༡ ་ འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས།	191
གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ།	191
༡ ་ རིས་འབྲེལ་སྒྲིག་སྤྱོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་།	191
༡ ་ རྒྱུ་འབྲེལ་སྒྲིག་སྤྱོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ལས།	192
རང་ལུགས་ལ།	202
༡ ་ འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གཉིས་བཤའ་བ་དང་།	202
༡ ་ འདིར་བསྟན་སྤྱོད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤའ་བའོ།	203
གཉིས་པ་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ།	206
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	206
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	206
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	206
༡ ་ ཅོད་བ་དང་།	206

༡ རྟེ་ལན་གཉིས་ལས།	207
གཉིས་པ་ལན་ལ།	207
༡ རྟེ་རྩ་བ་དང་།	207
༡ རྟེ་འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས།	207
དང་པོ་རྩ་བ་ལ་ཡང་།	207
༡ རྟེ་ཐེག་དམན་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་བསྟན་པ་དང་།	207
༡ རྟེ་ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།	207
མི་མ་སྟུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས།	
གསུམ་པ་སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོ་འི་རབ་དབྱེ་ལ།	210
༡ རྟེ་གཞི་ལམ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན་དང་།	210
༡ རྟེ་འབྲས་བྱ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན་དང་།	217
༡ རྟེ་དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས།	222
དང་པོ་གཞི་ལམ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན་བཤད་པ་ལ།	210
༡ རྟེ་སྤང་བྱ་དང་།	210
༡ རྟེ་གཉིན་པོ་གཉིས་ལས།	213
དང་པོ་སྤང་བྱ་ལ།	210
༡ རྟེ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	210
༡ རྟེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	211
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	211
༡ རྟེ་མཆོམས་སྒྱུར།	211
༡ རྟེ་རྩ་བ།	211
༡ རྟེ་འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས།	211
གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ལ།	213

༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	213
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	213
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	213
༡ ་ མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་།	213
༡ ་ ཅ་བ།	213
༡ ་ འབྲེལ་བ།	214
གཉིས་པ་འབྲས་བུ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན་བཤད་པ་ལ།	217
༡ ་ ཆགས་པའི་ངོ་བོ།	217
༡ ་ ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན།	218
༡ ་ ཆགས་པའི་གཉིན་པོ།	219
༡ ་ རྒྱ་མཚན་ལས་འབྲོས་དོན་ནོ། །	220
དང་པོ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་ལ།	217
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	217
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	217
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	217
༡ ་ ཅ་བ།	217
༡ ་ འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས།	217
གཉིས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ།	218
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	218
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	218
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	218
༡ ་ མཚམས་སྒྱུར།	218
༡ ་ ཅ་བ།	218

༣ རྟེན་འགྲེལ་བ།	218
གསུམ་པ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་སྟོན་པ་ལ།	219
༡ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	219
༡ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ།	219
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	219
༡ མཆོམས་སྒྱུར།	219
༡ ཅ་བ།	220
༣ རྟེན་འགྲེལ་བ།	220
བཞི་པ་རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ལ།	220
༡ ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།	221
༡ རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས།	221
དང་པོ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ།	221
༡ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	221
༡ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས།	221
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	221
༡ མཆོམས་སྒྱུར་བ།	221
༡ ཅ་བ།	221
༣ རྟེན་འགྲེལ་བ།	221
གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ།	221
༡ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	221
༡ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	222
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	222
༡ མཆོམས་སྒྱུར་བ།	222

༡ ་ མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ།	222
༢ ་ དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་བཤད་པ།	222
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཛུགས་བསྐྱུ་བ་ལ།	222
༡ ་ མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་།	222
༡ ་ ཅ་བ།	223
༢ ་ འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས།	223
བཞི་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ།	223
༡ ་ གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་།	223
༡ ་ རྣམ་པའོ།	235
གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།	
དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ།	223
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	223
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	224
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	224
༡ ་ མཚམས་སྒྲུབ།	224
༡ ་ ཅ་བ།	224
༢ ་ འགྲེལ་བ།	224
གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ།	224
༡ ་ དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།	224
༡ ་ དེས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཚུལ་གཉིས་ལས།	224
གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ།	228
༡ ་ མཚན་ཉིད།	228
༡ ་ དབྱེ་བ།	228

༣ ་ ས་མཆམས།	231
མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	233
སྒྲིབ་བའི་མཉམ་ཉིད།	
གཉིས་པ་སྒྲིབ་བའི་རྣམ་པའམ་མཉམ་ཉིད་ལ།	235
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	235
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས།	236
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	236
༡ ་ མཆམས་སྒྲིབ་པ།	236
༢ ་ ཅ་བ།	236
༣ ་ འབྲེལ་བ།	236
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་བའི་མཐོང་ལམ།	
ལྷ་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བའི་འབྲས་བུ་ལ།	237
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	237
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	239
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	239
༡ ་ མཆམས་སྒྲིབ་བ་དང་།	239
༢ ་ དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	239
གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ།	239
༡ ་ མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་བ་དང་།	239
༢ ་ རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	239
༣ ་ སྒྲིམ་ལམ་མི་སྟོན་བའི་འཐད་པ་བཤད་པའོ།།	247
དང་པོ་མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་བ་ལ།	239
༡ ་ ཅ་བ་དང་།	239

༡ རྟེན་གྱི་ལ་པ་གཉིས་ལས།	239
གཉིས་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	239
༡ རྟེན་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་།	239
༡ རྟེན་ཅུ་བ།	240
༡ རྟེན་ལྟེ་ལ་ལོ།	240
གཉིས་པ་ཅུ་བ་ལ།	240
༡ རྟེན་བཤད་པ་དང་།	240
༡ རྟེན་དོན་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས།	240
གསུམ་པ་ལྟེ་ལ་ལོ།	240
༡ རྟེན་དངོས་བསྒྲུབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་།	240
༡ རྟེན་ལྷགས་བསྒྲུབ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	240
དང་པོ་དངོས་བསྒྲུབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ།	240
༡ རྟེན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	240
༡ རྟེན་དོན་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས།	240
གཉིས་པ་ལྷགས་བསྒྲུབ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ།	240
༡ རྟེན་སྒྲུག་བདེན།	240
༡ རྟེན་ཀུན་འབྱུང་།	242
༡ རྟེན་འགོག་བདེན།	243
༡ རྟེན་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི།	244
སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན།	
གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་འཆད་པ་ལ།	247
༡ རྟེན་གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	247
༡ རྟེན་རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	250

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ།	250
༡ ་ བཤད་བྱའི་ལུང་ལོད་པ་དང་།	250
༡ ་ དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	250
གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།	250
༡ ་ ཚུད་པ་དང་།	250
༡ ་ ལན་གཉིས་ལས།	250
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཛུག་བསྟུ།	
ཛུག་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཛུག་བསྟུ་བ་ལ།	251
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	251
༡ ་ བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།	252
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	252
༡ ་ མཚམས་སྟོར་བ།	252
༡ ་ ཅ་བ།	252
༡ ་ འབྲེལ་བ།	252
གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི།	253
པར་བྱང་སྟོན་ཆིག་།	254
ལུང་མཆན་དང་བསྟུར་མཆན།	255

༡༡། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་གི་
 རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་
 པའི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པས་
 མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྐྱུ་བ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་
 འཆད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་མ་ཐོབ་པར།
 སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་
 སྦྱོར་བ་ལ། ❶ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 མེད་ན་མེད་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ཤེས་སྟོན་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་
 བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་
 འབྲེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་མ་བཤད་པ་བཞིན་
 རོ། །རྟོགས་བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ❷ མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་

མ་ཐུན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལས་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས།^①གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་རྣམས་དེར་སྒྲོས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས།

ཚུད་པ་དེའི་སྒྲི་མེད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རྣམ་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་ན།
དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཐུན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
མཐུན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལུ་བསྐྱོམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་སྟམ་པ་
དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་འཐོབ་སྟམ་པ་དང་། འཁོར་
བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྒྲི་ཤས་སྒྲིད་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་
འཇུག་^②དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་བསལ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཐུན་
ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་བཅུའི་ནང་ནས་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་བྱངས་ནས་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཤེས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས།^③བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་བའི་སྤྲས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་བྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།
རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རོང་རྒྱུ་ལ་ན་རེ། ལམ་གསུམ་བདེན་
སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དེ་འགོག་
པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ❶ ཁ་ཅིག ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
❷ ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་❸ ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་
རྟོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་བཤམ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི། སྒྲིབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཇིན་པའི་བྱི་མ་བཅད་པར་
སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ལམ་ཤེས་ལ་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་
པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་ལམ་ཤེས་ལ་དེས་བྱབ་
པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་❹ ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་
བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་འདྲའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་གཅིག་
མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོབ་ལམ་ན་སྟོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་
མངོན་སུམ་^①དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཇིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་
པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་བྱུང་
པར་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་^②། སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་གསུམ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་དང་འཇིན་སྤངས་
དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་^③། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།^④བྱམས་སོགས་སྤངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཉེས་

པ་ཚར་གཙོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་ལས།^①སློབ་ལམ་ན་མཉམ་ཆེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་ལམ་གས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱ་ག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
 དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ན། ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་བའི་སློན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱ་ག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་ཆེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་དོན་དམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་སུ་
 གངས་ངེས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཆེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

མཁྱེན་པ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན།
རང་གི་ཉིང་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན་དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཆོག་ས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སློབ་ལམ་ན་སློབ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་^① དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་
པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱུང་སེམས་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་
དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་
ཅིག །དེ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་^② མཉམ་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མི་
འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་སེམས་འཕགས་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་

གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 གི་ཆོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིང་
 ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
 ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་བྱུང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་
 དེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་
 གི་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས། ལམ་བརྗོད་ནས་དེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ན་ངེས་པ་འདྲ་བའི་ལམ་སྒྲུབ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ། ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་འོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་
 ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་
 ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ལམ་ཤེས་གྱི་འོ་བོ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་དེ་དེ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་མྱོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཆ་
 ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདིར་
བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
གཞན་ཡང་། འཕགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་འོ་པོ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་
བསྐྱུས་ཤིང་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་
གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས། བགལ་ས་ང་རྒྱལ་མཛོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ། ལྷན་
ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ།
རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་
དུ་རིགས་སད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྷན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་

བ་ནི། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་
ལམ་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ས་མཆམས་^①་ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འོ་ན། སྐབས་
གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་རྒྱས་པར་འཆད་
ན། འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་བྱ་ལས་རྣམ་
མཁྱེན་བཤད་ཟེན་པ་དང་། ^②དེའི་ཆེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྟའི་བྱ་སྟོང་
ལྷག་དུ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་རྣམས་དང་། མཐའ་བྲལ་པ་རྣམས་དང་། དག་འཕྲན་པ་རྣམས་དང་། འབྲུལ་
དག་འཕྲན་པ་རྣམས་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཆངས་འཁོར་ནས་ཆངས་པ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། གཞན་ཡང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་ན། འོད་ཚུང་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྟའི་བྱ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྟ་
རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྟོན་རྒྱས་
འཆད་པ་ལ། ^③ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྟེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་

གསུངས། ཅ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུ་ན་ཡང་། ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་
 ལམ་ཞེས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་ཀྱི་བྱུང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 འོད་དེ་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན། ལྷན་ནེ་མ་ཡིན། ལྷང་རེ་མ་ཡིན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་དང་
 གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ❷ དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱེན་
 གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར། ལྷོང་
 གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
 དང་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། མཐའ་བུལ་པ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་
 དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་གནས་
 གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེར་ཕྱེན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཐོས་པར་འདོད་ནས། ཤེར་ཕྱེན་ཉི་
 བར་བསྟན་པ་ཉན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་ན། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱེན་
 ལ་གནས་པར་བྱ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱེན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན། དེ་ཡང་མདོ་ཆོས་
 དང་པོ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་
 མོག་པོ་སྟེ་གཟེ་མེད་པར་མཛད་པར་བསྟན་ནས། མདོ་ཆོས་གཉིས་པས། འདོད་གཟུགས་
 ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཞེས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་འོད་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་ན་ང་རྒྱལ་བཅགས་ཏེ། མཐུ་བྱང་པར་
 ཅན་དེ་ལ་དད་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་

པའི་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ཤེས་བརྒྱད་
ནས་སྐྱེ་བའི་སྟོང་རུང་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཞེས་དང་། ^①ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་རུང་
བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ང་རྒྱལ་བཙུག་པའི་རྒྱད་
ཁོ་ན་ལ་ཉོགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་ཟུར་
གྱིས་ཉེན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བའི་
སྟོང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཉེན་དེ་ལ་
བགེགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་བར་ལམ་
ཤེས་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཞེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་དང་། བྱེད་
ལས་ཀྱི་བྱད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་དང་།
མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འོ་ན། ལམ་ཤེས་
སྐྱེ་བ་ལ་བགེགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེན་དེས་
མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། ^②དེ་སྐད་ཅེས་སྤྲོས་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་དེའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་རྣམས་

ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ངི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། ལྟའི་
བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱི་
མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུལ་ངེས་པ་དང་།
ཞེས་དང་། གྱེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་
རུང་གི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་
སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱད་
ལ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ནམ་
མཁུན་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ནམ་མཁུན་རྒྱད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་
རྒྱད་ལ་ནམ་མཁུན་དངོས་སུ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་རྒྱད་
ལྟར་ལ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་ཞིག །ལམ་ཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་བྱང་ཚུབ་མཚན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས། དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཚན་བཅད་པ་ནི། ཉན་མོངས་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱན་
སྤང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་སྒྲིན་པ་ལ། འོ་ན། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱད་ལ་ལམ་ཤེས་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་སྒྲིན་པ་ལ། མདོ་
ལས།^❶འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། བྱབ་པ་དང་། ཞེས་དང་།^❷ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་
ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་ལུགས་ལས་བྱང་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་
ནས་འཇུག་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། དེ་དང་དོན་དུ་འདོད་པའི་
 ལུགས་དང་། ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བ་དང་། དེའི་དོན་རྗེས་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། ^①ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ལྟ་^②ནི་སངས་རྒྱུ་
 ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། སྒྲ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྤྲོད་རྗེ་ཤིན་ཏུ་
 ཆུང་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་ཀྱི་རིགས་
 དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ^③ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ངས་རྣམ་གངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལྷག་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ཞི་བ་བསྐྱོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་མི་
 སྤྲོད་པ་དང་། ལྷོག་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་དང་། མདོ་
 གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ན་རེ།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུག། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྤར་བཞིན་གསུངས་པ་དང་། ལང་
 གཤེགས་ལས་^④རིགས་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ་ལས་
 ཀྱང་། ^⑤གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོག་གས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་
ཆོག་གས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་
སོའི་ལམ་དུ་དགྱིར་རུང་བའི་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དོན་དམ་པར་རིགས་སོ་སོར་
ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་^① རིགས་
ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་སྤིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་རིག་པ་
རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། བསྐྱུ་བ་ལས། ^②ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ཅི་ཡང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་
ཤིང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཡང་
པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅི་ན།
སྐྱས་པ། ཡང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་
གནས་ཤིང་དེ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཡང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷག་བཅས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྷོག་ཆུང་ཡང་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མཐུས་
ཆེ་བསྐངས་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུ་བ་ལ། རང་གི་ལུས་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
ཤིང་སྐྱུ་ལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོར་ལྷག་མེད་དུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་ཆུང་བསྐྱན་ནས། ལུས་སྤྲ་
མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཆོག་གས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་བ་ཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས།

❶གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲི་མེད་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་མ་ཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་མཆོམས་
བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲི་པའི་མདོ་རྣམས་
ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདི་པས་བཞེད་དེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ❶འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་
སྒྲ་ནས་དང་། དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐེག་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲ་བ་རྣམས་ནི་
གཞན་དུ་བཤད་དེ། གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲི་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་
❶དོན་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
གིས་❶དོན་ནི་བྲང་བའི་དོན། བྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
ས་སྒྲེར་དག་བཅོམ་པ་སྒྲི་བ་མི་ལེན་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་རིགས་ཐ་དད་པར་
བཤད་པ་དང་། རྒྱད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་པར། ❶དཔལ་སྤེལ་གི་མདོ་བྲངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་བ་❶དང་སྒྲི་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འགྲོག་དགོན་པའི་
དབུས་སུ་གོང་ཁྱེར་སྤྱལ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་དམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་རེ་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱད་སྒྲ་
མར་། ❶ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །སྤྱང་ན་འདས་ཐོབ་འདུལེས་ཅན། །དམ་ཆོས་བསྒྲ་

དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་རང་འཛིན་ལས་ལྗོགས་
སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྦྱོན་མཛད་དེ། །ཞེས་
དང་། བསྐྱེད་དཀར་པོ་ལས། ^①ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ལས་སྟོང་ཐར་ཡང་། །སྟོང་ནི་ད་དུང་
ཟུང་ན་ཡོངས་མི་འདུ། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅའ་བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་
བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཛུགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགའ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན།

དང་པོ་དང་མི་འགའ་ཏེ། བསྐྱེད་བ་དང་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་
འགྲེལ་དང་། དཔལ་སྤེང་གི་དོན་བཀའ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་
སྤྱ་འབྲང་བར་མཆུངས་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱར་པའི་
ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྤྱལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་དང་པོའི་ལུས་
ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྦྱེ་འཆི་ལས་འདས་ཀྱང་། ཤེས་སྦྱོབ་ཀྱི་
ཉན་བག་ལ་ཉལ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་
པའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་
ལས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱེན་བྱས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། དག་
བཅོམ་པ་ཤེས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དང་ཡང་^②མི་འགའ་ཏེ། མདོ་དེ་བླངས་ནས་ཉན་རང་ལ་སྤངས་པ་ནི་ཆེ་
ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོབ་^③གཉིས་སྤངས་པའི་ཟུང་འདས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་བླང་དོན་
དུ་བསྟན་གྱི། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྗོགས་པའི་སྟོན་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བླང་དོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་ཡང་^④མི་
འགའ་ཏེ། བད་དཀར་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེས་ཡོངས་སྤྱར་པའི་ཉན་ཐོས་སྤྱར་བཤད་
པ་ལྟར་དང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པའི་ཆེ་རང་དོན་ལ་དགའ་བས་ལམ་སྟོམ་པ་

ལ་བག་ཆགས་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གསུམ་དུ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བད་དཀར་
ལས་།^①ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་གསུངས་
པ་ངེས་དོན་དང་། གསུམ་དུ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་
བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་
སོགས་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་
གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། བཟོད་བྱའི་ཐེག་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་།
བཟོད་པ་པོའི་ཐེག་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་
དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བཟོད་པའི་ཐེག་པ་སྐྱབས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལམ་
མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལམ་གཅིག་ཏུ་
ཞུགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་
སེམས་འགའ་ཞིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲུབ་ནས། དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་
ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེས་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲོན་བདག་གིས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་སོ་སྣམ་དུ་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བདག་སྒྲོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲུབ་པས་འཆང་རྒྱ་བར་

འགྱུར་རོ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་གཅིག་ཙམ་རྟེན་པས་བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་
པ་དང་། སྒྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་ལན་
དུ་མར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་བདུན་
ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ^①ཆོས་དང་གང་ཟག་རྣམ་
གྲོལ་ལམ། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྒྲུལ་པའི་
ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་
དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་^②། གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་
བྱང་སེམས་རྫོགས་བྱང་ལས་མི་ཉམས་པར་བཟུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། ^③ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་
སྒྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་སམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྱིར་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དོན་བདེན་པ་
མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མདོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་
མ་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྫོགས་བྱང་སྒྲུབ་པའི་
རྟོགས་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཆོས་ཅན།
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་སྒྱུར་བའི་སྒྲེ་བ་ཡང་ལེན་ཏེ། རང་གིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་ལམ་

སྤྱི་དབང་སྤྱི་བའི་རྒྱ་དག་ཏུ་སྤྱར་བར་བྱེད་ཅུས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་
ལས་གཅིག་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་རབ་ཏུ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ལོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་ལྷན་
པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱལ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་རབ་ཏུ་
སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། ^①ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམས་གཉིས་
ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང་། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བུལ་བ་དང་། །འདོད་
ཆགས་བུལ་མིན་འདིར་དམན་པའོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། །སྤྱི་བ་དག་
ཏུ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྤྱར་བ་ཡི། །སྤྱི་བ་དང་ནི་ཡང་དག་
ལྷན། །གཅིག་ནི་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་ནི། །སྤྱི་བ་རབ་ཏུ་སྤྱབ་པར་བྱེད། །ཅིག་ལོས་ཕྱིར་
མི་འོང་བ་དང་། །ལྷན་ཕྱིར་སྤྱལ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱབ་བདེན་པར་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱར་
གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཏུ་འདོད་པའི་
ལུགས་ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། རི་ལྟར་རྣམས་གཞག་གསུངས་^②ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ^③ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཆངས་པའི་
ཐེག་ །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །ཐེག་པ་འདི་
དག་ངས་བཤད་དོ། །རི་སྤྱི་སེམས་ནི་འབྱུང་གི་བར། །ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་
མེད། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་གྲོལ་བ་མེད། །ཐེག་པའི་རྣམ་
གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ང་སྤྱོད། །བྱིས་པ་རྣམས་ཡོངས་བྱང་དོན་
ཏུ། །ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེ་ཏུ་

སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་པས་
 ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལང་ག་ཞེགས་ལས། ^①སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བད་དཀར་
 ལས། ^②དང་སྤོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ཡིན། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟེ་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་
 གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེ་བྱར། ^③འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་
 པས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར། མདོན་
 པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར། འདུ་ཞེས་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཆོས་ལ་དཔེ་འབྱུང་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་བྱ་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་ལས། ^④ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་སོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་
 ལས། ^⑤རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་ཉི་བར་འབྲིད་^⑥དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ^⑦ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བས་

ན། །སྒྲི་དེ་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་རྣམས་ལ། །ངལ་བསོའི་དོན་ཏེ་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་དང་།
 དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། ^①ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་
 དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཞུགས་དོན་དུ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཐེག་
 དམན་དག་བཙུག་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཡང་ལྷག་བཙུག་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པ་དེས་སྒྲི་ཆེའི་
 འདུ་བྱེད་འཕོ་ཀར་ཟག་བཙུག་ཀྱི་ལུས་འདིར་བོར་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་བརྒྱའི་སྐབས་སུ་
 ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྤངས་ལ། །བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་སྤེལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་
 ཉིང་ཞི་ལ་སྤྲོད་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་གཞག་^②པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་
 བཏེན་^③ནས་དེར་སྒྲི་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་^④པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྤང་
 ལས། ^⑤ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཙུག་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་པོ་ཐོབ་ཅིང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྒྲི་དེ་པ་ལ་
 སྒྲིག་པའི་ཡིད་དང་སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆེ་ཡོངས་སུ་བྱེད་པས་
 སྒྲི་དཔེ་ལས་འདས་པར་གྲགས་པའི་སྒྲི་དཔེ་ལས་འདས་པའི་མིང་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
 ཁམས་གསུམ་པར་སྒྲི་བ་ལས་འདས་པ། འཕོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་དང་།
 བརྒྱའི་སྤྱིང་པོར་སྒྲི་འོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་རྗེ་སྒྲི་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་བ། །དེ་སྒྲི་ཡེ་ཤེས་ལུས་གཅིག་གིས། །ཏིང་འཛིན་སྟོན་པས་བརྒྱལ་ཏེ་
 གནས། །ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ^⑥ཏིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ན། །བསྐྱལ་པའི་
 བར་དུ་མི་སད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ལས་དམ་པའི་ཆོས་གསུང་ཏེ་ཆོག་གསུང་ཏེ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། ^①འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ལས་སྤྱོད་ཐར་ཡང་། །སྤྱོད་ནི་
ད་དུང་སྤྱང་ན་ཡོངས་མི་འདུག །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙུང་བར་རིགས། །ཞེས་
དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ^②རྗེ་ལྟར་སྤྱེས་བྱ་སྤྱོས་པ་ནི། །སྤྱོས་གྱུར་མེད་པ་སངས་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྤྱ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འཕྲོག་། །ཅེས་དང་། རྒྱན་
སྤང་ལས། ^③དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །འོད་ཀྱི་སྤྱང་བས་སད་པར་མཛད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གྲོལ་བའི་
སྐབས་སུ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་བ་དང་འབྲ་བར་འགོ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་
ཆའི་ཆོག་གསུང་བསགས་ནས་འཛིན་ཏེ་ཀྱི་སྤྱ་མར་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་ལས་ངེས་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དེ་སེམས་རྒྱད་དང་འབྲལ་རུང་གི་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤྱོད་བའི་
ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་མི་འབྲ་བ་གསུམ་དང་ཁམས་མི་འབྲ་བ་གསུམ་ཐེག་པ་
སོ་སོའི་ལམ་དུ་དཀྱི་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོང་

བདེན་གྲུབ་མ་བཞག་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འབྲིང་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་
བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་རིང་པོས་
དུབ་པའི་ཆོང་ཕྱག་རྣམས་དབྱགས་དབྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གྲོང་བྱེད་སྤྱལ་
ནས་དབྱགས་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་སྤར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ལ་འབྲིང་བ་ལྟར། འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་དུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་
རྣམས་ཐར་པའི་གྲོང་བྱེད་དབྱགས་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་དུ་བྲངས་པར་བྱ་
བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། དབྱ་མ་འཇུག་པར། རེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་བྱེད་ཡིད་འོང་བར་
དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྲོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལས་
ཡིད་། །སྤྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པའང་སློབ་སྤྲངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
ཆད་ལྡན་གྱིས་གཞིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་དེ་དག་གི་ །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་དེ་བྲང་དོན་དུ་བཀལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། རྒྱབ་པ་ནི་ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་
ཀྱང་པར་གྱིས་དོན་གྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་
སློབ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བྱད་པ་
 ཡིན་གྱི། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་^❶པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་པ་མིན་ལོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ^❷དེ་བས་ན་ཐེག་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གསལ་བར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་
 ཉི། དེ་ལྟར་ན་པརྒྱ་དཀར་པོ་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེ་བྱ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལེགས་
 པར་བྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པས་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་
 ལོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་འཕྲི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
 བའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་ཚུལ་དུ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་
 ལས། །སྤྲིད་པས་སྐྱབ་ཡིད་དེ་དག་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཚོགས་བསགས་
 ལས། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འབྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
 མཆམས། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གཉིས་གང་
 རུང་ཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་དེ་ཐེག་པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་
 ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཐེག་པ་གང་
 ཞིག་ །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱིའི་
 རྒྱན་ལས། ^❸དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་
 བཅོམ་འགྱུས་རྩལ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྱུབ་པ་ཆེན་

པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། །དམིགས་པ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། །སྐབས་པ་ཆེན་པོ་དོན་གཉིས་སྐབས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ཉོགས་པ། །ཅོམ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ། །ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ། །ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་འབྱུང་པ། །འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། །ཐེག་པ་གང་ཞིག་། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་མི་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། །གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། །དབྱེན། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། །ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། །བཞི་པ་ནི། །ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། །ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལམ་སྒྲིའི་ལུས་མི་འདྲ་ཞིང་ཐོབ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའི་སྒྲི་ནས་བཞག་། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་། །རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ལམ་སྒྲིའི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྒྲི་ནས་བཞག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་གང་ནས་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། །ཆོག་གསལ་ལས། ^①ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་

ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ཏེ་ལམ་མཆོག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་སྐབས་དང་པོ་ནས་
བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་པོར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་སྟོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་།
མ་དག་ས་བདུན་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་སྟེ་
གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་ས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོ་ནས་འཇུག་
ཟེར། སྟུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་འཐད་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོག་ས་སྟོར་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཆོག་ས་བསགས་དགོས། བཙུན་འབྲས་ཤིན་ཏུ་འབར་
བའི་ཉན་ཐོས་ཆོག་ས་ལམ་པས་ཆེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། ^①སྟུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་ཆེས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ^②དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །ཟུང་ན་
འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འཇུག་^③ལྡན་པས། །རྟོགས་པ་བྱལ་བ་
ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐུབ་དགོངས་ལྟར་ན་བསྐྱལ་ཆེན་
གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་བྱལ་ལ། དག་བའི་ལྟས་གྲངས་མེད་བཞི་བརྒྱས་བྱལ་བར་
བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
ཆོག་ས་ལམ་པ་དེ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་

བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྒྲེ། མཛོད་ལས།^①ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྒྲེ་བོར་འདོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སོ་སྒྲེ་ཡིན་པས་བྱ་བར་ཐལ་ལོ། །ཐེག་
ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཐེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་^②པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་
ཉོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། ལམ་ལྔ་འགལ་བར་ཐལ། སྒྲོབ་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཆོགས་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་དག་
བཅོམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
ཁས་ཀྱི་གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱ་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་
ཁས་ཀྱི་འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཉོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་
མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས།^③མཆན་གཞི་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མངོན་པར་ཉོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་

ལས་།^①ས་མཆམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་
ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉག་ས་སྤྲུལ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་
བཤད་ལས།^②མཆམ་ཉིད་ནི་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
ཚོགས་ལམ་པ་དེ་འཕགས་པ་བྱང་སུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་གང་ཞིག ། ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་
དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་^③པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་
ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་འཕགས་པ་བྱང་སུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་འཕགས་
པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་གང་བྱང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག ། དེ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས།^④དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གང་། ། དེ་ནི་རྫོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན། ། དེ་བད་ཐོབ་དང་བད་པ་ཤེས། ། དེའི་ཆེ་དེ་མི་སྟོབ་དག་
བཅོམ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། དེ་མི་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་
པའི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་མི་སྟོབ་པ་གང་
ཞིག ། དེའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་སྟོབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་

མི་སློབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་
དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་སློབ་པའི་ལྔ་ཕྱགས་དང་ཕྱན་
ཆོགས་འོག་མའི་ལྔ་ཕྱགས་ལ་སྒྲོས་སྒྲུན་ཡོད་པར་ཐལ། མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་
མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཕྱན་ཆོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྤྱིད། འཁོར་བ་
ལ་མཐའ་མེད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤྱིད་པར་ཐལ། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་
རྒྱན་མཐའ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་པ་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་
དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་

ཡོངས་སྤྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས།
 ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་སངས་མ་རྒྱས་པའི་
 སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་རྩ་བར་མ་བྱུང་བའི་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་ན་སེམས་
 ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སངས་
 མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
 ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་^༡། ཁ་ཅིག་དེའི་ཆེ་^༢ན་
 སེམས་ཅན་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་དེ་སློག་དབང་རྒྱད་ལྔ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱད་ལ་སློག་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། ^༣གཞན་ཡང་། རིགས་གཉིས་
 ལས་^༤ས་བོན་ཐོག་མཐའ་ཡོད་མིན་ཡང་། །མེས་བསྐྱེད་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་། །དེ་
 བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། །བདག་མེད་མཐོང་བས་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ། །ཅེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་
 བའི་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེད་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དུས་གསུམ་པོ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 ཁ་ཅིག ། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྲིད་པའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
 འཁོར་བ་དེ་སྲིད་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་སྲིད་
 པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པ་བའི་རྒྱད་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འཁོར་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། འཇུག་པར།^①རྒྱལ་སྤྱི་
 རྒྱ་བ་ལས་བྱང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི། །དཔལ་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་^②བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སངས་
 རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ།
 དེའི་ཆེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྱུག། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཀྱང་ཐ་
 མའི་མཐའ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིན་པོས་སྟོང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས།^③གང་གཉིན་པོའི་ཆོས་དང་མྱད་པ་ན་འགྲི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་
 གཉིན་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཞིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཞིན་ཏུ་འགྲིབ་པར་གྱུར་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་
 ན། གསེར་གྱི་དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཉིན་པོའི་སྒྲིབ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་རྒྱན་ཆད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་
 རྒྱས་རེ་རེ་བྱོན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་
 ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་བཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེད། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲིང་
 ལས།^① ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ།
 སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་མོད་ཀྱི། དེ་
 ལྟར་ན་ཡང་འཁོར་བ་བཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བའི་ རི་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་གཞིག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟད་པ་མེད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་ལྟར་ན། འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཨ་མ་བྱ་སོགས་
 ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་། མཐའ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་
 ཡོད་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ནམ་འགྲེལ་ལས།^② འགྲིབ་དང་སྤྱལ་བྱུང་སྤྱིད་པར་
 འཇུག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལ་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་
 ལར་བཀག་པ་བཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲིང་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལ་སོགས་
 ཉིས་པ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་སྤྱིད་པ་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་
 སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་
 མཐའ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ནི་དེ་མ་སྒོ་བྱར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་གཉིན་པོ་སྒྱེ་རུང་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་རུང་ཅམ་ཡིན་
 ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྲུང་རུང་
 འབྲུང་ངེས་ལ་འཁྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་མི་

སྒྲི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་
 བྱིར་། ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱི་རོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱིར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེ་ནམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤིང་པའི་བྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱིར། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོས་མི་
 གཞོད་དེ། དེ་འབྲུ་བ་དེ་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་ངེས་དོན་མཆན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤིང་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་ན་བྱིར་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། བྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་དེ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའི་ལྷས་བྱིན་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་སོགས་སྐྱར་ནས་སྒྲིན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ། བྱིར་པར་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་
 ཉན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་སོགས་རང་བཞིན་བྱིར་པར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། ཁོ་བོས་ནི་དེ་དག་གིས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དེ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་ནི། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འོ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་འཆད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་སྤང་རྒྱུ་འི་
 ཉོན་མོངས་དེ་གང་ཞེ་ན།

དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བཤད་
 པ་དང་། དེ་བཞུལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཉི་སྤང་ལས། ❶ བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་
 བས་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་
 པ་ལེན་པའི་བྱིར། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་བས་བསྐྱུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ❷ མ་རིག་པ་དང་
 ལྟ་བས་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་གི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་བས་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱིར་ཞེས་དམན་ལམ་སྤོང་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པས་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ལྟའི་བག་ལ་ཉལ་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་།
 གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་པོ་དེ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
 ❸ ལེན་པའི་རྒྱར་དགོས་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དཔལ་
 བྲེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ❹ དེ་དག་གི་འཁོར་

བའི་རྒྱ་དག་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་
པར་སྒྲེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཕྱད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོ་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ལ་
བཅོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་
བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནམས་མི་འདོར་བ་སྟེ།
ཞེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བརྒྱད་
གསུངས། འདི་དག་དག་རྩ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པས་དག་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འབྱུང་རམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་ནི། མདོ་དེ་
ཉིད་ལས། ❶བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཆེ་དག་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན་དེའི་རྒྱ་ཅིའི་སྤྲོད་དུ་
ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བགྱི། ཞེས་གསུངས།

དེ་ནམས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་མིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་
པས་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་ལ། འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ❷སྒྲོ་བྱོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་
སྒྲུབ་བ་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་❸ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།
བཏགས་པའི་དགོས་པ་མདོས་དངོས་སུ་མ་བློན་ཀྱང་དོན་ཐོབ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ནི་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེས་གཞན་དོན་དུ་སྤྲོད་པར་ཉིང་❹མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་

ཡང་མི་སྤྱོད་^①བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞིན་གྱིད་ཡོད་དེ།
དེས་སེམས་ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་
ལས་^②རྩིས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་^③བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུ་
གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྤྱིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་གྱིས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་
རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱུང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ཆགས་སམ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རང་རྒྱ་
ཤེས་སྤྱིབ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་ཅོལ་བ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བྱུང་
སེམས་པ་གཉིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དག་ཞིང་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ལམ་
སོགས་བྱུང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྱོད་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཟེར་
བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱིད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱུང་འཕགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་
ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྱོད་
རྒྱའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སྤྱོད་པ་འཕགས་པའི་རང་ཉིད་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོར་

བྱས་ནས་སྤྱོད་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་
 གྱི་ཉན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྱོད་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་དེ་ལྟར་
 མི་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་
 ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་སློབ་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྤང་
 ལས་།^①རང་བཞིན་ངེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་ལམ་གྱི་ཉོགས་
 པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་ངོ་བོའི་
 བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རོང་ལྷུ་ག་པ་ན་རེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྤྱོད་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་
 གཉེར་ནས་མི་སྤྱོད་རྒྱའི་ཉན་མོངས་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་
 གྱི་ཉན་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྤྱོད་དེ་ངེས་ཆེད་
 དུ་གཉེར་ནས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
 ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་
 བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྤྱོད་ཉན་སྤྱོད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཉན་སྤྱོད་མ་ཡིན་
 པས་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་དེ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉན་སྤྱོད་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་འཁོར་བར་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉན་མོངས་ཡོད་ཟེར་ན། ལས་

ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།^①འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
 ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྐྱེ་བ་ཀྱི་དབང་གིས་
 དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
 པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལས་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་རེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་
 པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་^②། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་
 དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་^③།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་རྣམས་དམན་ལམ་སྒོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་
 པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་

བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་
བའི་ཟག་པ་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དམན་ལམ་
སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་
ལམ་^①ལས་རང་བཞིན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་སྤྱི་བའི་ཟག་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་
པའི་རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་བཞུགས་པ་ནི། གོང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་
བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། ^②བྱུང་
བར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ལས། ཞེས་དང་། ^③དེའི་འོག་
ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་།
ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱུད་
པ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དམན་ལམ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱེད་
ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱུད་ཅིང་སྤྱི་བའི་གོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་

ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ། མོག་
མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སློབ་མ་བསེ་རུ་འཇུག་གང་དང་། །ཞེས་འཆད་ན། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཐོབ་པར་ལམ་ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལམ་ཤེས་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་
གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱེན་གང་ཞེས་
རབ་འབྱོར་ལ་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཀེ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱེན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
བྱང་ཆེན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་ཉག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེ་བ་ཉིད་དང་། རྟོག་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་དང་། ཟུག་རྩ་
ཉིད་དང་། སྤྲིག་པ་ཉིད་དང་། བ་རོལ་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་
ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང་། ཉེ་
བར་འཆེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་པ་བརྗོད་པའི་འོག་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་མཚམས་
 སྒྲོར་བ་ལ།^①དེ་ལྟར་ཉན་ལ་སོགས་པ་བརྫོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྒྲིལ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲིལ་
 བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བ་ལ་སྒྲིལ་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་དེ་
 སྒོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་
 པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་^②ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 གུན་ནས་ཉན་མོངས་སྒྲོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྒྲོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་རྣམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི་^③། མདོ་ལས།^④གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
 དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོང་པ་
 དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྒྲོན་པ་ལ།^⑤ནད་ཉིད་དང་། འབྲས་
 ཉིད་དང་། ཟུག་རྩ་ཉིད་དང་། སྤྱིག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་

ལ།^① གུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱ་དང་། གུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་གྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཉན་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། སྒྲིག་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཐུན་མཛེས་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ།^② བ་རོལ་ཉིད་དང་། འཇིག་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་^③ བ་ཉིད་
 དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
^④ རོན་བཤད་པ་ལ།^⑤ ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་
 པའི་སྤྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་གུན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དག་གིས་པ་རོལ་དང་འཇིག་
 པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གི་རོ་བོ་
 གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། འགོག་པའི་རང་གི་རོ་བོ་འཇིགས་པ་
 དང་། ཉན་འགོ་བ་དང་། འཆེ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ།^⑥ རྣམ་མཐུན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ནི་བདག་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞི་བ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་རོན་འཆད་པ་ལ།^⑦ འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པའི་
 རང་གི་རོ་བོ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། བྱ་ཚོམ་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་
 དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་
 མེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ།^①བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁུན་དང་ལྔན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་
བསྐྱེལ་མོ། །ཞེས་པ་ནས། མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གི་བར་དང་། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁུན་
དང་ལྔན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ལ་སྒྲིད། ཅེས་སོགས་དང་།^②ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྒྲིད་པའི་ཆེ་ཆོས་གང་གི་
ཆོས་རྣམས་སྒྲུར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོམས་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་
^③པས་བདག་མེད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཙམ་སྟེ་བདག་གམ་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་
བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་སེམས་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མ་ཡིན། རི་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་
བསྒྲོ་བའི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མིན། རི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་སེམས་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས། རི་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་
སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་
སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོགས་ནས། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་
སུ་བསྒྲོ་བ་མེད་དོ། །གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ།^④ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། རེས་པར་
འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་
པའི་སྒྲིན་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་^⑤བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་དག་གིས། །རྣམ་པ། ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
བསྟན་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །མི་དམིགས་སྒྲོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནས།
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྔོ་བ་གཉིས་ལྷགས་ལ་བསྟན་འོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་ལ། རོང་རྒྱུ་པས་^①ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱེར་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་
སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་
སྟོང་རྟོགས་པའི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་
སྤྱིབ་པའི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་
ཡིན་པས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲུད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེས་མི་རྟག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་^❶རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁྱེན་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཉོན་སྤྱོད་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་^❷མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་སྤྱོད་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། དེས་^❸རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་འདྲ་
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་ན། དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་
སུ་མི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
འཁོར་དུ་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་
བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལེས་
 པའི་ལམ་ལེས་གཉིས་འགལ་བར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 རྒྱལ་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རང་རྒྱལ་
 སློབ་པ་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉན་མངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་དེ་དེའི་ཐོབ་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་
 ཐལ། བྱིད་ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེས་
 པའི་ལམ་ལེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་དང་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཉོགས་རིགས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་
 དང་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་དེ་དེ་
 གཉིས་ཀའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་འཕགས་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་བདག་
 མེད་དངོས་སུ་ཉོགས་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་

ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གང་རུང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེས་མཆོན་ནས་ཐར་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་
 སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཞོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐོབ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་
 གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་
 སྟེ། སྐབས་དང་པོ་^①ཆོས་ཅན། སྤྱོད་གྱིས་ལམ་ཞེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པར་ཐལ། སྤྱོད་གྱིས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཞེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྤྱོད་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་
པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་སྤྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་
ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱར་ནས་མཚུངས་པ་བྱའོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཉན་སློབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་
གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས།
དེར་ཐལ། དེས་སྤྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་།
ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་
ལོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐོབ་བྱ་གང་ཞིག །དེའི་ཐོབ་བྱ་པལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་། བདེན་འཛིན་དེ་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་
འཕགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྤང་བྱ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་སྤང་བྱ་
པལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་འགྲིག། འདོད་ན། བདེན་མེད་དེ་དེའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སློབ་གསུམ་
ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་ཁྱུང་།

དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། བྱང་སེམས་
འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
བསྐྱོ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་^①ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་དང་། སངས་
རྒྱུ་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་སེམས་
བསྐྱེད། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་
དང་། མཐུག་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟོང་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་
གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་^②ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་

རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་
བའི་^①ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།
དེར་ཐལ། རྟོགས་བྱང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་^②འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^③དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་
སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་ཅིང་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་རབ་འབྱོར་བྱིད་ཀྱང་
^④ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ནི་བཀའ་
བློན་བློན་པར་བཀྱིས་ཏེ། བཀའ་བློན་མི་བློན་པར་མི་བཀྱིའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ན་གནས་པའི་
ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལས་གདམས་པ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་མི་ཏྲག་སོགས་བརྟུ་
དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་
ལ། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་འཐུན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། ^⑤བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་

པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ལམ་བཟོད་ནས་
ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་འདིའི་དོན་འཆད་པའི་སྟོན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟོན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་
ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ^①གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་^②ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དེ་ལ། རྟོག་ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད་པའི་དང་
པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^③ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་ཆོར་བ་
དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་
ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ངོ་། །ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་
ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་
ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །འོ་ལ། ཞེས་དང་། ^④གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱང་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་
མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^⑤དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གནས་
བཟུན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་
ཤེས་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་མི་བྱ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲས་པ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་

དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་
འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་
དང་།^①གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^②དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ཏྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཏྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་
གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ཞེས་དང་།^③དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཏྟག་པའང་མ་ཡིན་མི་ཏྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^④ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་
ཡང་བྱང་ཆེན་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་པ་
མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ས་བརྩུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་
བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཤད་དེ། །ཅེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་
གྱིས། །མཁུན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་།^⑤གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་
གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་མ་^⑥དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་འཐད་པས།
ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་རི་རྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་རྫོང་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་
ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྒྲོར་
ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱལ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་
འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱལ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་བ་དེན་པ་རྟོགས་
པའི་སྒྲོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་
བ་དེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་དེར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་
ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞིག །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་

གང་ཞིག །ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྡན་གྱི་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། གཞུང་ངེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། བཏོད་པ་པོ་ཉིན་
གྱི་བྱད་པར་དང་། བཏོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བྱད་པར་དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
མཆམས་སྒྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྒྱུ་གཞག་
གི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཛུགས་^❶དེ་མ་ཐག་ཏུ་
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཆད་པར་རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ལོགས་སུ་
འཆད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་བྱད་པར་དེ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ལས་བྱད་པར་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྒྱུར་བ་
ལ།^❷ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་རིགས་མོད་
གྱི། ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལས་དེ་དག་རིམ་ལྟར་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་
གཞན་ཡིན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་རེ་ཞིག་བྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ཅ་བས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྒྲུར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཚོས་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་
པ་དང་བྲལ་བ་ཡུམ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ལས་འབྲོས་ཏེ།^❸དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་

ནམས་ལས་ལྷའི་བྱ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ་གང་གཞོན་སྒྲིན་ནམས་ཀྱི་
སྐད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་ཉོགས་པའི་
བྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིན་པ་འཆད་པ་ལ།
ལུང་ལས། ❶ ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཞེས་སོགས་
གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ལམ་བཟོད་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་
ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ❷ དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་ནམས་ལས། ལྷའི་བྱ་ཁ་
ཅིག་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ་གང་གཞོན་སྒྲིན་ནམས་ཀྱི་སྐད་དང་། གཞོན་སྒྲིན་
ནམས་ཀྱི་ཆོག་དང་། གཞོན་སྒྲིན་ནམས་ཀྱིས་སྦྲས་པ་དང་། གཞོན་སྒྲིན་ནམས་ཀྱིས་
བསྟན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྦྲས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་རུང་གི། འཕགས་
པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་ཕྱིན་འཆད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། ཉོན་པ་དང་། ཉེ་བར་
སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་སྐྱམ་པ་དང་། དེ་ནས་འཕགས་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་
བྱ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ཉོག་པ་སེམས་ཀྱིས་རིག་ནས། ལྷའི་བྱ་དག་སྦྲས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་
པར་མི་རུང་ངམ། ལྷའི་བྱ་དག་གིས་སྦྲས་པ་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ།
ལྷའི་བྱ་དག་གང་ཡི་གོ་གཅིག་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་དེ་གང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཐོས་པར་མི་
རུང་ངོ་། །གང་ཐོས་པར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་མདོ་ཆན་དང་པོ་དེས་ཤེས་པ་ཐབ་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཡི་གོ་གཅིག་ཀྱང་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་བརྗོད་པ་ཐབ་པ་དེ་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་
ཉིད་ཉོགས་པའི་བྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །ཞེས་དང་། ལུང་ལས། ❸
ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་རང་གི་བྱུང་ཆུབ་ཉོགས་པར་

འགྱུར་ལ། གཞན་དག་གྲང་བཟོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དགོ་བ་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་
པར་འདུ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་^①བསྟན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བདག་ཉིད་གིས་རང་གི་བྱང་
ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་
བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུགས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། ^②དེ་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་འདི་སྟུམ་
དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གྱེ་མ་གནས་བཟོན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེས་ཕྱིན་
གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་གྲང་ཤིན་དུ་ཟབ་པར་བྱེད། ལྷ་བ་བས་གྲང་ཤིན་དུ་ལྷ་
བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་
ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བཟོད། །ཅེས་དང་། ^③སྒྲར་བཟོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོ་
ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་གིས་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་རྩ་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་ནི་
རང་གི་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྒྲ་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས། གཞན་
དག་དགོ་བ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་^④ཡེ་ཤེས་
མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་མདོ་ཆོན་དང་པོའི་དོན་མཉམ་གཞག་དུ་བཟོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་། གཉིས་
པའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་དུ་དག་གི་འབྲས་ཆགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་བཟོད་པ་
ཟབ་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ཡང་སྒྲས་བསྒྲས་པ་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། །ཟབ་པ་
དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་
ཆོན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཟབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་

སྐྱེལ་ས་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏྟགས་པའི་བྱིར། དེ་བས་ཟབ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཏྟགས་པའི་རྒྱུན་འདི་ཙམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། སྤྱི་བ་
ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེ་བས་སྤྱི་བ་ནི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་
འཛིན་པའི་ཏྟགས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར། བརྒྱུད་སྟོང་པར།^①རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ།
ཞེས་འབྲུང་བས། དེ་ལ་རིང་བ་ནི་སྤྱི་བའི་ཏྟགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར་ཉན་ཐོས་
གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་ཆེས་རིང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་གྱི་
བྱུང་པར་དང་། ལམ་བཟོད་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པའི་བྱུང་པར།
ཆོག་གས་གསོག་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར། གནས་པའི་བྱུང་པར། རྒྱ་བའི་བྱུང་པར། སྤྱི་བ་འད་པ་
དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཙན། བྱུང་པར་གསུམ་དང་
ལྔ་ཉེ། ཉན་ཐོས་ཤེས་ཚུང་བས་འདྲུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བར་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་ལ་
དགའ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྤྱི་བ་རྒྱུ་ཆུང་བས་^②གཞན་དོན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་སེམས་ལས་ཆུང་དུར་གནས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་
ཅིང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཙན་ཏེ་སྤྱི་བ་དཔོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་དུ་
བྱེད་པའི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྔ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་^③ལམ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་མཉེས་པར་
བྱས་ནས། རང་བྱང་ཆུབ་དུ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དྲུག་
 ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་
 མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་སྟོན་དུ་བཏང་
 ལ་འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བའི་ཆོག་གས་སྦྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱིས་^①ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་
 སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས།
 དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས། ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་
 དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཆོག་གས་སྦྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འཕྲོག་ལ། དག་བཅོམ་པ་ནི་ཐོབ་
 མི་རུས་པས། འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁས་
 པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་
 རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རང་བྱང་
 ཚུབ་དུ་རྒྱུད་སྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོག་གས་ལམ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་སྟོན་པ་
 ཐ་མའི་ཆེ་སྦྱོར་ལམ་བྱོན་ནས་རང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་གས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཐོབ་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་
 དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་

གནས་ཤིང་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསྐབས་པས་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་ཚུལ་ལ་
གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོ་འབྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན་བསྐྱོམས་^①པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་
བཅོམ་པའི་བར་དང་། འབྲས་བྱ་ལྷག་མ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་
ཡོད་དེ། དེས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་ཆོགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་
ལས་^②བསེ་རུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། ^③བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་
བརྒྱུ་རྩེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོགས་དག་ལ་སྤྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་ཆོགས་གསོག་
དགོས་པ་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་སྤུམ་ཉིས་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་
ཆུང་དུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་སྤུམ་གཅིག་ལ་ཆོགས་གསོག་དགོས་ཟེར་བ་
ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲིང་བར། དེ་བཞག་ནས། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཆོགས་གསོག་
ཚུལ་དུས་མཚུངས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཆོགས་སྤྱོད་གྱི་རང་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་

ངེས་ཏེ། ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་
པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ^①སངས་
རྒྱལ་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ^②ཇོགས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་རུ་
སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆེ་དེ་ལ་རང་རྒྱལ་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཆེ་འཕོས་
ནས་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ཇོགས་པ་
སྟོན་དུ་སོང་བའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཇོགས་
པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། ཇོགས་སྟོན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^③རང་སངས་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཇོགས་ཤིང་སྟོན་པ་དང་།
བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཇོགས་ཤིང་སྟོན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བའི་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་དེར་འཇུག་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ^④གང་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་
འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་དེ་དག་ནི་ཇོགས་ཤིང་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་། ལྷའི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་

སངས་རྒྱལ་གསུམ་ཀ་ཚེས་ཟླ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་ཟླ་མོ་ལ་སོ་སོར་
 རྟོགས་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གཅིག་ལྟར་གནས་ཤིང་། ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་
 རང་རྒྱལ་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་རོ། །

དུག་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱ་ཞིང་གནས་པའི་ཆོ། ལུས་ཤིན་
 ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་དང་། དུན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་ཤིང་
 གྲོང་ཁྱེར་སོགས་སུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་ཞིང་རྒྱ་འབྲུལ་བསྟན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སློན་
 གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །

བདུན་པ་ལ། སྤྱིའི་སྤྱོད་བཤའ་ནི། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་
 རང་ཉིད་གཅིག་ལྟར་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་ལྟར་
 བྱེད་སངས་རྒྱལ་པས་རང་སངས་རྒྱལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་
 གཅིག་ལྟར་གནས་པས་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་གྱི་འབྲེལ་བཤའ་ལས། ❶ བསེ་
 རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་ལྟར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གྲུང་བྱིས་
 པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གཞན་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་
 པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གྲོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 སྤྱོད་པས་ན། ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་དག་
 བཅོམ་པ་ཚེས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སློན་སྤྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ།
 སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་ཉེན་ལ་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། ཉན་ཐོས་

ལས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྲུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲི་
མེད་ལུས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་སྲུང་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་
ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་སྤྲ་མ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ་^①། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་
སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་
ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག། སྲིད་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག། ཁ་ཅིག། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་
ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྲུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་
གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
དང་། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་
ཆེ་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་པ་ཐ་
མའི་ཆེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ན། དགྲ་བཅོམ་
མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་ཀ་པས། རང་རྒྱལ་
སློབ་པ་མེད་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་འདས་དོན་དུ་གཉིར་
བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ^②རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་
རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། བཅས་པ་དག་ལས་
ཁྲུང་པར་འཕགས། ཞེས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་སྒྲོར་ལམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག །རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱིས་པས། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དུར་ཁོང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རུས་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་དེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་ཏེ་རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་པར་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་བར་དེ་ལ་ཚུད་པ་སློང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བ་ལ། ^①ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དེས་སྐྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེ་ནི་ཉན་པ་པོའི་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་དུས་སུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སྒྲོན་ལམ་འགྱུར་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེས། དེའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱར་

ཆོག་ས་བསགས་ཤིང་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སློན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་སློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བདག་
 སངས་རྒྱལ་སྐུ་གྱུར་ནས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ལ་སློན་པ་མེད་པར་ཆོས་སློན་ལམ་བཏབ་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སློན་ལམ་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནམ་པར་གཡེང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་འབྲུག་ས་
 པ་སྟེ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཡེང་བ་
 ཡིན་པ་ཡང་། ཆོག་པས་ངོ་བོ་ལ་ནམ་པར་མ་བཏགས་དཔྱེད་པས་བྱེད་པར་ལ་ནམ་པར་
 མ་དཔྱེད་པར་ཆོག་ཏུ་སྤྲི་མི་བྱས་ཏེ། ཆོག་དཔྱེད་དག་ཀྱང་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། ^①ནམ་པར་མ་བཏགས་ནམ་པར་མ་དཔྱེད་པར་ཆོག་ཏུ་མི་སྤྲི་བས་བརྗོད་པ་
 ནི་ནམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་སྐུ་གྱུར་ནས་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སློན་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། རང་རྒྱལ་གྱིས་^②སྤྲི་མེད་ཀྱང་ཆོས་སློན་
 པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་བཞིན་སློན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཏབ་པ་
 དེ་བས་ན་སངས་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་སྤྲི་མེད་དུ་ཆོས་སློན་པའི་རྒྱ་སློན་ལམ་
 འདེབས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^③དེ་བས་ན་སངས་རྒྱལ་དང་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་^④སློན་གྱི་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་
 མཐུས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐུ་སྤྲི་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་ངི་ལྟར་འདོད་
 པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་སློན་པ་ལྟར། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སློན་སྤྲི་མེད་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་
 བྱའི་རྒྱད་ལ་ངི་ཅམ་འཆམས་པའི་ཆོག་ས་པ་སྤྱིད་བྱས་པའི་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་
 རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སྐུ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲི་

མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་ནས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ཙམ་
འཆམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^①སངས་རྒྱས་དང་
འདྲ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས།
སྤྱི་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྤང་བར་འགྱུར་བས་སྤྱི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་
པའི་སྤྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་
བསྟན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བུ་ལ་སྤྱི་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པས་ཇི་ཙམ་འཆམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་
དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
སངས་རྒྱས་བཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཀོད་བྱ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་^②འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^③དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྦྲས་སོ། །ལྟའི་བྱ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་
མ་ཡིན་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆམས་སྐྱར་བ། ཅ་བ།
འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱེད་ཞུགས་པ་བརྗོད་
ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མ་སྟེ་དཀྱུས་མ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་འཆད་
དོ། །ཞེས་མཆམས་སྐྱོར་བ་ལ། ^④དེ་ལྟར་བྱེད་ཞུགས་པར་བརྗོད་ནས་བྱེད་ཞུགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣམ་མ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ལ། ^①རང་སངས་རྒྱས་གྱི་
ལམ་ལ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལའང་། བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་གྱི་བྱུང་པར་དང་།
རྟེན་རིགས་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་བྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་
^②པ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ^③ལྷའི་བྱ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤྲ་བ་མ་ཡིན།
ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས། ལྷའི་བྱ་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྗོད་པ་དང་མཉན་དུ་མེད་པ་ལས་བཟུང་སྟེ་ཤེས་བྱིན་ལ་གནས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་དེ་རང་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཟབ་པ་མ་ཡིན་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་
རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
ཡོད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བྱེད་དང་། །ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ^④དེ་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་པར་བྱུར་ཏེ། གནས་
བརྟེན་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པ་ངེ་ལྟ་བུ་དག་བཙལ་བར་བྱ་སྟམ་པ་དང་། དེ་
ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གི་སེམས་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སེམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ལྷའི་བྱ་དག་
བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
ལྷའི་བྱ་དག་འདི་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་དན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྦྱུ་མ་མཁྱེན་གྱིས་

༡ དེ་ལྟ་བུ་ཉེ་མ་སྤྱད་དུ་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྱད་བའི་ཤེས་པ་
བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་
སྤྱོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་སྤྱི་རོལ་དོན་སྤྱད་གི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་
རྟོགས་པས་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་མ་སྤངས་པར་བསྟན་ནས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཇིན་པ་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་དང་། ༢ རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་ལ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་དང་། དངོས་པོ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོག་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྒྲིམས་པས་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་དོན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་
དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྟོག་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། མདོ་ལས། ༣ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་
བྱས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ལྡན་ཆེན་པོ་
དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀ་ཉའི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་གང་གི་བྱ་དང་། ཆེ་
དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷའི་བྱ་བྱེ་བ་ཁྲག་ ༤ ཁྲིག་བརྒྱ་སྤྱོད་དུ་མ་དང་། ཆེ་དང་
ལྡན་པ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲིས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་ལྟར་ཟབ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟོག་གྱི་བསེ་
རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་དང་། ༥ རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྐྱུས་པའི་རྟོག་པའི་
ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གཟུང་དོན་
རྟོག་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དངོས་

སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་
ལས།^①སྐབས་འདིར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་དམན་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀར་བསྟན་^②ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས།^③འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ལམ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱད་ཆོས་
བཤད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་པ་སྤངས་
ཏོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤངས་པ་ལ་
གཟུང་འཇོན་རྩལ་གཞན་དུ་འཇོན་པའི་ཏོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་འཇོན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་ལས། ཏོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུང་འཇོན་རྩལ་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཏོགས་པའི་ཏོགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏོགས་པའི་
ཏོགས་པ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་མཚུངས་པས་གོ་སླ་བ་ལ་
དགོངས་ནས་གཞུང་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། རང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སློམ་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་འགྲེལ་བས་ཁ་
བཀང་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐབས་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། སྐབས་པའི་དམིགས་
པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དུམ་བར་མ་ལས།^④ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱད་ཆེན་
རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་བད་པ་བསམ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་དགེ་
བའི་རྩ་བ་སྤྱད་^①པ་དག་གམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པའི་རིགས་གྱི་བྱ་དང་
རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དག་ཡུམ་འདི་ལྟར་བབ་པ། ཞེས་གང་ཟག་ལྟ་གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་
པར་^②ཆེ་དང་ལྟན་པ་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་སམ། ལྟ་བ་ལྟན་སུམ་
ཆོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སམ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་བད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཤེར་
ཕྱིན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་ཟག་
གསུམ་གསུངས། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། ^③རྒྱལ་སྐས་བདེན་ལ་མཁས་དང་^④ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
དང་། །དག་བཅོམ་ངེ་མ་བསལ་ཞིང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། །བཞི་པ་^⑤དགེ་བའི་བཤེས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའོ། །ཞེས་གང་ཟག་བཞི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ནས་
གསུངས་པའི་གང་ཟག་དང་པོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་དང་པོ་དང་། སྤྱད་
པར་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་
རྒྱལ་སྟོར་ལམ་པ་ལ་བྱེད། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་
པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ^⑥ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ལུས་གྱིས་ཆོས་
སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་
ལྟན་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་བར་མ་ནས་གསུངས་

པའི་གཉིས་པ་དང་། བརྒྱད་ཉོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་དང་། སྟུང་པ་ནས་
གསུངས་པའི་དང་པོ་རྣམས་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་
ཆོག་ལམ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུང་འགྲེལ་ལས། ^①དེ་ལས་ཤེས་རབ་འབྲིང་གི་ལྟ་བ་
དང་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་
གསུམ་པ་རྣམས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་
བཞིན་བྱེད་དམ། དེ་གང་རུང་ལ་བྱེད་པར་སྙམ་སྟེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ^②དག་བཅོམ་པ་བླ་
པ་བླ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཆོད་
པར་འོས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟུང་འགྲེལ་ལས། ^③ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས་ན་
དག་བཅོམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གང་བླ་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱི་
བྱེད་ཆོས་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ལ། བྱེད་ཆོས་གསུམ་ཀྱིས་བེན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མདོན་ཏྟགས་ཀྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་^④ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་
སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་སྟོང་ཉིད་ཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཀྱིས་བེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཆོས་གསུམ་

དང་ལྷན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཟད་པར་སྤོང་བ་ལྟར། རང་ལམ་དུ་
ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་བྱས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་
བརྟེན་པའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་
སྒྲོམ་ལམ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱལ་
གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིའི་རྟོན་དེ་དམིགས་རྟོན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་པའི་ཆོས་
གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་དེ་དམིགས་རྟོན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུང་། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཁའ་ལ་རྒྱང་བརྟེན་དེ་ལ་རྒྱ་
ཡི་ཡུང་པོ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྟེན་ཚུལ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
བཤད་ལས། ❶ གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་སྒྲེ་
མཆེད་བྱུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྤོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་བྱུག་
གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་དམིགས་རྟོན་ལ་འཆད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་
དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་རིགས་སུ་གནས། ཤེས་པ་
ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བའི་རིགས་
སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱད་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་དེ་དམིགས་རྟོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་

ལེས་པའི་རྒྱལ་ལམ་ལེན་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པར་
ཐལ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །འདིའི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་པས་
བྱབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལེན་པའི་ལམ་ལེན་དེས་དེ་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་
དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་
དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེས་སྟོ་འདོགས་གཅད་
པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྟོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བྱབ་སྟེ། བདེན་བཞི་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཕྱི་རོལ་
དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་
སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་ཏེ་རང་ལམ་དུ་ལེས་སྟེ་བ་གཟུང་
རྟོག་ཟད་པར་སྟོང་རུས། དེར་ལེས་སྟེ་བ་འཛིན་རྟོག་ཟད་པར་སྟོང་མི་རུས། རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུན་
པས་ལེས་སྟེ་བ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྟངས་པར་ཐལ། སྟོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དེས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ^①རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་པོའི་བྱང་པར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་དུ་
ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་གཟུང་བ་
ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་
བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། ཞེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུང་^②བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་
འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་བདེན་འཛིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷུང་དེའི་
དོན་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ཀྱང་དབང་པོའི་བྱང་པར་
གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ཞེས་པའོ། །

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་རྟོན་དེ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་
བྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དེ་རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་
གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་རང་
རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་
འདིའི་རྟོན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟོན་

གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་བྱེད་ལས། ^①སློབ་དཔོན་འདིས་གང་ཟག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་གཉིས་ཀ་མཛད་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད། དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ལ་མཐོང་མན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་^②འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^③དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཞེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀོ་ཏུ་ཞི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཞེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ། ཅ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་ཞེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ལམ་ཞེས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་

ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ཤེས་མཆམས་སྟོར་བ་ལ། ^①ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ཐོབ་ན་ངེས་སྟོན་
 བཤད་པའི་ལམ་སྟེ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པ་ལ། ^②གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་དོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དོད་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། ^③བཙུན་ལྟ་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཀུན་གྱི་ཀ་གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་
 ཅམ་མོ། །བཏགས་པ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་ནི་གནས་བཏན་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནས། དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ།
 བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དོད་གྱུར་པ། །ཞེས་
 དང་། ^④གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་
 མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་^⑤པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཅེ་མོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^⑥གཟུགས་
 འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་གཟུགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་ཅེས་སོགས་
 གྱིས་བསྟན། དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་
 ལ་སོགས་པས་བྱེ། །ཞེས་དང་། ^⑦གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་
 འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཟོད་པ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། ^⑧ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲིས་པ། ཆེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆེན་གཟུགས་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ངེས་
 པའི་ལན་དུ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དུ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་སྟོང་
 པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་

ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ནང་
སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཇིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །ཞེས་དང་། ❶ རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཇིན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་མཆོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❷ ཆེ་
དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་སྟོབ་པའི་བྱང་ཆེན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་ན་རྣམ་
མཁྱེན་དུ་རི་ལྟར་རིས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ལེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་སྐྱེ་བ་མི་མཐོང་འགག་
པ་དང་སྒྲང་བ་དང་འདོར་བ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་བོགས་
པ་དང་འབྲི་བ་དང་། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་
སོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དུ་རིས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་
ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་དང་། ❸ གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་
རིས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དུ་
མར་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ ❹ རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་
ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རིས་

འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྲེ་ན། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་ཉིད་
དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བློད་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་
འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱེ་བ་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ཅེ་མོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་འཇིན་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཟོད་
པ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ཆོས་མཆོག་དང་བཞིར་ཡོད།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་འཇོམས་
སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་
མཐུག་ཐོགས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་
ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྲུར་བ་ལ། ①རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་བཤད་པ་དང་།
སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
བཅོས་ཀྱིས་②འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ③དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་
ཕྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རྣམས་ལ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རྣམས་ལྟ་ཤིང་ཕྱིན་གང་
ལས་བཅའ་བར་བྱ། ཞེས་ངེས་པ་དང་། ལྟ་རྣམས་ལྟ་ཤིང་ལྟ་ཤིང་ཕྱིན་རབ་
འབྱོར་གྱི་ལུ་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་
སོ། །འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འཕགས་པ་ལྟ་རྣམས་འདི་སྐད་དུ་གོ་བྱ་ཤིང་གཤེད་ཕྱིན་ནི་

རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་བྱ་ལས་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བེར་ན། དེ་ཁྱོད་གྱི་མཐུས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་
 འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་
 འཆད་པའི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བདེན་
 དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་
 བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་
 ཅན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདི་བྱི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བདེན་པ་མདོན་ཏོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། གང་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་
 ཟག །གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ། གང་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ་པ་
 དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ❶ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 སྟོན་པ་ལ། ❷ ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་སུ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ❸ འདི་
 དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ❹ ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་སྟུག་བསྐྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་
 པ་དང་འགྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྐྱར་བ། ཅུ་བ།
 འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་

ཇི་ལྟ་བུར་སྒྲིམ་པར་བྱེད། ཅེས་ངེས་པའི་སྒྲི་ནས་མཆམས་སྒྲོར་བ་ལ། ^①རྣམ་པ་ཇི་
ལྟ་བུར་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་
དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་འཆད་པ་ལ། ^②དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་
དམ་པའི་ཚུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། །གཉིས་པ་ནི། ^③དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། དེས་ན་མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། མདོ་
ལས་ཁྲོགས་བྱ་བ་དེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པས་ཤུགས་ལས་འཕངས་པའི་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིས། དེ་ལ་ཡང་། སྐྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ཀྱན་
འབྱུང་བ་དེན་པའི་རྣམ་པ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་སྐྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བཞི་ཡོད་
པའི་དང་པོ་སྐྱག་བསྐྱུ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ^④དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག། །ཕན་ཚུན་
བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་བྱིས། །རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑤དོན་དམ་པའི་ཚུལ་
ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་
དེའི་བྱིས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས། །སྐྱག་བསྐྱུ་ལ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ^⑥དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་

གྱིས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་
 གྱི་པར་ཕྱིན་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ❶ ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་
 གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་གྱི་པར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཆེན་པོ་འོ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། ❷ གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་
 བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ❸ ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་གྱི་པར་
 ཕྱིན་ནི་ཆད་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆད་མ་མེད་
 བཅས་དང་། །ཞེས་དང་། ❹ དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཆད་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།
 སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་
 རྣམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི་ཆད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 ཆད་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ❺ སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་དག་
 ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅེས་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ❶ ཀོ་ཁུ་
 ཤི་ཀ་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི་མཐའ་ཡས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐའ་མེད་དང་། །ཞེས་
 དང་། ❷ གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ❸ དེ་
 རྣམ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་ཆོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་སྐྱེ་
 དགྲའི་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་། སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་བཅས་པ་དག་

གིས་ལན་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨེ་མ་ཏོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ^①བཙེམ་ལྡན་འདས་བདག་
གིས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་འདི་དང་མ་བུ་ལ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་
གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་
དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །ཞེས་དང་། ^②ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱེངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པར་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་ཆོག་བེན་དང་བསྟན་ན། གཟུགས་
སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་གཞན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གཟུང་དུ་^③བྱང་བའི་པན་ཡོན་བསྟན་
པའོ། །ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ^④དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཙེམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་
གཟུགས་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
སྐྱང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑤དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཀྱན་
འབྱུང་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ^⑥ཀོ་བོ་ཤེ་ཀ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་
མིའམ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་སྒྲགས་རྟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ^⑦རིགས་ཀྱི་
བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྱང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིམས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱམས་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་

དང་། འོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་འདིར་བྱམས་སོགས་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། འདིར་སྟུག་ཀུན་གྱི་སྟོན་རྟོགས་པར་རིགས་ཤིང་། དགྲ་པར་འགོག་པའི་ཡོན་
ཏན་མཐོང་བ་ན་སྤིད་པར་གནས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཞི་བ་ལ་གཞོལ་བས་
དེ་དག་ག་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་སྤྱར། གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ། འགོག་པ་
ཆོས་བཅོད་སྟོན་པ་ལ། འོ་འུ་ཤི་ཀ་གང་རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེས་སྤྱན་
འདི་འཇིན་ཅིང་འཆང་བ་དང་། གློག་ཅིང་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས།
རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པའི་སྤྱར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
བོའི་གཉུག་མ་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་
སྟོན་པ་ལ། འོ་དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཙམ་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་སྤྱན་འདི་འཇིན་པ་དང་།
འཆང་བ་དང་། གློག་པའམ། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པའམ། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བབྱེད་པ་
དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་འཇིན་པར་འགྱུར་
ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བབྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བབྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཕྲོག་པ་དང་། །ཞེས་དང་། འོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་དགོ་

བའི་ཅ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ^①དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་ཙམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་
 འདི་ཡོངས་སུ་གཟུང་^②ན་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་^③བར་འགྱུར་བ་
 བྱི་འདི་ལྷ་སྟེ། ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 རྣམ་པར་བྱང་ཀྱན་ཡོངས་བསྐྱས་དང་། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 ཕྱིར་^④གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་
 རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ^⑤ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གང་ཕྱོགས་གང་ན་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། སྟོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ནས། ཤེར་ཕྱིན་
 འདི་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའམ་བརྒྱལ་བའམ་བརྒྱད་^⑥པའམ་འགལ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་འོང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གང་ནས་བྱང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ། །ཞེས་དང་། ^⑦དེ་ཉིད་གྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཆེ་བ་རབ་དུ་ཞི་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བྱ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་
 ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལམ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ^⑧དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་
 དེ་ནི་འདི་ལྷ་རྟེན་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟུང་ན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑨ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་སྟོམ་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་

ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ^①དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འདྲི་བ་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་འདྲི་བ་ཉེན་སྟོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འདྲི་ན་ཅིང་
 འཆང་བ་དང་། སྟོན་ཅིང་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་
 ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྲོ་བར་མཛད་དེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་།
^②ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་
 དང་བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དག་མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་རྗེས་བཅོད་སྟོན་པ་
 ལ། ^③དེའི་ཆོག་སྤང་བར་འོས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་གྲང་སྟོན་
 གཅོད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ཡང་སྟོན་གཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱུལ་
 བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོན་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་
 པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཉེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་
 དང་། ཞེས་གསུངས། ^④སངས་རྒྱས་ཉིད་མཛོན་བར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་སྟོན་གཅོད་
 པ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་
 དག་འགོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ^⑤ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་
 བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་མེད་
 རྗེས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་
 ཡང་མི་འབྲལ་བར་དེ་དག་གིས་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་གྱི་པན་ཡོན་རབ་ཏུ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྗེས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ། །ཞེས་གསུངས། ^①སྒྲི་ན་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་ཟད་བར་བྱེད་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
མདོ་ལས། བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྱོད་བར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
རིམ་པ་ལྟར་ལྟས་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ནང་གི་བར་ཆད་སེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། །ཁས་སྒྲུངས་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་སངས་རྒྱས་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་
མ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྗེས་
ཤེས་ཀྱི་པན་ཡོན་འབའ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་། མ་
བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲི་ན་པ་ལ། ^②ཁ་
ཅིག་ནི་འདིར་ཆོག་ལེ་ཏུར་བྱས་པའི་དོན་ཉི་བར་མཆོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་
རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉི་བར་མཆོན་པ་
ཉི་ཆེ་བ་མཛད་པར་ཟད་དེ། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཆོག་ལེ་ཏུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་
བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང་།
ལྷང་གིས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་^③རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་
འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^④གཞན་དག་

ན་རེ་དེ་དག་གི་ས་ནི་སྒོ་མ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྩུ་བཤུངས་པ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་
 དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་ར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
 གཞན་ཡང་། ^①དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པའི་དོན་གྱི་རི་ལྟར་བྲངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་སྒྲེ་བའི་རྟོན་
 བཤད་པ་དང་། བརྟན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟོན་བཤད་
 པ་དང་། སེམས་རྟོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་སྟན་པ་དང་། ཟ་མ་མ་ནིང་མ་
 གཏོགས་པའི་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་པ་བྱད་མེད་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་བྲག་གི་རྟོན་ལ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསུང་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་ལ་དེ་དངོས་
 སུ་གསུང་དུ་སྒྲེ་བའི་མཐུན་རྒྱུ་ཆ་ཆེད་ཞིང་འགལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་
 གོང་མའི་རྟོན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསུང་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ཤས་ཆུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། ^②གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་མར་སྒྲེས་པས་གྱང་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་
 པར་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། རེ་
 ཞེག་སྒྲོ་བ་ཆུང་དུས་གྱང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ན་གང་ན་སྒྲོ་བ་ཆུང་ཡང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྟ་སྒྲོས་གྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
 མཐོང་ལམ། ^③གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྒྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
 ཟ་མ་རྟོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་འཛིག་རྟོན་དབང་ལྷག་གིས་ཡི་དྲགས་མང་པོ་

བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་
 རྒྱ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་བྱ་རབ་
 ❶གནས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ❷འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་
 ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྩལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཅེ་མོ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལེགས་སྒྲོན་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷའི་རྟེན་ལ་བསྟུན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
 ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ལྷའི་དགོ་བསྟུན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དར་རྒྱུ་གི་
 རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། ❸སྒྲ་མི་སྟན་པ་དང་བཟ་མ་མེད་མ་གཏོགས་
 པའི་མི་དང་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡི། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱེ་
 བས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ❹སྒྲོན་མའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྐྱུངས་པའི་
 བག་ཆགས་འཕུག་པོའི་དབང་གིས་འདོད་ལྷ་ཁ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་
 རུང་ཡང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དན་སོང་བ་དང་སྒྲ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་
 རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡང་མེད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱང་མེད། དེ་འདྲའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱ་བ་ལས།^①བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་
 རྣམས་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡིན་ན་
 ལྟག་མཐོང་ཤུགས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས། ལྟག་མཐོང་ཤུགས་རྒྱུ་བའི་ལམ་གྱིས་^②དང་པོར་
 བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་
 པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ལམ་སྤྱོད་དངོས་གཞི་བོར་ནས་དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་
 པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།^③འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲིམ་
 ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱང་དེས་མཐོང་ལམ་ཡང་
 མཆོན་མི་རུས་སམ་སྟུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་
 སུ་གསར་དུ་སྦྱོར་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་དང་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་དང་
 བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་མེད་^④དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།^⑤གང་ཡང་འདོད་པ་
 ཁམས་དང་སྤྱིད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་
 མཁས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱ་བ་ལས།^⑥བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་^⑦གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཐོང་
 སྤང་སྟོང་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟན་པ། སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྦྱོར་བ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་
 རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་

ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཏྲོག་ས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།
ཁ་ཅིག །སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཐུག་ཐོག་ས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བརྟུ་
བྱུག་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་སྒྲུལ་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོག་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །སྤྱིན་སོགས་སྤྱོད་པའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་
ཟེན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཁ་ཅིག །དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།

ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
དུ་ཏྲོག་ས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཀུན་
རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཏྲོག་ས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱོད་སྒྲུལ་
མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོག་ས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཏྲོག་ས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
ཏྲོག་ས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
རྒྱད་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
མངོན་ཏྲོག་ས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་

རྫོག་ལ་སྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གང་
རུང་མཁྟོགས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་ཁྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སྐད་ཅིག་
མ་དུར་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་^①པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
ཁྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་^②པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་
བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཁྟོགས་
དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་
ཞིག །རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལས་སྦྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
ཁྟོགས། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།

དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པས་མ་
བྱེད་ཤིང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་

མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲོད་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
མངོན་རྟགས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་སྤངས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ཡོད།

ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
རྟགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟག་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་སྤྲོད་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟགས་པ་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟོང་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ།
ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ ཕྱིར་ཐེར་ན་མ་ཁྲབ།

གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་ལ། སྡེ་པ་རྣམས་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་
འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གྲགས་ཆེ་བ་ལ། མཛོད་ལས། ^①འདི་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་
ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་སྤར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔར་བཤད།
ཡུམ་གྱི་རྒྱ་འདི་དང་ཀུན་བདུས་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། བཤད་ཚུལ་འགོད་པ་དང་།
འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཇེས་
འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་བཅོད་
བཞི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཇེས་བཅོད་བཞི་ཁམས་གོང་
མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཇེས་
ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཤད་ལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་
སྤང་སྤོང་ཞིང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་
ཇེས་བཅོད་ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ་ཞེས་འཛིན་ལ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཇེས་ཤེས་ཀྱིས་ཇེས་
བཅོད་ལ་དམིགས་ནས་སྤར་ལྟར་འཛིན་ཅིང་། དེས་སྤྱད་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲ་བར་
བཤད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། ^②སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་གང་ཞེ་ན་སྤར་
རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐག་པ་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བ་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན།

ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་མཐུག་ཐོག་ས་སྐྱ་པར་གྲོལ་བར་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་
 པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཉོག་པ་པར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་
 ཆོས་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཤེས་
 རབ་པོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་^①རྗེས་སུ་ཉོག་པ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་
 སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་ངས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྟག་མ་ནམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་
 དང་ཤེས་པ་ནམས་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་ཟེར་བའི་ཕྱང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་
 ལས།^②སྤང་བྱའི་གངས་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་ནམས་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 བཤད་ལ། སྤོང་དཔོན་འདིས་ནི་སྤང་བྱའི་གངས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱན་བརྟམ་ལས་
 བྱང་བ་བཞིན་བཤད། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་གི་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་སྤང་བྱའི་གངས་གཉེན་
 པོས་སྤོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་ནམ་གྲོལ་ལས་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཙོ་ལྟ་
 མཐོང་ལས་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་སྒྲིམ་ལས་དུ་འདོད་པ་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེ་ཏུ་
 གསུམ་པར་སྤང་བྱའི་གངས་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་ལས་
 གཉིས་སུ་འཛོག་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི།
 མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྤར་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ་
 པའོ། །ཁམས་གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་
 རྟོགས་མཐུན་དུ་བཤད་ལ། ཐུབ་དགོངས་ལས་སྤང་བྱ་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་དང་སྤོང་ཚུལ་
 མཛོད་བཞིན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཀྱན་བརྟམ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཕྱང་པོ་ལྟའི་
 རབ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་པལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་

འདོད་པ་བཀོད་པའི་བཤད་པ་བྱས། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་དོན་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཅུ་གྲུ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རང་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་
 བར།^① ཆོས་བཟོད་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་
 སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་འབྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ཆོས་བཟོད་ནི་སྤྱད་
 བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་མཐོང་
 སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། དེའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དེ་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་བཟོད་ནི་སྤྲུལ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་
 ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་ཤེས་ནི་རྗེས་བཟོད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། དེས་ཤེས་བཟོད་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་
 རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 ཉེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཉེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་དང་
 ལམ་རྗེས་ཤེས་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྤང་
 ལས།^② སོ་སོ་རང་གི་གདུལ་བྱའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་
 ཟག་པ་མེད་པ་གང་གིས་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་
 དེ་ནི་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་
 རྗེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
 བཟོད་པ་དང་། སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

ཐུའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་
རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། ^①དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དག་
ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ^②སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ནི་མཐོང་
བའི་ལམ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་བྱིར། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
ཤེས་རྟོགས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་
ལས། ^①ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། ^②དེ་
ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་
གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ཏེ། ཐུན་སྒྲུབ་ལས། ^③བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པར་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། ^④བཟོད་པ་
དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་

དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞི་ཤུགས་ལ་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི་^① ཆོས་ཤེས་བཞི་ཤུགས་ལ་ཉོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་བཞག་པས། དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུབ་ལས།^② དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་ཉོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་^③ འོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་བཤད་ལས། ^④བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཉོགས་པ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་གསར་དུ་ཉོགས་པ་ན་སྒྲུབ་འཁོར་བར་འདྲིས་མ་སྟོང་བའི་ཐབ་མའི་ཆོས་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སྟངས་འདི་སྟོ་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པར་ཉོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྟོག་པས་བྱེ་བ་བཞི་ཉོགས་པའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་ན་སྟོ་བྱར་ངི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་འོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཉོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་འོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་ལངས་པར་སྟོ་བྱར་ངི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྟོག་པས་བྱེ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་ཉོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་པས། མཉམ་གཞག་

ཐུན་གཅིག་གིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
སྒྲི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་ཟེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱོད་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སོ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྤྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་པར་
ཐལ། ལྷུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཁྱེན་པ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲིགས་ལས། ^①ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་དེ་རྣམས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ^②སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲི་བ་ལ་ཡོངས་སུ་
བཟུང་ངོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ^③སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྒྲི་བ་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། འཐད་
ཕྱོགས་བསྟན་པ་དང་། ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་སོ་ལ། འབྲས་
བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སོ་སོའི་མངོན་པར་

རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། སོ་སོའི་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག །བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་དང་། མདོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒྲོམ་
པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་རྣམས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུ་བ་
སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སྟུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་བྱུ་བ་
སྟེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་བདེན་པ་མ་སྤངས་པར་འབྲས་བུ་སྟུག་བདེན་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་
རྒྱུན་ཆང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་
པའི་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་
སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྟུག་ཀུན་
སྤངས་པའི་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །སྟུག་ཀུན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ལམ་བདེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་
བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས། སྟུག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད། སྟུག་
བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་སྐྱེས་ཏེ། དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྟོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དུས་དེར་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་

རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་བདེན་པ་ལྷག་མ་
གསུམ་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྒྲིས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྤྱད་བདེན་གྱི་
ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིས་པ་གང་ཞིག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་
མངོན་པར་རྫོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་
བསྐལ་ཆོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
དྲུག་པོ་རྫོགས་པར་སྒྲི་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་
ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲི་སྟེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་
ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲི་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། སོ་སོར་རྫོགས་
པའི་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་ལོག་ཞུགས་བཅུ་
དྲུག་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་སྤང་ལས། ༡ རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
སྤྱད་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ལམ་སྒྲོམ་མོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་
སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྫོགས་པས་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བདེན་པ་རེ་
རེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བསལ་བས་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ལ་
སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཁོ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་འདིར་ཞུགས་པ་ཉིད་

ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་
དུས་དེར་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་
པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ^❶དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་
བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཆོད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་
ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་
མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདེན་འཇིག་ཀྱན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
སྤངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་
པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་འཇིག་ཀྱན་བཏགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་རུས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་བདེན་འཇིག་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་
བའི་སྒྲིམ་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དང་། བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་ལྟག་མ་རྣམས་སྤྱག་བདེན་
གྱི་སྟོང་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱག་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིན་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་
པར་སྤངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་སྤང་ལས། ^❷གཞན་དག་ནི་འཇིག་

ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བའི་ཚོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
པའི་ཚོགས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ལྷག་མ་གོ་མས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ་
བཤད་པའི་སྐབས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའམ། བདག་མེད་པའམ་སྦྱོང་བ་
ཞེས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ^①དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་། བདག་ཉིད་མངོན་
སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཆད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་
སོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་
ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་^②འཐད་སྒྲོགས་བསྟན་པ་ལ། ལྷགས་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷག་
བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་བཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཐོབ་པར་ཐལ། ལྷག་བདེན་གྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྫོགས་པའི་དུས་དེར་ལྷག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་
རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྷག་བསྐྱལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་ལྷག་བསྐྱལ་
མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བྱ་བའི་མངོན་རྫོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་
རྫོགས་པའི་མངོན་རྫོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་བྱེད་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱ་
བའི་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་

དུག་ཏུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་སློམ་པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 མངོན་ན་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལོག་
 བྱུགས་བཅུ་དྲུག་སྟོང་པའི་རྒྱས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་འཐོབ་^❶པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེད་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ^❷འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་
 མི་འཐད་དེ། ལྷུག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱས་ནས། འགོག་བདེན་ལ་ལམ་བདེན་སྟོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་
 གཅིག་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོན་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་^❸དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བཟུང་ན། ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་གིས་དབྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས།
 ལྷུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་རྒྱན་ལྷུགས་ལྷུགས་པའི་མིང་ཅན་
 མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་རྒྱན་ལྷུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལྷུགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་
 ལས། ^❹འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ལྷུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཐལ་
 བ་འདི་ལ་འཕེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བཟོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་རང་ལུགས་གང་ལྟར་བཞེད་སྟུང་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བཅོམ་སྤྱད་མ་རྟོགས་ཀྱིས་གོ་མས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོམ་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་འདོན་པ་ལ། ❶དེ་ལྟར་ནི་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོམ་པ་གཞན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་སྤྱད་འགྱུར། ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ལེགས་པའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་འདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུ་སྤྱང་ལས། ❷དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྱུར་མི་བྱེད་ན། །གང་དུ་ཡང་རུང་འཁྲུལ་པའི་རྒྱས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་ནས་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་གི་སྟོམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་འདི་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སྤྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་གང་ལ་གོ་མས་པ་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་སེལ་བར་རུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་
པའི་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་
འབྲེལ་། རྟེན་ལྡན་འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད།
ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ཅམ་གྱི་རྣམ་པས་ངེས་པར་སེལ་བར་བྱེད། བསལ་བ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་པའི་མཆན་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་ན་དེ་རྣམས་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱུད་པ་ལ་
སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་
ཁོ་ནར་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་དུས་དེར་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐེན་ནས་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་
པས་མ་བྱལ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་
འབྱུང་པའི་དབང་གིས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་
འབྱུང་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་སྒྲེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་
གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལས་དངུལ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་

གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྒྲི་ཡང་ལྷོག་པའི་སྒྲི་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲི་བ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་དང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་
 གཅིག་ རྟེན་སྒྲིག་གི་རིགས་པའི་སྒྲི་བས་ལ་བཏེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་
 གཅིག་ལས་སྒྲི་བར་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྲིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 ཆོས་བཅོད་དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། དེས་བདེན་
 བཞིན་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲི་ནས་དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་བསལ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་མཐོང་
 སྤང་དེ་སྤོང་བྱས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆེ་
 དེ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བྲིས།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སོ་སོ་སྒྲི་བའི་མངོན་
 སུམ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་།
 དེས་བདེན་བཞིན་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་བྲིས། དཔེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲི་
 འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། དེས་སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲི་མེད་དེ། དེས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲི་ནས་ངི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་བྱས་ཤིང་། སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་
 པ་མཐོང་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་བྲིས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲི་
 མེད་ཅིང་། སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་བྲིས། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་དེ་ཉིད་སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲི་ན་

མེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་ནི་བདེན་བཞིན་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །འབྲུལ་པའི་མཆན་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་། སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོའི་རྒྱུད་ལ་འབྲུལ་པའི་མཆན་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱུད་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་གྱི་
 བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་བཞིན་མཐོང་སྤང་མ་
 ལུས་པར་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་
 ཤེས་དེ་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་བཞིན་མཐོང་
 སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བྱས་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཆན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་
 གྱི་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཆོས་གྱི་
 དབྱིངས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྗེས་
 བཞིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་པོར་སྐྱེ་བས་རྗེས་གཅིག དེ་རྗེས་ཆོས་ཤེས་
 བཞི་སྐྱེ་བས་རྗེས་གཅིག དེ་རྗེས་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྐྱེ་བས་རྗེས་གཅིག དེ་རྗེས་རྗེས་
 ཤེས་བཞི་སྐྱེས་པས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ❶སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་

པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲི་ཡོད་དོ། །

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ། ཞེས་པ་
བརྒྱུད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡིན་ན་དེའི་བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེ་ན་ནི་ཤུ་ཙ་བཞིར་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་།
རྗེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཞེས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྩ་གཅིག་ཏུ་སྟེ། ཆོས་
བཟོད་བཞིའི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་
ཞེས་བཞི་དང་། ཆོས་ཞེས་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་། རྗེས་བཟོད་བཞིའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཞེས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྩ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་
བཟོད་དང་རྩ་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཆན་གཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་རྩ་
གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་བཟོད་དང་རྩ་གཅིག་པའི་
རྗེས་ཞེས་ཀྱི་མཆན་གཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཞེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཞེས་དང་རྩ་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཆན་གཞི་དང་།
ཆོས་ཞེས་དང་རྩ་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་ཞེས་
དང་རྩ་གཅིག་པའི་རྗེས་ཞེས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་

ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུ། དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུ་བེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་རྗེས་
བཟོད་དུ་འཛོག་དུ་^❶རིགས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་
གྱི་རང་རིག་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སྤྱོད་
བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུ་བར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་
རྗེས་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་
རྗེས་ཤེས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་
བཟོད་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་དུ་
ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུ་བར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་
བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཁ་
ཅིག །ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་སྒྲུ་བེར་བ་མི་འཐད་དེ།

ནམ་བཤད་ལས།^① རྒྱལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་
སྒྲི་བ་ན་རིམ་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྒྲི་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། གུན་
བཏུས་ལས།^② རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་དང་འགལ་ཞིང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མའི་སས་
བསྐྱུས་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲི་བར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གུན་བཏུགས་གྱི་
ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་གུན་བཏུགས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། འདའ་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིས་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་མདོན་གྱུར་དུ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་
བེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བཤད་ལས།^③ སྤོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན་

གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་མོད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ག་ལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདའ་བྱའི་ས་གང་ཞིག །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་ན་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^①དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བཅོམ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདའ་བར་བྱ་བའི་མཐོང་ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ^②ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཏགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྐྱེན་ལས་སྤང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས། ཉེན་

འབྲེལ་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་ལ་རང་བཞིན་དེ་ཡང་འགོག་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅིག་ཅར་རྟོགས་གྱི་ཚོས་ཤེས་གྱི་
མཁུག་ཐོགས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིམས་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོན་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷའམ་བཙུ་
བྱུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཞག་སྟེ། བདེན་
བཞིའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྐྱུག་པས་ཚོས་བཟོད། ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པས་ཚོས་ཤེས་རྗེས་
ཤེས་གྱི་ཚེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྐྱུག་ཅིང་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པས་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་
ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ❶ རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་རང་རིག་
པ་སྒྲོས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་གནས་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱའི་ངོ་བོར་སྒྲོས་
པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
སེམས་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་གྱི་འབྲེལ་པར་ཡང་བཙུ་
བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་ཅུ་མཛད་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་ཡང་རང་ལྷགས་གྱི་སྤར་
བཞིན་ཁས་སྒྲུངས་པས་ལྷགས་འདི་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སེམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱུག་སྒྲོས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་བྱ་རྫོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི། ཞེས་འཆད་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་

ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲུབ་པ་ལ། ^①མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོག་སུ་སྒྲོམ་པའི་
ལམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྦྱོར་
རིག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྩལ་པ་དང་། ^②ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་
དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་^③། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུབ་པ། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ཞེས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་ལས་བཟོད་བྱ་ཉུང་བས་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་དགོས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^④བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཉིད་དང་གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་
གཞོལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་དེའི་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། །^⑤རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བྱེད་
པ་རྒྱག་ཡོད་པ་ལས་རང་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྒྱད་དུ་གཏོགས་

པའི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཉང་དུ་སེམས་དུལ་བས། བྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་ལ་འདུད་པ་དང་།
ཉང་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཞི་བས། བྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་གྱི་གཞོན་པས་མི་བརྗེ་བའི་བྱེད་
པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^①བཙེམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་
རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་ངོ་
མཆར་ཆེའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གུན་ནས་ཞི་དང་། ཞེས་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཙེམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་སྦྱིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་གཏོང་བ་
ཡང་མི་དམིགས་ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། ^②བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཤེར་བྱིན་
ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་ཉེ་བར་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་
དང་། ཞེས་དང་། ^③དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་
པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^④དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀོ་ཏུ་ཞི་ཀ་རིགས་ཀྱི་
བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཇིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཆོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཙེམ། གཞན་གྱི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་མཆོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཙེམ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑤འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^⑥ཀོ་ཏུ་

ཞི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞེས་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པར་
འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དུག་གཏོར་རམ་བྱད་བྱས་སམ་མེད་འོ་བས་
སྤྱ་གཏོར་རམ་མཚོན་གྱིས་བཏབ་བམ་དུག་སྤྱད་དམ་ཆུང་ལོར་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཀའ་ཞི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་
ཞེས་བྱིན་འདི་ནི་རིགས་སྤྲུགས་ཆེན་མོ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། གཞོད་པས་བརྗེ་བ་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། བ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གཞོད་པ་
རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ཅི་འདི་བྱེད་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་
བདག་མི་དམིགས། གཞན་མི་དམིགས་པའི་བྱེད་རོ། །གཟུགས་མི་དམིགས་པའི་བྱེད་
རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་
རྣམ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་
དང་ནི། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་གིས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་སའི་ཕྱོགས་
དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་མེ་རྟོག་དང་སྟོས་དག་
གིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མར་བྱ་བ་དང་བསྟེ་སྟང་དུ་བྱ་བ་དང་རིམ་གྱོར་བྱ་བ་དང་
བཀྱར་སྟེར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྟེན་མཆོད་
ཉིད། ཅེས་དང་། རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་
ཐུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་

སེམས་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་གི་
 ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་གིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་གི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཞི་
 བས། བྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པོ་གཞན་འདུད་པ་དང་། ཉན་མོངས་སོགས་ཉན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་
 བས། བྱི་རོལ་ཏུ་དུག་མཆོན་སོགས་གིས་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པ། ཉན་མོངས་མེད་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པས་བྱི་རོལ་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གི་གང་ཟག་གང་དུ་བཞུགས་པའི་
 གནས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་ཡོད།

ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་གི་བྱེད་པ་རྒྱུད་ལྡན་གི་ལམ་མ་ཞུགས་
 གི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག མཆན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གི་
 ལམ་མ་ཞུགས་གི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་མཐུན་སྒོམ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་དང་
 ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཐེར་
 ན་མ་བྲལ། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གི་
 ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་གིས་ཐོབ་པའི་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཐེར་ན། མཆོན་བྱ་
 དེ་རྒྱུད་ལྡན་གི་ལམ་མ་ཞུགས་གི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པ་གང་
 ཞིག མཆན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་
 སྟོབས་གིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱུད་ལྡན་གི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་
 ཡོན་ན། ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གི་ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་
 ཡོན་དགོས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་

ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག །ས་མཆམས་ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཛོག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ^①བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བརྟུ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་མཆན་ཉིད། ས་མཆམས་ལམ་མ་ཁྲབ་ས་ནས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཡོངས་སྐྱའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ཆེས་ཅན། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ^②རྣམ་སྒྲིན་བྱང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཁྲབ་ས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཁྲབ་ས་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྐྱའི་མཆམས་སྐྱར་བ་དང་།

སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་
འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
སྟོན་པའི་གཞུང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་བརྗོད་བྱ་མང་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། ^①བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟོན་བཤད་པ་དང་། བརྟན་པ་
སྒོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟོན་དང་། སེམས་རྟོན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་པ་བྱེད་མེད་འདོད་ལྟ་རིགས་བྱུག་དང་
བཅས་པའི་རྟོན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གསར་དུ་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྟོན་ལ་དེ་
དངོས་སུ་གསར་དུ་སྦྱོར་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།
གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟོན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྦྱོར་བ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟོན་
ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྦྱོར་བའི་
གནས་པའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་ཁམས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་
གྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
ལམ་གསར་དུ་སྦྱོར་བའི་སེམས་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཀ ^②ཡོད་དེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། ^③འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་སྒོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོག་ས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཐག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། སྒྲ་
 དོན་འཛིན་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཏྲོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོག་ས།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མོས་བསྡུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་
 དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོག་ས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་
 རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགྲུ་ཡོད་ཅིང་། རེ་རེ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་
 གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ།
 ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། དེ་དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་པ་
 དེ་དེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་
 བྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཏྲོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་ཏྲོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏྲོག་པ་དང་
 བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བར་ཐལ། མ་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲོ་བྱུང་གྱི་ངི་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།

དེ་རང་གི་གཟིགས་པའི་ངོར་རང་ཉིད་དེ་མ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ་ལྟར་སྒྲི་ཡང་དེ་མ་
དང་མ་བལ་བའི་རྩོན་པ་སྒྲི་^①བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གཟུགས་བདེན་སྒྲི་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྒྲི་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཡང་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སྒྲི་མ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱེད།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲི་དོན་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། ཟག་
བཅས་སྒྲི་མ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མོས་པ་སྒྲི་མ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་སྒྲི་མ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲི་དུ་སོང་བའི་
མོས་པ་སྒྲི་མ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་
བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་བཤད་ལས། ^②འདི་དག་ཟག་
བཅས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲི་དོན་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་
བཅས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བྱས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
དང་། ^③མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས་ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཤེས་
བྱེད་དུ་འབྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་སོང་། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་
 ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་
 མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སོ་སྒྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་དང་བཅས་ན། ཉོག་པ་དང་བཅས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཟག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་
 འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་མིག་གི་^①རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་
 བརྟམ་ལས། ^②འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཉོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། རོང་
 རྒྱུག་པས། བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཤེས་
 རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཤིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་
 ངེས་ཉོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཉོག་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཆེན་གྱིས། སྤྱོད་ན་འབྲེས་རུང་དུ་འཇིན་པའི་

རྟོག་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་ཨར་ཆེན་པོ་སོགས་
 གྱིས་^①དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱུད་པར་
 རྟོག་པ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རྟོག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་གཉིས་དེ་གང་ལ་བྱེད།
 གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་ལ་བྱེད་དམ། བདེན་སྒྲུབ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་
 རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྤོར་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་
 བའི་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ།
 བདེན་འཛིན་སྒྲུབ་ན་བདེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 གཟུགས་བདེན་སྤོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་སྒྲུབ་
 དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། དེར་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་སྐབས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱུད་པ་བས་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་
 ལུམ་དུ་ཡང་མ་རྟོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་འཇལ་བའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་
 བཤད་ལས། ^②ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྟོག་པ་མེད་ན། སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་

དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གང་
 ཞིག །མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་
 བར་སྒྲུང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
 རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཆན་ཉིད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ། ཅིག་ཤོས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གང་རུང་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་
 དོན་དུ་གཉིར་བའི་སྒྲོ་དེ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒྲོམ་
 ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་
 བཞིན་བཤད་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་

བ་དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སྐྱོམ་ལམ་ལ་མོས་བསྐྱོམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད།
ཅེས་འཆད་བ་ལ། ^①དེའི་ཕྱིར་སྐྱོམ་བའི་ལམ་ཟག་བ་དང་བཅས་བ་མོས་བ་དང་། བསྐྱོམ་བ་
དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ལ། མོས་བསྐྱོམ་ལམ། བསྐྱོམ་བསྐྱོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱོམ་ལམ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མོས་བ་དངོས་^②དང་། །མོས་བའི་པན་ཡོན་དང་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྐྱོན་བཅོས་གྱིས་^③འབྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་བ་དུག་བའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ས་སྤྱོད་གས་མཆོད་
བའི་གནས་སུ་བྱེད་བར་གསུངས་བ་ལས་འབྲོས་ནས། ^④དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྲིས་ཤེར་སྒྲེགས་བམ་དུ་
ཆུད་བར་བཀྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་དེ་ལ་མེ་རྟོག་དང་སྤྱོས་དང་སྤྱོད་བ་དང་བྱུགས་བ་དང་སྤྱོ་
མ་དང་ན་བཟའ་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་དང་ཁོ་^⑤ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་
མེའི་སྤྱོད་བ་དང་མཆོད་བ་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱོ་དང་སྦྲ་མ་དང་བསྐྱེ་སྦྲང་དང་མཆོད་བ་
བཀྱིད་བ་དང་གང་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་དག་བཅོམ་བ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་
བའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ལྷ་ལས་འདས་བའི་སྐུ་གདུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བདུན་གྱི་མཆོད་
རྟེན་དུ་བཅུལ་ཏེ་བཅུལ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མེ་རྟོག་དང་བདུག་སྤྱོས་དང་བྲི་དང་སྤྱོ་མ་དང་
བྱུགས་བ་དང་བ་དན་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱོ་དང་སྦྲ་མ་དང་བསྐྱེ་སྦྲང་དང་མཆོད་བ་
བཀྱིད་ན་དེ་དག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གང་མང་དུ་འཕེལ་ལགས། ཞེས་ཞུས་བའི་
ལན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཀོ་ཁྱུ་ཞི་ཀ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་བྲི་ཡི། རི་ལྷར་
འདོད་བ་དེ་ལྷར་ལྷང་སྟོན་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རང་དོན་མོས་བ།

གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 དགུ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། ❶ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ལམ་
 གང་ལ་བསྐྱབས་པས་མངོན་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཤེར་བྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་གྱུབ་
 བོ། །ཞེས་པ་ནས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་།
 མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་
 བོ། །ཞེས་དང་། ❷ དེ་ནས་ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་མི་གང་ལགས་པ་འདི་
 རྣམས་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་མེ་རྟོག་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་བྱུང་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་བཙུག་ལྷན་ཞན་❸ པ་མོས་པ་དམན་པ་སེམས་དམན་པ་
 ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་དགའོ། །ཞེས་དང་། ❹ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་
 བས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་ཡང་སྦྱར་བ་དང་བདེ་བར་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
 བྱུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་བྱིན། ཞེས་པ་ནས། བྱུང་
 ཆེན་ཤེར་བྱིན་འདི་རབ་ཏུ་སྒྲེལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེར་བྱིན་ལ་རིམ་གྲོར་བབྱིད་པ་དང་། ཞེས་
 པ་ནས། མཆོད་པར་བབྱིད་ན་དེ་ནི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་
 དང་། ❺ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་རིན་པོ་ཆའི་❻ རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ལྟ་ཞོག་གི། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་
 གཤེགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་

ངན་ལས་འདས་ནས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་
 མཆོད་རྟེན། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པར་བྱེད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་
 ལོ། ཞེས་པ་དང་། ① ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་
 གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། བཀྱར་སྟོར་བྱས་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་
 ལོ། ཞེས་པ་དང་། ② ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་སྒྲིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་
 མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ③ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་
 མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ④ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་སྟོང་གཉིས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་
 ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། ⑤ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་
 བ་ལྟ་ཞོག་གི་ ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ཡོད་པས་
 སོ། ཞེས་པ་དང་། ⑥ དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་
 ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་ཇི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
 གིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྦྲས་སོ། གྲོགས་པོ་ཤེར་བྱིན་
 གཟུང་བར་བྱལོ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པར་བརྗོད་དོ། ཞེས་
 པ་དང་། ⑦ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་

ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེར་བྱིན་གྱི་མིང་ཡོངས་སུ་སྒྲོག་པ་དེ་ལྟར་བྱིན་པའི།
 ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ①དེ་ནས་ལྷའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུག་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་འདི་ཉིད་དང་ཆེ་རབས་བྱི་མ་ལའང་ཡོན་
 ཏན་འདི་དག་ཀྱང་དོགས་②པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ③དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
 དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་བྱིན་འདི་འཛིན་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་འདི་ས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་པ་དང་། ④ཀོ་ཏུ་ཤེ་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་
 བྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་
 པའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ⑤སྒྲོབས་པ་མི་
 འཕྲོགས་⑥པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། བྱིན་པའི་པར་བྱིན་མི་འཕྲོགས་⑦པ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་པ་དང་། ⑧ཀོ་ཏུ་ཤེ་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་
 བྱིན་འདི་བྱིས་ཤིང་སྒྲེགས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་འཆང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ⑨དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་
 འདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེས་སྒྲོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་ཤེར་
 བྱིན་འདི་བཟུང་བའམ། རས། རྣམ་མཁུན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། ^①གོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་
 རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་མ་བཟུང་མ་བཅངས། རས།
 བསྟེ་སྟང་དུ་བྱས་མཆོད་པར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ^②དེ་ནས་བཙུག་ལྟ་
 འདས་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །གོ་ཏུ་ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་
 མ་བརྟགས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཁྱོད་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་
 ཞིག་གིས། རས། བརྟག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དང་བརྟོད་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་སྟོས་སུ་མ་
 མཆིས་པའི་ཆོས་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་པ་དང་། ^③བཙུག་ལྟ་འདས་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེར་ཕྱིན་
 འདི་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་མེ་རྟོག་དང་། རས། སངས་
 རྒྱུ་ལྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱུ་ལྱི་ཞིང་དུ་མཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ^④བཙུག་
 ལྟ་འདས་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་བྱུར་བྱུར་བལྟམས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཙུག་ལ། རས། བཙུག་
 འདས་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཏེ་གཉིས་སུ་
 བབྱིར་མ་མཆིས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ^⑤བཙུག་ལྟ་འདས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་
 པ་གསུམ་གྱིས་མདོ་དང་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། རས། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན་འདི་
 ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་ལགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ^⑥བཙུག་ལྟ་འདས་གཞན་ཡང་རིགས་
 ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། རས། དེ་བས་ན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་དེ་དག་གི་མཆོད་པ་བརྟེན་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ^⑦དེ་ནས་ཡང་ལྟའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྟ་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་

དེ་དག་ནི་པར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའོ། །ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་
པ་དང་། ཆོག་གི་སྒྲོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ¹བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།
ཀོ་ཏུ་ཞི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཙེམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ས་རི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་
ཤིང་འཆོ་སྒྲོང་བ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲོན་མེད་པ། ནས། རང་སངས་
རྒྱུ་ས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དག་བཙེམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པ་དང་། ²བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་པར་
ཕྱིན་ཆེན་པོ་སྟེ། ནས། ཀོ་ཏུ་ཞི་ཀ་དེ་བཞིན་དུ་པར་ཕྱིན་ལྟ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་
ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་རམ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་
ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མོས་
པས་དག་ཅུག་ཅུག་སོགས་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ³ཞེས་བྱ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་ཆན་དང་པོ་དགྲའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་
ནི། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཆན་གཉིས་པ་དགྲའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གཞན་དོན་དང་།
ཞེས་གསུངས། མདོ་ཆན་གྱི་མ་དགྲའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་དོན་དང་། ཞེས་
གསུངས་⁴། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་
ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་

སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་འཇུག་ཆུང་དུ་
སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཙུང་བདུན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། ཆུང་དུ་འཇུག་ཆུང་སོགས་དབྱེ་
བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མོས་
པ་སྒྲོ་མ་ལམ་ལ་ཙུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། ❶རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
ཉིན་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོ་མ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་པོར་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་
ངོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོག་རྒྱུ་བར་པ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་
བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་
དགྲུང་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། ❷དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་
རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་
ནས་དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དགྲུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་
བྱེ་བས་ཉིར་བདུན་དུ་བྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། ❸དེ་ཡང་སོ་སོར་ཆུང་དུ་འཇུག་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགྲུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་རྣམ་པ་ཉི་
ཤུ་ཙུང་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉི་ཤུ་ཙུང་
བདུན་ཡོད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་དགྲུ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་དགྲུ།
གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་དགྲུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་ངོ་བོ། མོས་པའི་
རྒྱ། མོས་པའི་བྱེད་ལས། འདིར་བསྟན་མོས་པ་གཏན་ལ་འབེབ་❹པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་
ནི། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱོན་གསུམ་མོས་པ་སྒྲོ་མ་ལམ་གྱི་མོས་པ་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་།

དེ་ཡང་གཞུང་ལམ་གཉིས་མོས་ཡུལ་པལ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་མོས་ཡུལ་གྱི་
གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ^①ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་བྲུ་བའི་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཉིད་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་ན་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་
མོས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཆད་མེད་པའི་དོན་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་ཡུལ་ངེས་ལ་བྱ་
ཞིང་། སྐབས་འདིའི་མོས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་དང་བའི་དད་
བའམ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཆོག་^②གསལ་ལས། ^③འདིའི་ངོ་བོ་ནི་ངེས་པར་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པར་འཇིག་པའོ། །ཞེས་དང་། དག་ལྡན་ལས། ^④མོས་པ་ནི་དད་པ་
དང་འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
གཏན་ལ་འབབ་པར་བྱེད་པའི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མོས་པ་སྒྲོམ་
ལམ་དེ་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གཞན་ལ་དགྱི་
བར་མ་རྒྱས་པ་སོགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པར་བྱེད་
པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ལ། མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་
མཆོན། མོས་པ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ། ས་མཆོམས་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་དོན་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་

མངོན་ཏོགས་དེ་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཅ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།
ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། དོན་བསྐྱབ་བ་བཞི་ལས། དང་
པོ་ནི། དེ་ལ་ཅ་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་
གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་
དང་། །རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་
པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉི། ཆུང་དུའི་
ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། དེས་
ན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དགྲ་ཆོན་གསུམ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཉི། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
ལ། །ཡུམ་རང་དོན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་
རྗེས་ལ་མངོན་ཏོགས། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད། དེས་
གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲ། བཞི་པ་ལ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཁྲད་པར་མེད་ཀྱང་། སྦྱོར་བས་རང་
དོན་གཙོ་བོར་སྦྱབ་པས་རང་དོན་མོས་པ་དང་། གཞན་དོན་དང་རང་དོན་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་
སྦྱབ་པས་གཉིས་དོན་མོས་པ་དང་། སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྦྱབ་པས་གཞན་དོན་
མོས་པར་བཞག་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རང་དོན་མོས་པས་བསམ་པ། གཞན་དོན་སྦྱོར་
བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྦྱབ། གཉིས་དོན་མོས་པས་བསམ་པ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་

རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ། གཞན་དོན་མོས་པས་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་
ཀས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་སྒྲུང་ལས། ^①རང་གི་དོན་
གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གི་རང་གི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། དུམ་ལ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དང་རང་གཞན་གཉིས་
ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ངེ་ལྟར་མོས་པ་སྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་དོན་སྤྲོས་སྤྲོས་
ཆོགས་པ་འཛོལ་བའི་རྟེན་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་པ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་མ་དག་ས་
བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
གཙོ་ཆེ། གཞན་དོན་མོས་པ་ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲིབ་དེ་ཐམས་ཅད་ས་
བཅུ་ཀ་ན་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་^②གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། མཆན་
ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྤེལ་ཡི་རང་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་ཅ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་
འབྱུང་གནས་སུ་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་
རྒྱུར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པར་ཐལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ན།

དེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་དོན་མོས་
པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། ཡུམ་རང་དོན་^❶གྱི་
འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས་ཡིན་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མོས་པ་སྒྲོམ་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་ལ། རང་དོན་
མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་
པའི་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་མོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་
དགུ་པས་བསྐྱུས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱུ་པས་བསྐྱུས་ཏེ། དེར་གཞན་དོན་
བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་ས་བརྒྱུ་པ་བའི་རྒྱད་
ལ་རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་

ལམ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཉོན་ཡིད་སྤངས་པར་
 ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཉོན་སྤྲོད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་།
 ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་
 རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཡུམ་གཙོ་བོར་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་། ཡུམ་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་གྱི་འབྱུང་
 གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །

གཉིས་པ་མོས་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 ཞེར་བྱིན་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ^❶བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེར་བྱིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
 ཡང་། བསྟོད་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 བསྟོད་པ་ཅམ་དགྲུ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^❷བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེར་བྱིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཞེར་བྱིན་འདི་ནི་ཆད་མ་མཆིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྲབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །གཞལ་དུ་མེད་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས།

དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ^①གོ་ལུ་ཞི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་
 གྱི་བྱུངས་རིགས་གྱི་བྱ་ཚོ་གང་ལ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བྱ་དུ་སོང་སྟེ་
 སྟོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། ^②གོ་ལུ་ཞི་ཀ་རིགས་གྱི་བྱུངས་རིགས་གྱི་བྱ་ཚོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
 སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་
 དུ་འཕེལ་གྱི་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་དག་གི་བ་བཅུའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ^③དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་
 གཅིག་གཅིག་ཅེས་སོགས་དང་། ^④དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ། ཞེས་སོགས་
 དང་། ^⑤དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་ན། ཞེས་
 སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བཞག་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ^⑥རིགས་གྱི་བྱུངས་
 རིགས་གྱི་བྱ་ཚོ་ལ་ལ་ཞིག་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
 བཀོད་པ་བས་རིགས་གྱི་བྱུངས་རིགས་གྱི་བྱ་ཚོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་
 སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་བཞག་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱན་མི་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 དང་། ^⑦དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་
 བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་
 བཞག་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས།

གཉིས་པ་བཀྱར་བ་ཙམ་དགུ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^⑧དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་
 འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་
 སོགས་དང་། ^⑨དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང་། ^⑩དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་

ཞིག་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཚུལ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་
 སོགས་དང་། ༡ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
 འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་ ༢ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་བ་བཅུའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་
 གྱུར་ན་ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེའི་བསོད་
 ནམས་དེའི་རྒྱས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་
 རོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་
 བས་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཤེར་བྱིན་འདི་བྲིས་ནས་སྒྲེགས་
 བམ་དུ་བྱས་ཏེ་ཆུང་དུ་ན་བྲིས་བའམ། ཞེས་སོགས་དང་། ༣ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་གཞན་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བྱེ་
 ཉེ་སྟོན་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང་། ༤ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་
 ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། ༥ ཀོ་ཏུ་ཤི་
 ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ལ་ལས་སྒྲོགས་བཅུ་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོགས་རེ་རེ་
 ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོད་
 མེད་གྲངས་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། ༦ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་
 བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་བསྐྱལ་པ་ཆོད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ༧ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་
 གི་སེམས་ཅན་རི་སྟམ་དུ་སེམས། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་རོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་

སྤྱི་ལ་པ། ཀོ་ཁྱ་ཞི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཤེར་བྱོན་
འདི་དོན་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་བྱེད་ཞེ་ན། ཤེར་བྱོན་འདི་ལ་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་
རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས།

གསུམ་པ་བསྐྱབས་པ་ཙམ་ལ་དགྲ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། ^①ཀོ་ཁྱ་ཞི་ཀ་
གཞན་ཡང་འཇམ་བུའི་སྤྱི་གི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་
བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱེད་འོང་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རི་
སྟེད་པ་བྱེད་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་དང་། དག་བཙམ་པ་ཉིད་ལ་
བཀོད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀོ་ཁྱ་ཞི་ཀ་གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སྤྱོད་པ་རེ་རེ་ཞིང་
གསྐྱའི་སྤྱི་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རབ་
ཏུ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ^②ཀོ་ཁྱ་ཞི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
མོ་ལ་ལས་འཇམ་བུའི་སྤྱི་གི་སེམས་ཅན་རི་^③སྟེད་པ་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བར་བྱས་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ^④སྤྱི་ཆེན་
པོ་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། ^⑤སྟོང་སྤྱི་
ལུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ^⑥སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། ^⑦ཀོ་ཁྱ་ཞི་
ཀ་གཞན་ཡང་འཇམ་བུའི་སྤྱི་གི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་
བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱེད་མི་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་བཀོད་པ་བས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། དེ་
དག་ལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་ཀྱི་འདི་ནི་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་
འདོད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་མནར་བའི་བྱེད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་རྣམས་

གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ^①དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་
ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གདམས་ཤིང་
རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་^②འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ། ཅ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་
པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་པན་ཡོན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མོས་པ་སྒྲོམ་པའི་
གང་ཟག་དེ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^③དེ་སྟོམ་
པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་བཀྱར་བ་དང་
བསྐྱགས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྟོ་ནས་མོས་པ་
སྟོམ་པའི་པན་ཡོན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། ཅ་བའི་དོན་བཀྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
ཉི། གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་
གོང་དུ་མདོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱགས་པར་
འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ^④དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་
ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཙམ་^⑤བྱའི་ངོ་

བོ་ནི་མ་^①ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མོས་བ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་ཆོས་
 ཅན། ཏུ་མར་ཡོད་དེ། བསྐྱོད་པ་དགུ། བཀུར་བ་དགུ། བསྐྱུགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མོས་བ་སྒྲིམ་ལམ་བསྐྱོམས་
 ལྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་བ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 ན་མོས་བ་སྒྲིམ་ལམ་དང་པོ་དགུ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱོད་པ་དགུ། བར་བ་དགུ་སྒྲིམ་
 པའི་སྐབས་སུ་བཀུར་བ་དགུ། ཐ་མ་དགུ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱུགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་
 ཡོད། ས་མཆོམས་མོས་བ་སྒྲིམ་ལམ་སྒྲིམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་གྱིས་^②འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^③མོས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 ཞེར་ཕྱིན་ཡོད་པས་མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་
 འཕྲོས་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པས་གནས་བཏྲན་རབ་འབྱོར་ལ་སྦྱས་པ།

བཏྲན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་བ། ཅ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་བ་
 སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་
 པའི་དགེ་ཅ་རྣམས་བསྐྱོ་བས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^④དེ་ལྟར་མོས་བ་ལ་བསྐྱོ་བ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་
 བསྐྱོ་བ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། ^⑤ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་བྱུང་པར་ཅན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་
 བ་བྱུང་པར་ཅན། །ཞེས་པས་བསྐྱོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་བསྟན་ནས། བསྐྱོ་བའི་བྱེད་

ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བསྟོན་བའི་ངོ་བོ་བཅུ་
གཅིག་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་ལྷན་མ་རྣམས་གསུངས། དེ་ཡང་། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་
ཅན་། །ཞེས་པས་བསྟོན་བྱའི་རྣམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟོན་བྱེད་གྱི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། དཔེན་
དང་། ཞེས་པས་བསྟོན་བའི་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་
ཆོག་ས། །རང་བཞིན་བྱེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་རང་གཞན་^①གྱི་དགོ་ཅ་ལ་
བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། །ཐབས་བཅས། ཞེས་པས་ཕྱིན་བྱུག་གི་དགོ་ཅ་ལ་བཟང་
ངན་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟོན་བའི་ཐམས་
ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་^②ཐ་སྙད་དུ་ཉེན་འབྲེལ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་དགོ་ཅ་སངས་
རྒྱས་གྱི་སར་བསྟོན་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་བསྟོན་བའི་བསྟན། ཅུང་དང་། ཞེས་སོགས་
གྱིས་བསྟོན་བའི་དབྱེ་བ་དེ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟོན་བའི་གངས། གང་དུ་བསྟོན་བ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྟོན་བ། དགོས་
པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྟོན་བ། གང་གིས་བསྟོན་བའོ། །དང་པོ་ནི། ^①རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་
དོ། །ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ^②སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོན་
བ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། ^③སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ། ཞེས་འཆད། བཞི་པ་
ནི། ^④མི་བླ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། ལྷ་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱར་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱའི་
ངོ་བོ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས། ཞེས་འཆད། འོ་ན། བསྟོན་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་བསྟོན་བ་བྱང་པར་ཅན་དེ་སྟོན་པ་

ལ། མདོ་ལས། ^①བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་
ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བསལ་གས་
པའི་དངོས་པོ་དང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བ་བྱང་པར་ཅན། །ཞེས་དང་། ^②རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མོས་པ་
བྱང་པར་ཅན་དང་། །ཞེས་དང་། ^③དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་སྒྲ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

བསྡོམས་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། ^④དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་པ་^⑤རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་
སུ་བསྡོམས་འོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། ^⑥སྒྲ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་པ་
གསུམ་ཀྱི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱེད་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས། ཅ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་བསྡོམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་
རོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བ་སྟོན་པ་ལ། ^⑦དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །བྱམས་པ་གང་ཡང་བྱང་
ཆེན་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟོས་ཆད་
མེད་གངས་མེད་གཞུང་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གི་ས་རི་ལྟར་

མཆན་མར་བྱས་ཏེ། སྤྱི་མཐོང་གི་གསུང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བའི་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་
 དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམས་པ་ཅན། །ཞེས་དང་། ^①མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། ^②ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བསྟོན་པ་ལ། ^③བྱམས་པས་སྦྱས་པ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་
 གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤིང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ^④ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། ^⑤བསྟོན་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དབེན་
 པར་ཤེས་པའི་བསྟོན་བསྟོན་པ་ལ། ^⑥གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་
 པར་འདུ་བྱས་ཏེ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབེན་པར་འདུ་ཤེས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དབེན་དང་། ཞེས་དང་། ^⑦དབེན་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། ^⑧བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས།

ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིགས་དང་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་
 བསྟོན་བསྟོན་པ་ལ། ^⑨གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་བྱན་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོགས། །རང་
 བཞིན་བྱན་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། ^⑩དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོ་བའི་རྩ་
 བའི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱན་པ་དང་། ཞེས་དང་། ^⑪དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

དགེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྤྱག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་
 ལྟོན་པ་ལ། ^①བྱམས་པས་སྤྲུམ་པ་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་
 དག་མཆན་མར་མི་བྱེད་ཅིང་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་བཅས། ཞེས་དང་། ^②ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་
 པ་དང་། ཞེས་དང་། ^③སྒྲི་ན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་
 དམིགས་པའི་མཆན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་ལྟོན་པ་ལ། ^④འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཁ་བཟས་
 བསོད་པ་ཁ་དོག་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དུག་དང་འབྲེས་
 པར་གྱུར་ན་ཁ་དོག་དང་དེ་དང་རོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་^⑤ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑥མཆན་མ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྡོམ་བ་ལྟོན་པ་ལ། ^⑦བྱམས་པས་སྤྲུམ་པ་རི་ལྟར་
 འདས་པ་དང་མ་གྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑧སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་
 བ་དང་། ཞེས་དང་། ^⑨ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་གསུངས།

དགྲ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་ཞེན་པའི་བསྡོམ་བ་ལྟོན་པ་ལ། ^⑩གཞན་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་དགེ་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བར་བྱ་སྟེ། རི་
 ལྟར་གཟུགས་གང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ད་ལྟར་
 བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཆན་མའི་ཚུལ་ལམ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་བར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁམས་
གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཞེས་དང་། ^①ཁམས་གསུམ་པར་མི་གཏོགས་པ་དང་།
ཞེས་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྩ་བ་བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྐྱོད་བ་ཆུང་དུ་སྟོན་པ་ལ། ^②དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་
ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་བྱོད་དེ་ལྟར་བྱང་
ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་བའི་བྱང་པོ་གང་ཡིན་པ་མཆོད་མ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་།
ཞེས་པ་ནས། བསྐྱོད་བ་དེ་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་
བྱའོ། །མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །རབ་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཞེས་བྱའོ། །གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བའི་བསྐྱོད་བ་འབྱིང་སྟོན་པ་ལ། ^③རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་
གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྐྱོད་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་
ལ། ^④རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ལ་རིམ་གྲོར་བྱེད་པ་དང་སྒྲ་མར་བྱེད་པ་བསྟེ་
སྟངས་དུ་བྱེད་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས།

མདོ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆུང་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་
ཡིས། །བསྐྱོད་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
དང་། ^⑤ཆུང་དུ་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་

དང་།^①དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ།^②དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་སྒྲིའི་བྱ་
 སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ཀྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་
 འདིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་དམིགས་སུ་
 མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བར་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསྟོ་བ་ཆོས་ཅན།
 ཉན་རང་གི་བསྟོ་བ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྣམས་
 བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྒྲི་དོན་ལ། བསྟོ་བྱའི་རྣམས། བསྟོ་བའི་སེམས། བསྟོ་བའི་དབང་པོ་^③། བསྟོ་བའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ། བསྟོ་བའི་དགོས་པ། བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་དངོས་དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི།
 དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་བསྟོ་བའི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་བྱང་དུ་
 བསྐྱར་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་
 བྱེད་པར་ཅན་དེ་འདིར་བསྟན་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་རྣམས་
 བྱང་དུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འཁོར་གསུམ་བདེན་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྣམས་བྱང་དུ་
 སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། མི་བད་པར་འདོད་པའི་འདུན་བ་ཅི་རིགས་པས་
 བསྐྱས་པ་བསྟོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།^④བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་

ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་བསྟོན་བའི་དབང་པོ་^①ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་ལྟར་བསྟོན་བའི་དོན་སྤྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ནི། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དགོ་ཅ་མི་བད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོན་བར་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འབྲུག་ལས། ^②དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་
གཞན་མི་སྤྱད། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོན་ཏེ། །ཞེས་
དང་། རྗེ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས། ^③རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་ལམ་གང་གྲུ་ལྟར་རྣམས་ནི། །དམ་ཆོས་
འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ནང་འདུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་དགོ་ཅ་མི་སྟེད་བསགས་པ་
རྣམས། །ཀྱུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོན། །ཞེས་དང་། ^④སྟོན་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ས་ཁུས་
པའི་མདོ་ལས། རྗེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐེགས་ལྟར། །རྒྱ་མཚོ་མ་བད་པར་དུ་དེ་མི་
འཇ་དེ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོན་དགོ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་དུ་དེ་མི་
འཇ་དེ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལྟ་བུ་ནི། །དགོ་ཅ་སྟོན་མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་པ་ཆོས་
ཅན། །དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྟན་ཏེ། །འབྲས་བུ་དམན་པ་ལུས་བྱང་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། །རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་མི་བད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་བསྟོན་པ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་། །སྟོན་ལམ་ལ་བསྟོན་བས་མ་བྱུང་
སྟེ། །བདག་གིས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལམ་པའི་འདུན་པ་དེ་
སྟོན་ལམ་ཡིན་ཞིང་བསྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ལ། །རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགོ་ཅ་རྟོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་དུ་སྤྱད་པར་
བྱེད་པའི་སྤྱད་དོན་འདེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
མདོན་རྟོགས། །བསྟོན་བསྟོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། །དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད། །ས་

མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྩོགས་
བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བྱེད་དུ་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་
གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཏྲགས་མ་བྱལ་
བོ། ། ཁ་ཅིག རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་རྒྱར་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྩེ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག ། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་
རྩོགས་བྱང་གི་རྒྱར་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོགས་
བྱང་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཁ་ཅིག ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་
ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཟེར་ན། རང་གི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་དེར་
ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། རང་གི་དགོ་ཅ་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ། རང་རྒྱད་གྱི་དགོ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་
པའི་ཐེག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་ལ་མངོན་རྟོགས། དེའི་མཆོན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་
ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། གཞན་
ཡང་། ཉན་ཐོས་སྟོམ་ལམ་པས་ཐས་ཕྱལ་བའི་བསོད་ནམས་རྩོགས་བྱང་དུ་

བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟོ་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། བསྟོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་ཅིང་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་^①འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^②བསྟོ་བའི་སྐབས་སུ་དགོ་ཅ་
ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འབྲོས་ནས།
དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་པོ་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྟོམས་ཏེ་གཞལ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རབ་ཀྱི་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ན་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རབ་དང་གོང་ན་
མེད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་
བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་འདས་པ་དང་མ་གྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་དང་བཅས་པ་ནམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་
མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སྒྲ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐབས་མཁས་པས་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེ་
དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། མཆམས་སྒྲུབ། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱོ་བ་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མོས་པས་
 བསགས་པའི་དགོ་ཅ་བསྐྱོ་བས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་པ་ལ། རྒྱུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་
 བས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱོན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་
 པ་ལ། ^①དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱོས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྤེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
 གསུམ་པ་རྒྱུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
 མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ^②རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
 སེམས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་གྱིས་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་
 མི་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་རྒྱུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་
 པ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་སྟོན་པ་ལ། ^③དེ་ལ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་
 འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བྱ་བ་ཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 དོ། །བསྐྱོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། དེ་གསེར་མགར་གྱི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་
 རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་འཕྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མངོན་རྟོགས་དེ། རྒྱུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་དགོ་ཅ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་གྱིས་མ་
 དེས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཟག་

པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོགས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་
བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
དོན་སྤྱི་འཇུག་གྱིས་ཏྲོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་ག་ཡིན་
པར་ཐལ། ཏྲགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྗེས་སུ་ཡི་
རང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གསུམ་པོ་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་
སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་ག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགེ་ཙམ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་ན་
འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཏྲོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོགས།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཆམས་ས་དང་
པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་
དགེ་ཙམ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། རང་
གཞན་གྱི་དགེ་ཙམ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་ན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཏྲོག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱན་མོང་བའི་མཆམས་སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་
ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་^①ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་སྒྲིབ་
གཉིས་འཛོམས་པར་བྱས་པའི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་ས་དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^①ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་
 ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་
 ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག །གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ལུ་ལ་
 དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིན་ཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ལུ་ལ་དུ་བྱེད་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་^②ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་
 གང་ཞིག །རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
 པ། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་
 རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་དེ་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག །མཆོན་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་

རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐག་མེད་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཆན་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ། ཅིག་ཤོས་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ^❶གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དང་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་
 ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཤར་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ཅིག་ཤོས་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་སྤྲུམ་མས་ཁེགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སྟོང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་གཉིན་པོའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱབ་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་
 ཐལ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། རྗེས་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱད་སྒྲུབ་ལས། ^❶རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་
 བ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་
 བར་འདོད། །ཅེས་དང་། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། ^❷སྐྱབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་
 བཞག་པ། །རྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་བཞག །བྲན་སྐུ་རྟོགས་པ་ཙམ་རིག་རྟོན་པ་
 དག །སྐྱར་དུ་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པའི་པ་རོལ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 རྒྱད་སྒྲུབ་པ། ^❸ཆུ་མཆོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྒྲོ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་

ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མདོ་
 སྒྲེའི་རྒྱན་ལས། སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟོག་ཏུ་ཀྱན་ལས་མཉམ་པར་སོང་
 བ་ཡི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་ཆང་ཆིང་དག། །དུག་སྦྲན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་
 བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། །ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། །ལུང་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་
 སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ནི་
 མཉམ་གཞིག་གི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དུ་
 བསྟན་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། །གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། །གཙོ་བོར་སྤངས་པ་མཐར་
 ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། །དང་པོ་དེ་
 ཡིན་ན། །ཤེས་བྱ་རི་སྟོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས། །གཉིས་པ་དེ་
 ཡིན་ན། །ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན།
 །ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། །གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་
 རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། །གཙོ་བོར་ཅིག་ཤོས་སུ་གནས་
 པའི་བྱིར། །ཁྲབ་པ་ཁས། །དེར་ཐལ། །གཙོ་བོར་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱོབ་
 བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 མཁྲེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། །རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། །གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་སྐྱོབ་
 བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 མཁྲེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། །ཐག་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་གང་
 །ཞིག་། །རང་གི་སྐྱོབ་བྱར་གྱུར་བའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། །སྐྱབ་

པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་ལྡར་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་བའི་
སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།
དབྱེན་དགུ་ཡོད། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ^①དེས་ན་
མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཐོབ་བྱ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། སྤང་བྱ་འཛོམས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཐོབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྗོན་ཆ་ནས་
བསྟན་པས་འདི་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ^②དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་མཆམས་ས་དང་པོ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་དུ་ཡོད། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་པའི་
ཟག་མེད་དེ་སྤྲོད་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཉོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ^③ལམ་མ་
གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་ཞེས་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། ^④མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་^⑤བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བརྩས་
ལས། ^⑥ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་།
ཟག་པའི་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྩེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བལྟོ། །ཞེས་ཟག་པའི་སྒྲོ་བྱ་པོ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཟག་
བཅས་སུ་འཛོག་པར་བཤད་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^⑦དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་དག་
སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་^①འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་
ཀྱི་དགོ་བ་བསྡོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ལས་འསྐྱོས་ནས། ^②དེ་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྤང་བར་བགྱིད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཕྱག་བགྱི་བར་
འོས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བདག་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྒྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། དང་པོར་བཤད་པའི་རིམ་པས་ཡོན་ཏན་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱབ་
པ་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་།
རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྒྱར་བ་ལ། ^③དེའི་ཕྱིར་
དང་པོར་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལྟ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་
མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་
ལ། ^④གཟུགས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ཅ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་
བསྟན་ན། གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོས་
པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རོ་བོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་
ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
མཆོག་ཉིད་དང་། བྱེད་ལས་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་
ཀྱན་ལ་མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ^⑤དེ་

ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དངོས་པོ་མ་
མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་
བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་
དང་། ❶གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❷བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རི་ལྟར་གནས་པར་
བསྐྱེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོན་པ་ལ་རི་ལྟར་བཞུགས་ཏུ་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་ནས། མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་
མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཆོག་ཉིད།
ཅེས་དང་། ❸གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❹དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་རི་ལྟར་མངོན་པར་བསྐྱབ་
པར་བསྐྱེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་མངོན་པར་
བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་པ་
མེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། ❺ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་རྟོགས་པར་སྐྱོར་བ་ནི་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པའི་རྣམས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པ་དོན་
ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❻ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་གང་ཞིག་གཏོང་པར་
བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གཏོང་པར་མི་བྱེད་དོ། །ནམ་ཆོས་གང་ཡང་གཏོང་པར་མི་
བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་ཡིད་
ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་
མེད་པར་ནི། །གཏོང་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ^①དེ་ལྟ་བུའི་དོ་
བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་
པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ནི་གཏོང་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^②རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་
སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་
གངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་
མོའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ཆེན་ཉིད། ཅེས་དང་། ^③དོན་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་ཏེ། རོ་བོའི་
བྱང་པར། འབྲས་བུའི་བྱང་པར། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར། གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར་
རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རོ་བོའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བདེན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་བྱང་
པར་དང་ལྡན་ཏེ། བྱེད་ཀྱིས་མ་བེན་པར་སྦྱིན་སོགས་གཞན་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སངས་

རྒྱལ་མི་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ།
ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་སྦྱེ་འཛིན་དང་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་
མེད་པར་ཉོགས་ནས་སྦྱོར་བའམ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བྱེད་ཆོས་སྒྲུ་མ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་མར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་བ་
སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་
དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་དོན་དམ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་
ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱལ་འབྱོར་ལམ་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་གི་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དངོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ^①དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་ཏོ། །བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ནས་ཞི་
འཕོས་ཏེ་འདིར་མཆིས་པ་ལགས། ཇི་ཙམ་ནས་རྫོགས་བྱང་དུ་ཞུགས། ཇི་ཙམ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་བཀྱར། ཇི་ཙམ་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད། ཅེས་
སོགས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་མདོ་འདི་དག་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ། ཅ་བ། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱབ་
པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་རིམ་
པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་དེའི་མཐུན་
རྒྱུན་དང་འགལ་རྒྱུན་སོགས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞིན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
མཐུན་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བོར་

བས་འཛོལ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་འདིའི་སྒྲི་བའི་རྒྱ་དང་མི་སྒྲི་བའི་རྒྱ་གང་
 ཞིག་ཡིན་སྟེ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྒྲི་ནས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^①དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་
 བོར་བས་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་སྒྲི་བ་དང་མི་སྒྲི་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་པའི་ཐེ་
 ཆོམ་བསལ་བའི་སྒྲི་ནས་གཉིས་པ་ཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་སྒྲིན་སོགས་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་འཆད་པ་
 ལ། ^②སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་
 དག་གི་དོན་བསྟན་སྒྲི་བའི་རྒྱ་དང་། མི་སྒྲི་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། བྱིའི་
 རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དག་བའི་བཞེས་གཉིན་བསྟན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ།
 རང་གི་རྒྱུན་སྒྲིན་སོགས་པར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞི་ལྷག་བྱང་འགྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^③ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྒྲིགས་བཅུའི་འཛིག་ཉིན་གྱི་
 ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོད་
 མེད་གངས་མེད་པ་བསྟན་བཀྱར་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདིར་སྒྲི་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་། ཞེས་དང་། ^④སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^⑤ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་བསྐྱལ་བ་
 བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཆོད་མེད་པ་ནས་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྒྲིན་པའི་
 པར་བྱིན་ལ་སྒྱུད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱུན་སོགས་དང་།
 ཞེས་དང་། ^⑥རྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^①དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་
གང་ཤེར་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་བཅོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་སྲིད་གཅིག་ནས་སྦྱོར་པ་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་ནམ་པར་བྱེ་ཞིང་ལྷང་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་
བབྱང་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅོན་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་
མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །ཞེས་དང་།^②ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྟོན་དག་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་།
ཆོས་ཐབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། མི་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་བཞི་ལས། ཆོས་གྱིས་འཁོངས་པའི་རྒྱའི་ལས་དེ་སྟོན་པ་
ལ།^③རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་
སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱང་དུ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྦྱོར་པ་བྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ།^④ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ།^⑤བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བྱ་སྐྱེན་པ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་སྐར་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ནམ་པ་དུ་
ཞིག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་སྐར་སྟོང་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ།^⑥རབ་འབྱོར་སྐྱེས་བྱ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་ནམ་པ་བཞིས་ཤེར་ཕྱིན་ཕྱིར་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་ནས། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ཉྩ་སྟེ། སྐྱེས་

བུ་སྒྲེན་པ་དེ་དག་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐེགས་ཀྱིས་ལོན་པ་
དང་། །ཞེས་དང་། ^①བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། ^②ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་དད་
པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་
དང་། །ཞེས་དང་། ^③ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྒྲོན་པ་
ལ། ^④ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑤དངོས་པོར་འཇིན་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། ^⑥སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་སྤང་གི་
སྦྱོད་པ་ཅན་བདག་བསྦྱོད་ཅིང་གཞན་སྤང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲིག་པའི་
གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་ཕྱུང་བ་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལེ་ལོ་ཅན་བཙོན་འགྱུས་བཏང་བ་དྲན་
པ་ཉམས་པ་ཞེས་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟེན་པའོ། །ཞེས་དང་། ^⑦མི་དགེ་བའི་གྲོགས་
པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དེ་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པའི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ། རང་གི་རྒྱུན་སྒྲིབ་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞེ་
ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེའི་འགལ་རྒྱུན་དེ་
ལ་ཡང་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྒྲོན་དགེ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ།
ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ། ཕྱང་པོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཇིན་པ། མི་དགེ་བའི་བཞེས་
གཉེན་དང་སྒྲིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་

གྲུར་བའི་ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྲུར་བའི་ནམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དེ།
 ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་གསུམ་དུ་ཡོད། ནམ་དག་གི་
 ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྒྱུན་དེ། ནམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བཞིར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནམ་དག་དངོས་ལ། ནམ་དག་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^①རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ནམས་
 དང་། ནམ་པར་ཤེས་པ་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་
 པ་ལོ། །ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་སྒྲུར་ནས།
 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་
 དག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ནམ་པར་དག་པ་
 ཤེས་ཕྱིན་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ནམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
 གཟུགས་ནམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་ནམ་པར་དག་
 པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་
 པ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ནམ་པར་དག་
 པ་། ཤེས་ཕྱིན་ནམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁུན་ནམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་
 མཁུན་ནམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་ནམ་པར་དག་པ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་^②མ་ཆད་

པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུབ། ཅ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བཤད་ནས། ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་
དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ནམ་དག་དངོས་དེ་སྒྲིར་བསྟན་པའི་སྒྲི་ནས་
འཆད་དོ་ཞེས་མཚམས་སྒྲུབ་བ་ལ། ^①དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དག་བཤད་
ནས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ནམ་པར་དག་པ་སྒྲིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་^②འཆད་བ་ལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་
སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་འཆད་བ་
ལ། ^③འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ། མི་མ་ཐུན་
པའི་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་
དག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་
བས་རབ་ཏུ་སྒྲེབ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་སྒྲིར་དེ་དག་གི་ནམ་པར་དག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅད་
^④ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་དང་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲིར་དེ་ལྟར་
ནམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དག་གི་གཞི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
བསྐྱབ་བུ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་བུ་དག་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་སྒྲེ་
བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་ལྟན་ལས། ^⑤གང་གི་དག་པ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་སྒྲི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་བུ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་

དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་ལམ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུ་
 དེའི་འབྲས་བུ་ལ་བཤད། ཉི་སྤང་ལས། ^①འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དགོ་སྤྱོད་
 གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནམ་གྲོལ་
 ལམ་ལ་བཤད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་ཤེར་བྱིན་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། རྒྱན་སྤང་ལས། ^②རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཤེར་བྱིན་ནམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ཞེན་
 པ་སྐྱེ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་མ་དག་པར་འཛོག་ལ་གང་གི་ཆེ་གཉིན་པོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ་
 དགག་བྱའི་ངེ་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའང་ངེ་མ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་
 དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་བྱུང་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་
 བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཇོན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་
 སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རྒྱས་པ་སྟེ་སྒྲོས་ཀྱང་གཟུང་
 འཇོན་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རྒྱས་ཞེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་བཞིན་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའོ། །གཅད་དུ་མེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དུ་མ་མེད་
 པའོ། །འདི་དག་ནི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་བྲེང་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ། །དེས་ན་དོན་
 བསྟུན། ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ངེ་མས་ནམ་
 པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཁྱོད་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་ངེ་མས་ནམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་ནམ་པར་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་ནམ་པར་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཅིང་
 རིགས་གཅིག་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁུན་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲོབ་པ་

མེད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཉགས་མ་གྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ངི་མས་དག་པ་དེ་སྒྲོ་བར་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྒྲོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁྱུང་། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ངི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ལེ་རྒྱུ་ལེ་ལྟེན་ལ་ཁ་ཅིག །ས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་ངི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཡང་རང་གི་
དོས་སྐལ་གྱི་ངི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་དག་པའི་དག་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་
དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་དག་བྱ་གཅིག་གིས་དཔེན་པའི་དག་པ་རིགས་མཚུངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་
དེའི་དོས་སྐལ་གྱི་ངི་མས་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་དོས་སྐལ་གྱི་ངི་མ་དང་བྲལ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག །དེ་དང་དེ་གཉིས་
མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ས་བརྒྱུད་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་ངི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོས་སྐལ་གྱི་ངི་
མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཞིག་ས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ཁྱོད་སྤངས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱབ་པ་གང་ཞིག །ས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་
ཞེས་སྐྱབ་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་
དང་གཅིག་གང་ཞིག །དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
ས་བརྒྱད་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་ངི་མས་དག་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་ངི་མ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དངོས་ལག་ལ་ཟེར་ན། མི་འགྲོ་སྟེ། གོང་དུ་དེ་རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་ངི་མས་མ་དག་པར་ཁས་
སྒྲུངས། འདིར་དེ་ཁོ་རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་ངི་མས་དག་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ངི་མས་ནམ་པར་དག་པ་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ངི་མས་ནམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ངི་མས་དག་
པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ངི་མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་གཉིས་
རང་མཆོན་ལ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྟེ། མཆོན་ལ་ལྟོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ནམ་མཁུན་ངི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ངི་མས་
དག་པར་ཐལ། སྟོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནམ་མཁུན་ངི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་སོ་
སྟེ་ཡང་ངི་མས་དག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་
མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །རྫོང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། འབྲས་བུ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་ངི་མས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་
སོགས་ཀྱང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
གཟུགས་སོགས་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་རང་མཆོན་ལ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྟེ།
མཆོན་ལ་ལྟོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ནམ་མཁུན་
རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་ངི་མས་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་

སོགས་དེས་དག་པར་ཐལ་བ་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་སོ་སོར་ཆད་མས་གཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་གསུམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྒྲར་བཞིན་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཕྱང་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོལ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དི་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གཉིས་དི་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དག་པ་མ་དག་གི་བྱང་པར་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བྱང་པར་ཆད་མས་ཀྱང་དབྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་གསུངས། དེ་ཞིག་གཞུང་འདིས་སྒྲོ་བུར་རྣམ་

དག་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་
དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི་^① ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་
དག་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ནམ་དག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་
ལ་སོགས། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉོན་
སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དག་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ནམ་
པར་དག་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་བ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར་བེར་ན་མ་བྱུང་།
དེར་ཐལ། མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར།
ཁ་ཅིག ། གཞུང་འདིས་རང་བཞིན་ནམ་དག་དང་སྒྲུབ་ནམ་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ།
དག་ལྟན་ལས། ^② ཤེར་བྱིན་ནམ་པར་དག་བ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནམ་
པར་དག་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པར་རང་བཞིན་ནམ་དག་ལ་སྒྲུབ་པའི་བཤའ་པ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་པ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ལམ་
གྱི་བྱེད་པར་རོ། ། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་^③ འགྲེལ་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^④ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་ནམ་པར་དག་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གཟུགས་ནམ་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུབ་
བ། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བཤའ་པ་དེ་ལྟར་ནམ་པར་དག་

པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དེ་ནི་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་འཆད་དོ། །ཞེས་མཆམས་
སྤྱོར་བ་ལ། ^①རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་བཟོད་ནས་བྱད་པར་དུ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་མ་འཆད་པ་ལ། ^②འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། རང་རྒྱལ་
ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏུ་བ་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ^③རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
ལྷག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་
ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་
པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^④རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ། འབྲས་བུ་རྣམ་
པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་
དང་སྤྱད་དང་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྣམ་མཐུན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་
བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་
ལ། ^⑤རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པས་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཤིན་
པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། རྣམ་མཐུན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་

དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
 གྱིས་^①། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་པོ་ཉུ་བ། །ཞེས་དང་། ^②འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་པོ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
 དང་རང་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 ཉོན་པོ་རྣམས་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་པའི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་
 རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རང་
 རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་པ་
 སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཉུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་ཐད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ །རྣམ་དག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་

དག། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག། བྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་དག། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་བཞི་ལས།
རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་
ཉན་ཐོས་གྱི་བྲལ་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག། དེ་
འབྲེལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་
བྲལ་བ་དོན་གཅིག། དེ་འབྲེལ་བྱང་སེམས་གྱི་བྲལ་བ། བྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་དག་གི་མཆན་ཉིད།
དེ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག། སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་
བ། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་འགོག་བདེན་དོན་
གཅིག། ས་མཆམས་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

ཁ་ཅིག། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱད་གྱི་བྲལ་བ། དང་པོའི་མཆན་
ཉིད། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཞེས་སོགས་གཉིས་པའི་
མཆན་ཉིད། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱད་གྱི་
བྲལ་བ། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྤང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་
དགོས། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མཆན་ཉིད་དེ་
རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་འགོག་
བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་
གྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། རྟོང་རྒྱུ་པས། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཉན་ཐོས་གྱི་རྣམ་དག་གི་
མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་འགོག་

བདེན་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གྱིས་ཉོན་
 སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆན་ཉིད་ཕྱི་མ་ནམས་ལ་
 རིགས་འགྲེལ། །ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནམ་དག་དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་
 ན་ནམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་བ་སྒྲིམ་
 ལམ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཆེ་དཔག་མེད་དང་། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་ནམས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་^①བྱང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ལས་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ནམ་དག་
 ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་
 བྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་བ་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་
 དང་། ཚེད་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲིན་པ་ལ། ^②རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ནམ་པར་དག་པ།
 ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ནམ་པར་
 ཤེས་པ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ནམ་མཁྱེན་ནམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་
 ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་དང་། ^③རབ་འབྱོར་

གཞན་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་བར་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྲིན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 དང་།^①རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་དག་པས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་
 དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ད་ལྟར་
 བྱང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་
 དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^②དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་ཟབ་
 བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་།^③ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྤང་བར་གྱུར་
 པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^④ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 མཆམས་སྦྱར་བ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་དུ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་
 མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཆེན་པོ་སྐོར་
 གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^⑤ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^⑥ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^⑦ལྷ་
 རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མངོན་པར་མཐར་ཐུག་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་

པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཇི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ནམ་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྒྲིམ་པའི་ཞར་ལ། སངས་རྒྱས་ནམ་གྱུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། ཉན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་
ཕྱིར་སྒྲོབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ནམ་དག་དེ་ཤིན་ཏུ་བ་མ་
ཡིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་ཇི་བ་སྟོན་པ་ལ། ^①ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ནམ་པར་དག་པ་སྒྲིམ་པའི་ཞར་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ནམ་པར་དག་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཆན་དགྲུ་པོ་^②དེའི་དོན་
བཤད་པའི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་དག་དེ་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། གཞན་ནམས་
ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། ས་དགྲུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་
དང་། གསུམ་པ་^③དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ལ། ^④འདོད་པའི་ཁམས་དང་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ས་དགྲུ་ལ་མི་མཐུན་
པའི་སྟོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དགྲུའི་གཉིན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་ལམ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དགྲུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཅིག་
ཤོས་སུ་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་དག་དེ་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང་།
ཉན་རང་གི་ནམ་དག་དེ་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་

སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁྱུང་དུ་འེེ་ཁྱུང་དུ་སོགས་དགུ་པོ་དེ་རང་རང་གི་སྒྲིབ་པ་
གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁྱུང་
དུ་འེེ་ཁྱུང་དུ་སོགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པ་ནས། ས་བརྩུ་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཁྱུང་དུ་འེེ་ཁྱུང་དུ་འེེ་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
གཉེན་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ལ། རྟེན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྤང་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། འདིར་རྣམ་དག་སྒྲོམ་
ལམ་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ^①འདོད་པའི་ཁམས་དང་
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ན། འདོད་པའི་
ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདོད་པ་
ཁམས་དང་སྤིད་ཅེ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ནི། གཟུགས་མེད་
དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་སྟེ་དགུ་དང་། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་
པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་འདམ་ག་ཅན་དུ་མཛད་
པའི་བྱི་མ་ནི་མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་གསེར་འབྲེང་^②ལས་བཤད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་

འཛིན་གྱི་ནམ་པར་ཉོག་པ་དགུ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་
ལམ་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ། དེ་རྗེས་དེ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ། དེ་རྗེས་དེ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་
སྟེ་ལ། དེ་ནམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་དང་།
འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་དང་། ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཚུང་
རིམ་དང་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་ལ་དམན་མཆོག་
གི་རིམ་པ་དང་སྤང་བྱ་སྟོང་དཀའ་སྤྲི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་དང་། ལན་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་སྤང་ཆེ་
རིམ་དགུའི་གཉེན་པོ་ཚུང་རིམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་དྲི་མ་
དག་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རི་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་
དག་དེ་ཉི་བར་མ་གཏགས་^①པའི་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་
གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོས་དང་། ཚུང་
དུ་གཉེན་པོ་ཚུང་དུས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུ་བ་
ལ།^②རི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་^③འབྲེལ་ཚུལ་
གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི།^④ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམ་པར་དག་པ་ནི་
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉེས་པ་ནི། དེ་ལ་
ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཅེ་འབྲེལ་ནམས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། གཉེན་པོ་
བྱེད་ཚུལ། དུལ་ཉོགས་ཚུལ། ཅོད་པ་སྟོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^⑤ཤུ་
རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་མ་
ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཤུ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་གཞུགས་
མེད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་སྤྱི་ལོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི། གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། ^①མཐའ་དག་གི་གཉིན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་
རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་
སྟོན་པ་ལ། ^②ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མ་འཆལ་མ་
མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་ནི་འཇལ་དང་
གཞལ་བྱ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། ^③ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་
གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^④ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་
ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤྲོད་པར་མི་བབྱིད་གཞོད་པར་མི་བབྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་
ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་^⑤།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་དང་། ^⑥དེ་ལ་གཉིན་
པོ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་
པར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་བསལ་བ་ལ་བཙོ་
སྒྲག་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་པའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཇི་

སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་
 དག་དེ་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་གྲ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་
 སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྫོགས་པའི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱི་བ་པ་
 མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་ནམ་
 གཞུང་འཛོག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་འཐུང་
 སྟོབས་ལྡན་འདུལ་བ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤང་
 བ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྲ་མོ་སེལ་
 བ་ལ་བཙོ་སྒྲག་མཁན་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་དགོས་ཀྱི། དྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་
 སྒྲག་མཁན་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་སྤྲ་མོ་སྤང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་
 པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་ནམ་གཞུང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྤང་གཉེན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་^①སྤང་བྱ་
 མཐའ་དག་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
 བསྟན་བཙོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ཅས་
 བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟེ།
 དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་དགའ་བའི་གནས་ལེགས་པར་
 བཤད་པའོ། །

༢༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་གི་
 རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་
 སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བཀོད་པས་མཆམས་སྦྱར། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ལམ་ཤེས་
 ཉིད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་ན། ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་
 གཞི་ཤེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་
 ཐོབ་པར། སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྦྱར་བཀོད་པ་ལ། ❶གཞི་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་བཤད་མི་
 རིགས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་སེམས་བསྐྱེད་
 བསྟོ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་
 སུ་བསྟན་ནས། དེ་འདྲའི་ལམ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་

བ་སྒོན་དུ་འགོ་དགོས། དེའི་སྒོན་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་སྒོན་དུ་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྒོ་སྒྲིང་བ་སྒོན་དུ་འགོ་དགོས་པས། གཟུགས་ནི་མི་
 ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་ཏྲག་
 སོགས་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཅུང་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་
 སྒྲིང་ལས།^①ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བཤད་པས། ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་
 ཏུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་དག་གི། །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་མི་དམིགས་པར་^②སྒོ་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་བསྒོ་མ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་བརྩམས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་གང་ལ་བྱེད།
 མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་གོལ་ས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། གཞི་བདེན་སྒྲིང་དུ་
 མདོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁ་ཅིག་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་
 དེ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་བདེན་སྒྲིང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་

ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་མི་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་མཁུན་པ།
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་
ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་པས། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་།
རང་རྒྱུལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ལྟུང་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་
བོར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་
གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པར་
ཐལ།^① འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཙོ་བོར་སྐྱོང་
བར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་

བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་མདོན་ཉོག་གས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤང་བའི་
གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་
སྤྱང་ཉིད་བསྒྲོམ་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་བསྒྲོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་
དུ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་
ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོགས་པ་དང་ཐེག་དམན་
འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་^①ཁྲབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱང་ཉིད་
མདོན་སུམ་དུ་ཉོག་གས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་ཉོག་གས་
པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཙོ་བོར་སྤྱང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སྤྱང་ཉིད་ཉོག་གས་པའི་ཉན་ཐོས་

མཐོང་ལམ་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙུག་པོར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་
གཙུག་པོར་རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་གཙུག་
པོར་རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པར་ཐལ། བྱེད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཙུག་པོར་རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ། རང་
དོན་དུ་གཙུག་པོར་སྟོང་ཉིད་མི་སྒྲིམ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དེས་རང་དོན་དུ་གཙུག་པོར་སྟོང་
ཉིད་སྒྲིམ་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙུག་པོར་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
མཐོང་ལམ་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙུག་པོར་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཐུན་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་
གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱེད་པེ། ཐེག་དམན་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པས་བྱེད་པར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟེན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག། །གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་
ཡིན་ན། མཐུན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་

ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་
 ཡང་མ་ཡིན། ལམ་ཤེས་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་མཁུན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མཁུན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། གཞི་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་མཐུན་གཉིན་པོའི་སྟོགས་དག་
 དང་། ། ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཉིན་པོའི་སྟོགས་དག་དང་། ། ཞེས་པའི་གཉིན་པོ་
 དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་མི་མཐུན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། མཆོན་འཛིན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཆོན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅེངས་པའི་
 གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་
 རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^①བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དང་ལམ་
ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་
ཏེ་^②། སྤར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་དབབ་^③པའི་དབང་
དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པས་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྐབས་པའི་ཉེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^④བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་མོད་ཀྱི་
གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་
ཤེས་ཡིན་ན། གཉིན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་
ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དངོས་ཀྱི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་
 ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་
 ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་ཏྲག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ^①ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བསྐྱེད་ལས། ^②དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྟར་
 ལེན་གྱིས་ཀྱང་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉན་ཐོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐལ་རང་མཆན་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག །རང་དོན་ཡང་མི་རྒྱས་པས་
 ཉན་ཐོངས་པའི་དཔལ་^③ལེགས་པར་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཁོར་བའི་
 སྤྱག་བསྐལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། ཉན་ཐོས་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་
 སྟོ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 མན་ཆད་དུ་མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམས་ཀྱང་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་དེ་ལྟར་མི་སྟོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་
 ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་
 ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་^④གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མི་
 ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་ཀྱང་། མི་
 ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་མ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་མ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་གྱིས་

བཀར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 ཚོགས་སྟོར་བས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་
 པར་བྱེད་ཀྱང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དེ། ལམ་དེ་
 གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་ཞེས་པའི་དོན་ལམ་དེ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོས་སྟོམ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོས་སྟོམ་ན་ལམ་དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོམ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་བསྟོགས་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བྱང་སེམས་ཚོགས་
 སྟོར་བས་ཉོན་སྟོབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཉོན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ལས་དབང་པོ་རྒྱལ་བར་ཐལ། དེས་
 ཚོགས་སྟོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མར་ཉོན་སྟོབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྟོབ་ཟད་པར་མ་སྤངས། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་
 བའི་ཉོན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པས་ཆེ་གསུམ་ལ་ཉོན་སྟོབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ལུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཞི་ཤེས་ལ་མཆོན་ཅིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། ཞར་ལ་སྟེས་བྱ་གསུམ་
 གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
 ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཅིད། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ལ་གཉིན་པོ་སྟོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད།
 གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་
 རྒྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་ནས་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་

བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
ལས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་
འབྲིང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ། མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
བསམ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། བསམ་བ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ངན་སོང་
གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བ་ཐོན་པ་ན་
སྒོ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསམ་བ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ།
ངན་སོང་གི་ཉེས་དམིགས་རིག་པ་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་རིག་པ་
དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་འི་མ་ཅན་ལ་སྤྱག་ཏུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། སྐབས་
གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་། ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོའི་རབ་དབྱེ་
དང་། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་།
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྐྱབ་བཤད་པ་དང་དུག་ལས།

དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་^①འབྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་ཡིན་^②ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལས་འགྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་
རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།
ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་
མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་འགྲོའི་སློན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། ལྷོག་
འགྲོའི་སློན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་པ་
རོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་
སློན་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སློམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དངོས་
སུ་བསྟན་ནས། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སློམ་ཚུལ་དེ་
ཉིད་འབྲས་ལུམ་སྐྱབ་པའི་ཉི་ལམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནས། དཔེ་དོན་འཆད་པ་
ལ། ^①དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉི་བར་གྱུར་པར་^②འདོད་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་^③།
མདོ་ལས། ^④བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་
ལགས། པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་པ་ལགས་
སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཤེས་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པས་འཁོར་བ་དང་བྱང་འདས་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དཔེ་
དོན་འཆད་པའི་སློན་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སློན་ནས་མི་
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སློམ་ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་
པ་ལ། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ^①ཤེས་རབ་གྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ^②སྤྱིང་རྗེས་པ་
རོལ་གྱི་མཐའ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཆན་
ཉིད་དང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས། ^③རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྤྱད་དུ་བྱང་
ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས།
གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་ཏེ། ཤེས་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་ལགས་སོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་
བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་གྱི་སྒོ་མ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ལུས་སྦྱབ་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་
སྟོན་པ་ལ། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་བྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་
སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཅུ་བའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྒོ་མ་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ^④རང་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་མ་ཚུལ་
དེ་ཉིད་འབྲས་ལུས་སྦྱབ་པའི་རིང་ལམ་དུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། ^⑤ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་

དག་པའི་ཤེས་ཕྱིན་དང་རིང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་
གཞི་ཤེས་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་
མ་བེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྱོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་བཤུད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་
ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ།
ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་ཤུགས་བསྟན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གྱུན་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་བསྟན་པས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཞེ་མཐའ་
ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞེ་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེས་བེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་
ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་
འགོག་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞེ་མཐའ་འགོག་
རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེས་བེན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་

སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་སྲིད་
 མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་བདེན་
 སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་བདེན་
 སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་དུ་སྟོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་^① དུ་མངོན་སུམ་དུ་
^②རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་ཐལ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །བྱང་པར་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་
 ཅན། བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས། ཞེ་མཐའ་ལ་མི་གནས།
 སྲིད་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ།
 སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་མཐར་མི་གནས་ཏེ། ཞེ་མཐའ་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་
 ཏེ། སྲིད་ཞེ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་
 དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་
 གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་
 དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། ^❶ལམ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལག་རྩེས་མི་འདྲ་
 བ་སོ་སོར་བཞག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། ^❷འདིར་ཉེ་
 རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་ལ་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཆུང་སྟེ། ཆོགས་བཅད་འདིས་བྱིན་
 པའི་ཡུམ་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་མདོ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྤྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་གང་ཞིག །འདིར་བསྟན་སྲིད་མཐའ་འགོག་རུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་

གྱིས་ཟེན་པ། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག །འདྲིར་བསྟན་ཞི་མཐའ་འགོག་རྒྱས་གྱི་སྒྲིང་རྗེས་ཟེན་པ། སྒྲིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོས་པའི་
 སྤྱིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོས་པའི་ཞི་
 མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁྱེན་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་གཉིས་
པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ལ་ཤེས་བས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྒྲིང་
 རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
 རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྲིད་རྗེ་ཆད་མེད་
 དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་རྗེ་ཆད་མེད་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་
 པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 སྟག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །གཞི་ཀྱན་རྫོབ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་
 རྟེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་
 མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
 ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་
 མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདིས་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
 པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལམ་ཤེས་ལ་དོགས་པ་
 ད་སྟོང་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྲིད་མཐའ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་
 ཡིན། དེ་ནི། ^①ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་
 འབྲེལ་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་^②སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་བྱང་སེམས་
 ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་

གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཞི་མཐའ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་པའི་
 འཇུག་གཞི་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་
 བྱང་འདས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྤྱིང་རྗེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་བྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་འབྲེལ་བྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་བྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲང་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་
 སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་
 བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཞེས་
 ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དོར་བྱར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་ལ་གནས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཆ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྤྱིད་
 མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ལམ་བསྐྱེགས་ལས། རྟེན་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་
 ལྟར་ལེན་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་མཐའ་དང་། དེའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཞི་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་
 ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་བ་
ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་
ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་^༡། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། གུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་
ཉོན་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲིམ་ལམ་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞི་གང་རུང་གི་མཐའ་
ལ་གནས། གུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་
དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། ཆེ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་། །འཁོར་བ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་
དང་། ལྷུང་འདས་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་
ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དང་ལྷུང་འདས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་ལ་
ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་
སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་

ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལས།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱི་དེ་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དེ་བདེན་
 གྲུབ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྤྱི་དེ་མཐའ་དང་། སྤང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། སྤང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་དེ་
 ཞེས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ། བདེན་མེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལས། ཁ་
 ཅིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སྤྱི་དེ་མཐའ་ལ་གནས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་
 སྤྱི་དེ་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཟེར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱི་དེ་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྤྱི་དེ་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་སྤྱི་དེ་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་རབ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སྤང་འདས་དེ་སྤྱི་དེ་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་
 གྱི་སྤང་འདས་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དེ་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ།
 འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག་དེ་
 འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ།

སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་
ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
མཚུངས་པ་སྤར་བཞིན་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ།
འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཟུང་འདས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟུང་
འདས་དེ་ཟུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན།
སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དེ་ཟུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། འཁོར་
བ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་ཟུང་འདས་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟུང་འདས་ཡིན་ན་ཟུང་
འདས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱན་རིང་པོར་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་སྐབས་
འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་ཏྲག་
པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་
དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་
ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཟུང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྤང་
རྗེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད། དེ་
འདྲའི་ཟུང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་
མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། ཅེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^①ཚུ་རྒྱུ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ།
 ཚུར་ངོས་ན་ཡོད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་པར་ངོས་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུ་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་ལ་མི་
 གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་པ་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྒྱན་རིང་པོར་ཉིང་མཆམས་^②སྐྱོར་བ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་པ་
 བྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་སྒྲ། སྤྱི་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
 བྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་
 བྱར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་མཐའ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་དེ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མཐའ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གཉིས་བཤད་པ་དང་། འདིར་བསྟན་
 སྤྱི་ཞེའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཀྱན་རྩོབ་ལ་ལྟོས་པའི་
 སྤྱི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ། གཞི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁྱེན་པ། སྤྱང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་
འཁོར་བ་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། དམན་པའི་མྱང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། སྤྱང་རྗེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱང་ན་ལས་
འདས་པ་ཆད་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་
ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདིར་
བསྟན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད།
མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དེ་འདིར་བསྟན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དམན་པའི་
མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་
ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མྱང་ན་ལས་
འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད།

དེ་ལྟར་ཡང་། ལམ་བསྐྱེགས་ལས།^①སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པ་དང་

དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བར་ཉིང་
མཆམས་སྐྱར་བ་སྤྱི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅམ་ལས་ཐོབ་
པའི་སྤང་འདས་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་བམཐའ་དེ་
ཉིང་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་ལ། ཞི་བའི་མཐའ་དེ་ཉིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་
ནས་སྤོང་སྟེ། སྤྱི་བམཐའ་སྤྲ་མ་བཀག་ནས་སྤྱི་བར་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
སྤངས་ཏེ་སྤང་འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་བའི་མཐར་
ལྷུང་བ་ནི། སྤྱི་བའི་ལ་དོར་བྱ་དང་སྤང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྤོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་ལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་ཡང་།
ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་སྤྱི་བམཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཆམ་ཉིང་དང་པོ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
སྤྱི་བམཐའ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། ^①དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ།
དམན་པའི་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་

པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཉམས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆད་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་ཟད། སྤྱིང་རྩེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་
པའི་མྱང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉོན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་མཐའ་ལ་གནས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཉམས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆད་མཐའ་ཡང་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་ཟད། སྤྱིང་རྩེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་
པའི་མྱང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱེད་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཉམས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆད་མཐའ་ཡང་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་ཟད། སྤྱིང་རྩེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་
པའི་མྱང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་བདེན་གྱུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། མྱང་འདས་བདེན་གྱུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཞི་
མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཁོར་བ་བདེན་གྱུ་ཆོས་ཅན། ཡོད་
མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན། འཁོར་བ་བདེན་གྱུ་ཆོས་ཅན་
འཇིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡོད་པའི་མཐའ་འཇིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^①རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཉེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གྱི་བྱའམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ཐབས་མི་
 མཁས་པས་ཤེར་བྱིན་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཤེར་བྱིན་འདི་འདོར་
 བར་འགྱུར་རིང་དུ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཤེར་བྱིན་ལ་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པས་
 ཤེར་བྱིན་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རིང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ^②རབ་འབྱོར་
 གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་
 བར་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་མཐར་བཟུང་པའི་བར་ནི་ངོ་
 མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་
 ཡུལ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་མོང་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་ཤེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་
 མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་གྱི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པར་
 བསྟོད་པ་ལས་^③ རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་པ་
 ཉིད་དུ་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ^④ལྷགས་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། དུས་
 གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་

ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རིང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན།
ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐེག་དམན་འབྲས་ཡུལ་
ལ་རིང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉི་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཆོན་
དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་ཉིས་དམིགས་དེ་སྟོན་
པ་ལ། དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཆོན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་བདེན་
པར་མ་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཉི་བ་
ཉིད་ཏུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ^❶སྒྲུ་མ་མཁན་
གྱིས་སྒྲུལ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲུང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོར་མདོན་པར་
ཞེན་པ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་
སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་མཆོན་མ་དང་ལྟན་པར་རྟོག་
^❷པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེ་མེད་དེ། དེའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རིང་བར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས།
ཆོགས་རྒྱུ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ^❸བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡང་དག་པར་མགྱ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཅན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པས། དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་པའི་མཆོན་མ་བསལ་བ་རྣམས་ལ་

ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉི་བར་གྱུར་པས། ཞེས་
གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ^①ཐབས་མ་ཡིན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་
ལ། ཐབས་གྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་
གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་མཆོན་འཛིན་
གྱིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉི་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་
ཤེས་གང་ཞིག །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། འབྲས་
ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་
གཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་
གང་ཞིག །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པ།
འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉི་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
དོན་གཅིག །དང་པོའི་ས་མཆོམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་
ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

ཁ་ཅིག །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་

ཞིག་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བེན་
 པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྒྲིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 མཆོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་གྱིས་མ་
 དེས། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་གྱིས་
 མ་དེས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་། གཤམ་ཤེས་གང་ཞིག་། འབྲས་ལུས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བྱུགས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་གང་ཞིག་། དེ་ལ་བྱུགས་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་འབྲས་ལུས་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམ་ཆོས་བརྒྱ་
 དཀར་པོ་ལས། ❶ དང་སྟོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བཟླས་པ། །རྣམ་འདྲན་རྣམས་ཀྱི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཤམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆན་
 ཉིད་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་
 ཅིག་། གཤམ་ཤེས་གང་ཞིག་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ།
 དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བེན་པ་དེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་
ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་
འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟངས་བྱ་དང་གཉིན་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ། གཞི་ལམ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་
སྟངས་གཉིན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྟངས་གཉིན་དང་། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྟུ་
བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྟངས་བྱ་དང་གཉིན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་^①འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་
^②བྱང་ཆེན་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་
པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཆར་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་
འཕྲོས་ཏེ། ^③དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་
སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་ཆགས་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཆགས་པ་མ་མཆིས་པ་ནི་གང་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲས་པ།
ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་
བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ^④བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་
འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། ^⑤བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྐྱིན་པའི་བར་བྱིན་ལ་སྟོད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
མཐུན་གྱི་བར་ལ་སྟོད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་
ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྒྱུབ་བྱེད་
མཆོན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། ^①དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྒྱུབ་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས།
གཉེས་པ་ལ། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་སློན་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།
གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཆོག་དོན་
ཀྱི་སློན་ནས་བཤད་པ་ལ། ^②གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། གཉེས་ཀའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྒྱུབ་པའི་འདུཤེས་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ཅི་ལོག་
ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་དང་བལ་ཞིང་།
བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅེངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་དུ་མ་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱིན་པ་ནས་རྣམ་
མཐུན་གྱི་བར་ལ་སྟོང་ཞེས་མཆོན་མར་འདུཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཏུ་མཆོན་མར་འདུཤེས་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་དུག་དང་བྱང་

ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ལམ་དུ་མཆན་མར་འདུ་
ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་
བྲལ་ཞིང་། བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་
སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐབས་
ཤེས་བྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་པ།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །མཆན་འཇིན་གྱི་གཉིན་པོ་
བྱེད་པ་དེ། གཉིན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
ཏེ་^① ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་
ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གཉིན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པས་བྲལ་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་འཇིན་གྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པས་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་
བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པའི་རྟོགས་

པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་།
གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོག་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་གཞི་ལམ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ། མ་
ཆགས་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐབས་
མཁས་པས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་འདི་སྟུམ་དུ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་
འདུཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ❷ འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་
ཞེས་བྱ་བར་འདུཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ❸ བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་
བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་གི་སྦྱིན་པ་ཞིག་བྱིན། འདི་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན། སྦྱིན་
པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་སྦྱིན་ལོ་ཞེས། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་དག་ནི་བྱང་
ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་❶ འབྲས་
ཡུམ་ལ་ཉི་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ནི་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ལོ། །ཞེས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ། ❷ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་བསྐྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་ལྷ་སྟོམ་ལ་སྟོས་
པའི་སྤང་གཉེན་དང་། སྟོད་པ་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྤང་བྱ་སྤར་
བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་བསྟན་པའི་སྟོན་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་

མཐའ་འགོག་པས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་སྤང་བྱ་བ་མའི་གཉེན་པོ་དངོས་
སུ་བསྟན་ནས།

དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པའི་སྤང་བྱ་དེ་སྟོན་པ་
ལ། མདོ་ལས། ^①དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་སྤྲིས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་གང་གིས་ན་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲིས་པ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙོ་མ་ལྟན་འདས་སུ་འདུ་
ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས་དགོ་རྩ་དེ་
དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱེམས་ཤིང་གཞལ་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བར་
བྱེད་པ་འདི། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ^②ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་གཞན་ཞིག་སྒྲ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་ལེན་དུ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དང་
གཟེངས་བསྟོད་པར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པ་ནས། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་བྱ་མོ་དེས་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་སྤྲོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་དག་དེ་ལ་
སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་
འདིས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྤང་བྱ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་རྐང་དེ་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ། ^③འཁོར་གསུམ་

ནམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་
སྦྱོར་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་
ཅད་བཞག་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། སྤང་གཉེན་འདི་དག་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་
འདིས་གཉེན་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་སྤང་བྱ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་མ་ཟིན་པར་
གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་ཆོག་ཆོགས་བསྐྱུངས་པ་དང་ཤུགས་ཀྱིས་
གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མདོན་སྙམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་སྤྱོད་གསུང་གི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་
ཞེས་ །ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོ་དེ་ལ་
དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱང་པོ་ལྷ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ་སྙམ་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་
དང་། དུས་གསུམ་ལ་འདས་སོགས་སུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ངར་འཛིན་པ་སྟེ་བདག་གིས་འདི་ལ་སྦྱུང་པར་བྱའོ་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གླུ་མ་འདིར་
བསྟན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་བྱ་ཡོད་དེ། བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་བསྟོ་བྱའི་
དགོ་བ་ལ་མཆན་མར་ཞེན་པས་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྟོ་བའི་མཆན་བཅས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ནི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའོ་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་མདོན་པར་རྫོམ་པ་བཞག་ནས་སྦྱོང་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཆགས་པའི་

མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེས་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་བལ་བས་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྦྱོར་པ་པོ་
 དང་ཐོབ་པ་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་རང་དེ་ལ་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་
 སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ལམ་
 ལྟར་རེ་འགའ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་
 བར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་
 བར་ཞུགས་པའི་བྱིར་དང་། ཆགས་པ་མངོན་ཞེན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ས་བོན་ཐམས་
 ཅད་གཉེན་པོས་བཀག་པའི་བྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པ། གཉེན་པོ་
 སྦྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་
 ཅན་གྱིས་ཟེན་པ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོམ་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོམ་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། ཉགས་
 བྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་པ་ལ། ཆགས་པའི་ངོ་
བོ། ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ། རྒྱ་མཆན་ལས་འཕྲོས་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། ^①དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་
ཆགས་པའི་མཐའ་འདི་དག་མདོར་སྟོན་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བས་ན་
ཡང་ཆགས་པའི་མཐའ་སྤྲ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་
ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་བཤད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱིར་ཉན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་བྱ་མོ་སྤྲ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རབ་འབྱོར་ཅི་ཅམ་མཆན་
མར་གྱུར་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་
རྩ་བ་ཡང་མཆན་མར་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤྲ། །ཞེས་གསུངས། གཉེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བཤད་པ་ལ། ^②དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་^③རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་^④གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་^⑤། ཆགས་པ་
སྤྲ་མོའི་ངོ་བོ་^⑥ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་པས། མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་པར་

གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་བསྟོད་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་མཆན་མར་
གཟུང་བའི་^①སྒོ་ནས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གོ་ལ་
ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་གཉིན་པོ་
ཡིན་པས་སྤང་བྱར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ལས་སྐྱབ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིན་པོ་མ་
ཡིན་པས་སྒྱུན་མེད་དེ། ཆགས་པ་དེ་ཞེན་པ་སྤྲོ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ^②དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཟབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མ་བྱས་མཛོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་
དེ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆགས་པ་སྤྲོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ངོ་བོར་མ་ཟད་དེའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་
མཆམས་སྒྱུར་བ་ལ། ^③ཡང་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་སྤྲོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། ^④གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་པས། དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་

ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་གསུང་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཆགས་པ་
སྤྱོད་པ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསུང་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་རིགས་
རྣམས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་པས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསུང་ཡིན་
པར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསུང་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ^①རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་དགའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་
ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །གང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོན་
པར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་
སྤུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མདོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆགས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྲུབས་གནས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་
ཆགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིན་པོ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟོང་། ཞེས་མཆམས་སྟོར་བ་

ལ།^①འོན། རི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ།
 ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ།^②གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་
 ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཆགས་པ་སྤྱོད་
 པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་སྤྱོད་པའི་གཉིན་
 བོ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཅད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ནི་ཆགས་པ་དེ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེས་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེ་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གོལ་ས་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། མི་
 མཐུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་
 ཞི་བདེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དཔེ་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིན་བོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་
 དེ་^③ །གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མཆན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དཔེ་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གཞོལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ཕྱིན་
 རྒྱུ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་
 པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཐུན་པ་དེ་དཔེ་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མཆན་ལས་འཕྲོས་དོན་ལ། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། རྟོགས་དཀའ་

བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^①རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་ནི་རྟོགས་པར་དགའོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ནི་སྤྱི་ཀྱང་མ་མཐོང་མ་ཐོས་
མ་ངེས་རྣམ་པར་མ་ངེས་མདོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་ན། ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་གནས་སམ་རང་བཞིན་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་
ལ། ^②ཡང་རྗེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་
དགའ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་བཤད་པ་
ལ། ^③གང་གི་བྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་གསལ་བས་རང་
བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེའི་བྱིར་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རྟོགས་
པར་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་མདོན་སྤྱི་ལྟལ་ལས་འདས་ཤིང་། རིགས་
ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^④རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ནི་སྤྱི་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་ཤེས་
ཏེ། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་

ཞེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེར་བྱིན་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་
 བཤད། །ཅེས་བཤད་ན། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་དེ་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། ^①ཡང་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་
 བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཞེས་བྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་
 འདོད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་པ་ལ། ^②གང་གི་
 བྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་
 རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཞེས་པས་^③བསམ་པ་ལས་འདས་པ་དཔེ་བྱིར། དེ་ནི་རྟོགས་
 པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོས་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་དེ། ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་མི་ཞེས་
 པ་སྟེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟུན་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་^④བ་དང་། ཅུ་བ། འབྲེལ་བ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་དང་གཉིན་པོ་
 སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་གཉིས་བརྗོད་ཟེན་ནས། དེ་ནི་དཔེ་མཐུག་བསྟུན་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། ^⑤དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་

ནས་མཐུག་བསྐྱབས་པར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་
བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལྷགས་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། ^①ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་གཉིན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེ་སྐད་
བཤད་པའི་མི་མཐུན་པའི་^②སྤྱོད་པ་དང་གཉིན་པོའི་རབ་དབྱེ་ནམས་སྐབས་འདིར་ཡང་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུས་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་
གཉིས་། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་
ངར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཁྱོད་
ལ་གཉིན་པོ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
སྒྲུང་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིན་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་དང་།
ནམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^③རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེས་
ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་བས་ངེ་ལྟར་སྦྱང་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་
འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྦྱོང་ན་ཤེས་

ཕྱིན་ལ་སྒྲི་དོན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་
དུ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་དང་གཉིན་པོ་ཉིད་བཟོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་
སྒྲིར་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉིན་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཤེས་
ནས་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་
བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆན་སྒྲིར་བ་ལ། ^①དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་ལ་
སོགས་པ་བཟོད་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲིར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིར་བ།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་
སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེས་ཤུགས་ལ་
འཕངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^②གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བཤད། གཉིས་པ་ནི། ^③ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་རི་སྐད་བཤད་པ་
ལས་བསྒྲིག་སྟེ་སྒྲིར་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྒྲིར་བ་
ལ་བརྩ་ཡོད་པའི། དང་པོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིར་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། འདི་
ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲི་དཔའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་སྒྲི་དཔའི་ཕྱིན་ལ་སྒྲི་དཔའི་
དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མི་སྒྲི་དཔའི་ཕྱིན་ལ་སྒྲི་དཔའི་དོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས། ཞེས་དང་། ^④གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིར་བ་སྟོན་པ་
ལ། ^⑤གལ་ཏེ་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྒྲི་དཔའི་ཕྱིན་ལ་
སྒྲི་དཔའི་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་ནི་

མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། ^①དེ་
དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་མ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲུབ་བ་
སྟོན་པ་ལ། ^②རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྟོད་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མི་སྟོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། ཞེས་དང་། ^③སོ་
སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་
ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ^④ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་
པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ^⑤བྱང་ཆེན་གཟུགས་
ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྟོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་
དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་ཞེས་
བྱ་བར་འདྲུལ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་
མེད་ཉིད་ལ། །སྟོད་པ་བཀག་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ^⑥ཆགས་པ་མེད་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་^⑦གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བ་སྟོན་པ་ལ། ^⑧དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་
ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ།

བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་དེ་མཆར་ཆེད། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
མཁའ་ལ་ནི་བསྟགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་འཕེལ། བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་
འགྲིབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ❶གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་སྟོན་པ་ལ། ❷རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
སྒྲོ་མའི་སྒྲེས་བྱ་ནི་བསྟགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་
བརྗོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་
མེད་དོ། །བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཁོང་ཁོ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་བསྟན་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་
དང་། ❸བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། བྱེད་པ་བྱ་
དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། ❹རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་༺། བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ་ཤེར་བྱིན་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཁྱུམ་པ་དང་།
གཡེང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། ❺བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཆལ་བ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་བར་སྦྲང་ལ་བཏེགས་པར་འཆལ་
བའོ། །ཞེས་དང་། ❻བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་སྦྲ་མེད་
རྗོགས་བྱང་འཆལ་བ་དེ་དག་བཅོན་འགྱུས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་
ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་འགྲོ་བར་འཆལ་བ་ལགས། ཞེས་ཟེར་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་བར་

གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱ་དཀའ་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བ་དང་། །ཞེས་དང་། ❶གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་
སྒྲུབ་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་ཡོད་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བ་སྟོན་པ་ལ། ❷དེ་ནས་
དགོ་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་འདི་སྟུང་དུ་གྱུར་ཏེ། གང་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་མེད་
ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གདགས་སུ་ཡོད། ཅེས་བ་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་
གདགས་སུ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གདགས་སུ་ཡོད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མ་ཤེར་བྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་སྟུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། ❸སྐལ་བ་ཇི་སྟུང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

དགྲ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་སྒྲུབ་བ་སྟོན་པ་ལ། ❹དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་
གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཙུན་
པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་བྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་
གང་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་ཤེར་བྱིན་ཐབ་མོ་
འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བཙུན་པའོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་
དེའི་བསྐྱང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ནི་བསམ་པ་ལྟར་མི་
འགྱུར་ཅིང་། དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། །ཞེས་དང་། ❺གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཉིད་
དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུ་བ་ཤེས་བྱེད་སྒྲུང་བ་རྣམས་བདུན་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བ་སྟོན་པ་

ལ།^①བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྲུམ་པ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱིན་ལ་
སྦྱོར་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་
བརྒྱན་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ཟའི་གྲོང་ཁྲིམ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱལ་བ་ལྟ་
བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུམ་པ།
ཀོ་བུ་ཤི་ཀ་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་ལམ་གྱིས་རྫོམ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་ལམ་དག་གི་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་ལམ་ལ་རྫོམ་སེམས་སུ་
མི་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་པའི་བར་དུ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱལ་བ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤང་བ་རྣམ་བཤུན་
ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།^②ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཆོག་གས་པ་དང་། འགལ་
བ་དང་། རྒྱན་དང་། མ་འཕོས་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་
ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་བཤུན་ལ་སྦྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་
པས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་གཞི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་།
དོན་དམ་པའི་སྒྲོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་
གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་ཡོད་དེ། བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་
བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་བཅུར་ཡོད་པའི་བྱིར། སྦྱོར་བ་བཅུར་

འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་བཅུར་ཡོད་པའི་སློན་ནས་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། སྒྲིབ་པ་བཀག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྒྲིབ་པ་དང་པོ་བཞི་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་མདོའི་ཆོག་ཟེན་དང་མཐུན་ཏེ། མདོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དང་། དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། དེ་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་། དེ་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྒྲིབ་ན། ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྒྲིབ། ཅས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་བཀག་གི་ལྟ་མ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་འདིར་རྒྱང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྒྱུར་ཏེ། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་བྱེ་བ་བཞི། རོ་བོའི་སློན་ནས་བྱེ་བ་གསུམ། བྲེད་ལས་ཀྱི་སློན་ནས་བྱེ་བ་གཉིས། ཤེས་བྲེད་ཀྱི་སློན་ནས་བྱེ་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྲེད་གཞི་གཟུགས་སོགས་ནས་^①རྣམ་མཁྲེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲིབ་པ། གཟུགས་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་བར་དེ་དག་གི་བྲེད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དང་བདེ་སྤྱད་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲིབ་པ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་མདོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གི་སློན་ནས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་འཕེལ་འགྱིབ་ཀྱི་སློན་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་གཙོ་བོའི་ཡུལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་

བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ། བསྐྱུགས་པ་དང་བསྐྱུགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་
སྤྱི་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་སོགས་སྤྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ། རྣམ་མཁུན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་དགའ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྒྲོར་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་དགའ་བ་
དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་དགའ་བ་སྟེ་བྱ་དགའ་རྣམ་
གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བའམ་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་
སྒྲོར་བ་གཅིག་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱུགས་པས་རང་ཉིད་སྐལ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
འབྲས་བྱ་འཐོབ་པས་འབྲས་ཐོབ་འདོད་པ་སྟེ་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པས་མི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་
བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་ལ་
དེ་ཉིད་སྤྱང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བསྐྱུང་མ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་མི་འགོ་བའམ་རག་མ་
ལས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ།
ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སྤྱི་བསྐྱུན་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱི་གནས་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱང་ཉིད་དོན་སྤྱི་འཇུག་
གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྐྱུན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱི་གནས་པས་བྱུང་སྟེ།
དཔེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱི་འཇུག་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་
ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྐྱུན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན། འདིའི་ཤུགས་བསྐྱུན་
གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་གྱང་། འདིའི་ཤུགས་བསྐྱུན་གྱི་དེ་ལ་དེས་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་

འདྲིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་འདྲིའི་ཤུགས་བསྐྱར་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ས་མཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆེན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་བྱུར་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་
གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་
རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་
ཐལ། བྱོད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་
པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཡེ་ལེས་
ཆོས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡེ་ལེས་ཆོས་སྤྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྩེས་སུ་
དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡེ་ལེས་
ཆོས་སྤྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཞེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་
 པའི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་
 མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་
 ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་
 ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁས། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དེ་
 གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་
 སྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་སྤྱོད་
 རྣམ་བཤའ་ལས། ^❶སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ལམ་བཤའ་པ་ནི་གང་
 གིས་ཟེན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཆོན་བྱེད་ནི་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་

ཐལ་ཤིང་མཆོད་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཀྱན་རྫོགས་པའི་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་ངོ་མོ་དང་བྱུང་པར་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉིས་པོར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ།^① ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་
 བཤད་ལྟར་ན། གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་
 མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་
 རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་རྒྱས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གོང་
 རྣམ་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལྟར་ན། བདག་གཉིས་ཆོས་ཅན།
 མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན།
 རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། ཡོངས་
 གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། མཆོད་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་
 ལས་སྐྱེས་པ་གཞན་དབང་གི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་མ་དག་
 པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྒྲིབ་བཤུ་དུ་གྱི་འཇིག་རྟོན་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྒྲིབ་བཤུ་དུ་གྱི་འཇིག་རྟོན་ལྟ་བུ། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་ཤིང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་སྐྱས་བརྫོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་འབྱུང་མེད་
 ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤོང་

ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་^①ལྟ་བུ། རྟོག་པ་
ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན། དེ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་
དོན་གཅིག །སྤྱི་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་བརྟགས་^②པའི་གཟུགས། དེ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དོན་གཅིག །གཟུགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ། གཟུགས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དོན་གཅིག་
གོ། །སྒྲུབ་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།
བདེན་པར་མེད་དེ། ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་དང་། སྐྱ་མ་དང་།
སྤྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲ་བརྟན་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྤྱལ་པ་
བཞིན་ནོ། །དཔེ་བདུན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་^③མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པ་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་རྣམ་པ་
བདུན་པོ་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྒྱ་དེ་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་གྱི་མཆན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོར་བ་འདི་དག་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ^④རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྐྱ་མ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་
བུ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་
^⑤དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་བསྐྱེད་པའི་

སྒྲུག་དང་སྒྲུག་མཉམ་དུ་ཆོག་པ་པ་ལས་བྱང་བས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་པར་སྒྲུང་
ཡང་བདེན་པར་མེད་ཕྱིར་འགལ་བ་སྒྲུང་བས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ཏེ་
སྒྲུང་བས་སྒྲུ་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཚུལ་གཟུགས་བརྟན་འཛོག་བྱེད་ལྟ་བུའི་གང་གི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལས་མ་འཕོས་པའམ་མི་འདའ་བར་སྒྲུང་བས་ན་
མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་མདོར་^①གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་སྒྲུང་དུ་
^②མིག་ཡོར་ཞེས་བྱ་ལ། གཞོད་འཛོམས་ཚུང་བ་ལས་^③རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུ་ཤད་འཛོག་
བར་སྒྲུང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། བཤད་སྒྲུར་ལས། ^④བག་འདྲའི་ཅེ་མོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཁ་
ཅིག །མགལ་མེ་སྒྲུར་དུ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །གནས་པར་བྱ་བའི་རྟོན་མེད་
བར་སྒྲུང་བས་ངེ་བའི་གོང་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱ་དང་བལ་
བར་སྒྲུང་བས་སྒྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཉི། དཔེ་བདུན་པོ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་
ལ་འབེབས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོལ་བའི་རྣམ་པའམ་མཉམ་ཉིད་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། སྒྲུང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ^①རབ་འབྱོར་
ཀྱིས་སྒྲུས་པ། ཀོ་ལུ་ཤེ་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཆོམ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱི་ཆོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་ཆོམ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་ཆོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། སྒྲུལ་བ་ལ་ཆོམ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་
གཟུགས་སོ། །ཞེས་མི་ཆོམ་པ་དང་། གཟུགས་འདིས་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲུབ་པོ་
ཞེས་མི་ཆོམ་པ་དང་། གཟུགས་ལ་ཇེ་ཁོ་ལ་གྱི་དངོས་པོར་མི་ཆོམ་པ་དང་། གཟུགས་ལ་
ཕན་གཞོད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་ཞེས་མི་ཆོམ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་
བཤད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་འོག་ཏུ་དེའི་མཉམ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོར་
བ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ། ^①མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོར་བ་བསྒྲོམ་དགོས་པས། སྒྲོར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་
གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྫོམ་མེད་
པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ^②གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་སྒྲོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་
རྫོམ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་སྒྲོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། བྱིད་ལ་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་མདོན་པར་ཞེན་པ་
དང་། སྒྲོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་ལ་རྫོམ་པ་
དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲོས་པ་ལ་རྫོམ་པ་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
སོགས་རྟོགས་པའི་རྫོམ་པ་རྣམས་བཀག་པས་རྟོགས་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་
རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར།

དེས་ན། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་
ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ ^③ གཞི་

ཞེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་^①བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
དབྱེན་བཞི་ཡོད། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
ཁོ་ན་རེ། སྒྲོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག །གཞིའི་^②ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་མཆན་མཆོན་
སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཞེས་སྒྲོར་བའི་མཉམ་
ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་གཞི་ཞེས་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་ཞེས་སྒྲོར་བའི་
འཛིན་སྤངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཞེས་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་སྒྲོར་བའི་འཛིན་སྤངས་དེ། སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་སྒྲོར་བའི་
མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་དེ་ལྷར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།
བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་།
^③དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་།

འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་བ་རྣམས་དང་། འབྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་།
གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་བ་རྣམས་དང་། ཚངས་འཁོར་བ་རྣམས་དང་། ཚངས་པའི་མདུན་
ན་འདོན་བ་རྣམས་དང་། ཚངས་ཆེན་པོ་^①རྣམས་དང་། གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་
བྱ་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་ཙན་དན་གྱི་སྤྱེ་མས་བཙམ་
ལྡན་འདས་ལ་གཏོར་ཞིང་བཙམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས། ཞེས་པ་
ནས། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་
སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྟེར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། ^②དེ་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་པ་གང་དག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་འཁོར་དེ་དག་འདུས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་
ཞེས་བྱེན་འདི་ཡི་གེ་དང་། མིང་འདི་ཉིད་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་ཁྱ་བ་
བྱས་ནས་སྟོན་པ་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཞུགས་པས་རབ་འབྱོར་ལ་
བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་བཟང་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་
སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཞེས་བྱེན་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཆེ། བྱམས་པས་ཇི་
ལྟར་སྟོན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱིས་པའི་ལན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་སྟོན་པའི་
མདོ་རྣམས་གསུངས།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་བྱམས་པ་སོགས་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་རྣམས་པ་འདི་ལྟར་ཆད་^③ལྷག་མེད་པར་ཞེས་བྱེན་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་བསྟན་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་བ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་མ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་

ཡོད་དེ། དེའི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་
སོགས་མ་འོངས་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དགོས་པ་
བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གངས་སྟོང་གི་ངེས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་
མཛེད་གྱི་ཞིང་དུ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་དགག་སྒྲིབ་
མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བཤད་ན། སྒྱུར་བའི་
མཉམ་ཉིད་གྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་རྫོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་
བསྐྱོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། ^①སྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་
སོ་སོར་རྫོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
སྐྱོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྟོན་ནས་བཤད་པ་ལ། ^②བདེན་པ་སོ་སོ་
ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་
རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་^③ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདེན་

བཞིའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེས་ངི་བའི་སྒོ་ནས་མཆམས་སྦྱོར་བ་
ལ།^①བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་།
བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ། །ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ལ་དངོས་
བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།^②ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི།^③དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།^④ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྤྱག་བདེན་དང་། ཀུན་
འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
ལ། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་སྦྱང་བདག་མེད་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^⑤བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་མཆོན་མ་གང་དག་གི་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སྣ་
མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་འགྱུར།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སྣ་མེད་རྫོགས་
བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་
ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་

མིན། །ཞེས་དང་། ❶ རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་
པ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ❷ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་བྲམས་པ་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་
དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་
དང་། ཞེས་དང་། ❸ སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་
རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ❹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་
ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། རྣམ་དག་དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❺ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་
གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་
བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་

མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་^①ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མ་
སྐྱེས་མ་འགག་ལ་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། ^②བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་
པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ། རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་
པ་ལ། ^③རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་
དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམ་མཁྱེན་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་
མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལེར་ཕྱིན་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་ལྟར། ཞེས་དང་། རྒྱ་
དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གསོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྟར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ^④རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ལེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་གོས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ལེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆགས་པ་
སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ^⑤ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་
ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ^⑥རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་བཟུང་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་

དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་འཇིན་ལས་གྲོལ་བ་
དང་། །ཞེས་དང་། ❶རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཡོངས་སུ་འཇིན་
པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ❷རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
བརྗོད་མེད་དང་། །ཞེས་དང་། ❸རྟེན་དང་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར།
རང་གི་རོ་བོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། འགོག་པ་ཞི་བ་བྱའོམ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་
སྟོན་པ་ལ། ❹རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས།
ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱིན་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་
ཡི། །གཞན་ལ་སྐྱེན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ❺གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་
མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱད་
གཞན་ལ་སྐྱེན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ❻རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ❼ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་

མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ^①རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་
འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཤེར་ཕྱིན། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་ཤིང་སྤང་། ^②གྲུ་ཞོམ་པ་དང་། གྲུ་ཞོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་
ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ^③རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་
བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདྲིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ནི་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣ་བའི་ནད་དང་། ལྷའི་
ནད་དང་། ལྷུང་ནད་དང་། ལྷས་ཀྱི་ནད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་^④ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ནད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་
དང་། ^⑤ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ནད་ཐམས་
ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ལ། ལམ་རིག་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^⑥རབ་
འབྱོར་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་དཔྱལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ངན་སོང་ཆད་དང་། ཞེས་
དང་། ^⑦ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ❶རབ་འབྱོར་པར་བྱིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་
བའམ་འགག་པའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བའམ་ཡོངས་སུ་བབྱང་
བའམ་དོར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་བྱིན་
འདི་ནི་པར་བྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ནི། །
མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་དང་། ❷རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་
འབྲས་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ❸རབ་འབྱོར་པར་བྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་
གོས་པ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་དག་གི་གོས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་
དེ་དག་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེའི་བྱིར་ན་པར་བྱིན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
ནི་གོས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཆོན་མ་དག་དང་མ་
འབྲེལ་དང་། །ཞེས་དང་། ❹སྐབས་པ་དང་སྐབས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❺རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཏེ།
དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་
བྱེད་ན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོང་ཤེར་བྱིན་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་
སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་མིང་དང་
གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཞེས་དང་། ❻ངས་པར་འབྱིན་པ་དང་ངས་པར་
འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་
མཆོན་ཉིད། ཤེས་བྱ་དང་སྐྱ་གཉིས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་

པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། རིགས་ངེས་^❶ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་
བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ།
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོས་བལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཡང་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་ལྷགས་
ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདའ་བྱེད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
ན། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དང་
རྟོག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྲལ་ཆོས་
བཟོད་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདའ་བྱའི་
ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། ཁ་ཅིག་སྟོས་བལ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་^❷མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་
ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྲར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ལ། ^①ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མདོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་
ལམ་^②གཅིག་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཉི་
སྤང་ལས། ^③ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་དེ། ཉན་
ཐོས་རང་རྒྱད་གྱིས་བསྟུས་པའི་མཐོང་ལམ་^④ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་
པའི་མདོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་སློམ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་
མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། ^①མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་
སློམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་གྱི་སློམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སློམ་བྲལ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སློམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འཆད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་སྟོང་པོའི་རྒྱན་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་
གྱིས་བསྟུས་པའི་སློམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སློམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་སློམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སློམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སློམ་ལམ་ཡིན་
པས་བྱེད་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་སློམ་ལམ་ཡིན་དགོས་
པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
སློམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སློམ་ལམ་ཡིན་པས་བྱེད་སྟེ། དེ་ཡིན་ན།
སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་བྱེད་པའི་བྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་
བཤད་ལས། ^②སྐབས་གསུམ་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སློམ་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་།
མངོན་རྟོགས་དུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་
དུག་ཀ་སྟོར་མཐོང་སློམ་གསུམ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རེ་
ཞིག་སྟུབ་བྱེད་ལ་དབྱེད་ན། ཡང་དག་མཐའ་དེ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སློམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སློམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་སྤར་བཞིན།

གཞན་ཡང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
བ་རིམ་བཞིན་སོང་། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས།^① ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ངེ་ལྟར་
མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སླ་
བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། སྐབས་འདི་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ལྷགས་ལ་^② །ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་པའི་བར་འདི་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ལྷགས་
ལ་^③ །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་པའི་བར་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་
ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། དེའི་བར་དེར་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཆོག་གཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། མེད་པས་བྱལ་

ཟེར་ན། མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱ་གྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུ་བ་སྟེ། གཟུགས་ཏྲག་མ་ཡིན་མི་ཏྲག་མིན། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱ་གྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྷགས་ལ་
བསྟན་ནས། སྐབས་འདིར་མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱ་གྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གྲོམ་ལམ་
གཅིག་སྟོན་རིགས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ^①ཅའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ངེ་སྐད་བསྟན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གྲོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མངོན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
ངེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གྲོམ་པའི་ལམ་
ཡིན་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་
སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲོམ་ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་མི་ཏྲག་
སོགས་བཙུ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་མི་ཏྲག་སོགས་
བཙུ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱ་རྟོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་

ཏྲུག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཏྲུག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་
 མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི། དེས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་
 མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདུལ་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་
 བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྤར་བ་ཤད་ཅིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་མཐུན་པ་ཉི་
 སྒྲུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ^①ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
 བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
 བས་བལྟས་ནས་འདུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་
 རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་ལས་ནི་^②ཕྱི་མ་མཐོང་ལམ་ལ་
 དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་ཐོང་
 བར་། ^③གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་མཐོང་ལམ་ལས་ལོགས་པར་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 ལམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ནས་འདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྒྲོམས་ཏེ་
 མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་མཁའ་གསུམ་གྱི་འཛུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་རྒྱུ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^④རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་

ཕྱིན་འདི་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན།
 ཞེས་པ་ནས། ད་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ^①རབ་འབྱོར་ཡང་ཤེར་
 ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པ་འཇགས་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་འཇགས་འཕྲོགས་པར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ^②རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་འཇགས་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་བསྟན་པ་
 འདི་ལ་གང་སྟེ་ཡང་སྤྱི་ན་པའི་གནས་སྟེ་འགྲུར་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་རྫོགས་པར་
 བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་མཐུག་སྟུང་གསུངས། ཞེས་མཆམས་སྟོར་བ་
 ལ། ^③དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དོན་མཐའ་དག་སྟུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་མཐུག་བསྟུ་བར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཆོས་གསུམ་པོ་
 དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུན་གསུམ་གྱི་མཐུག་སྟུང་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདི་དང་
 ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་
 ལ། ^④བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འདི་དང་། ལམ་ཤེས་པ་
 ཉིད་འདི་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེ་ཏུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ནི། མཐུན་གསུམ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟུ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་དེ། ཆོས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཅུ་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་དུ་
 གཉིར་བའི་སྒྲིལ་བུའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་གསུམ་ལ་མཐུག་བསྟུ་མཛད་ནས་མདོན་ཉོགས་གཞན་ལ་དངོས་

སུ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁུག་གསུམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
 དོན་མཐའ་དག་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཁུག་སྟུང་མཛད་པས་
 མངོན་རྟོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་དང་པོ་
 དེ་ཚོས་ཅན། གཞི་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེ་འུའི་
 མཁུག་སྟུང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ལམ་
 ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེ་འུའི་མཁུག་སྟུང་སྟོན་
 བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁུག་རྫོགས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་འུའི་མཁུག་སྟུང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
 བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
 རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་
 སྐལ་བཟང་སྟུང་བར་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ལེགས་པར་
 བཤད་པའོ། །

སྟུང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེ་འུ་ཡི། །མདོ་ཡི་སྟུང་དོན་གཞི་ཤེས་
 མཚོན་བྱེད་པའི། །ཚོས་དགྲ་གསལ་བྱེད་གཞི་ཤེས་སྐབས་ཀྱི་ནི། །རྩ་འགྲེལ་དགོངས་
 པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །རི་ལྟར་བཀལ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཡིས། །ལེགས་
 པར་བཤད་པ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡི། །གསུང་ལས་བྱུང་བ་རི་བཞིན་ཡི་གེར་
 བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་སྟུང་པོ་ཅི་མཆིས་པ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་དང་
 བསྟན་འཛིན་རྣམས། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྟེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་
 ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་རྣམས་ཀུན་མཁུག་ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་བསྟོ། །བདག་གྲང་

དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི། །དང་
བ་རྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱང་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཞོག །ཞེར་
ཕྱིན་སྤྲུལ་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འབྲེལ་གསུམ་སྦྱར་བའི་ལེགས་
བཤད་ཆེ། །ལྷ་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བཙུན་དགེས། །མད་བྱང་བཤད་སྦྱབ་
དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག །

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྒྲུང་། །
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
 པར་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག །
ཅེས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྟན་དང་བསྟན་
འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུགས་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྦྱབ་
ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། ། དགེའོ། །

ལྷ་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- 1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༦་༡།
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༥༠་༡༤།
2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༥༠་༡༥།
3 ག་པ་བ་ཉ་བཞུགས། བ་པ་བ་ཉ་འཇུགས། ཀ་པ་བ་ཇ་བཞུགས།
4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༥༠་༡༦།
3 སྟུ་འབྲུམ་དཔར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཟླ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༥༣།
4 ག་པ་ན་ན་དེ་ལྟར་ན། བ་པ་ན་ན་དེ་ལྟར་ན། ཀ་པ་ན་ཇ་དེ་ལྟར་ན།
5 ག་པ་ན་ན་དཔའི། བ་པ་ན་ན་དཔའི། ཀ་པ་ན་ཇ་དཔའི།
6 ག་པ་བ་ཉ་ཕྱིར། བ་པ་ན་ཇ་ཕྱིར། ཀ་པ་བ་པ་ཕྱིར་ཏེ།
4 ག་པ་བ་པ་དུ་དངོས་སུ་མདོན་སུ། བ་པ་བ་པ་དུ་མདོན་སུ། ཀ་པ་བ་པ་དུ་དངོས་སུ་མདོན་སུ།
5 ག་པ་བ་པ་ཕྱིར། བ་པ་བ་པ་ཕྱིར། ཀ་པ་ན་པ་ཕྱིར་ཏེ།
6 ག་པ་བ་ཇ་ཕྱིར་ཏེ། བ་པ་བ་ཇ་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་པ་ན་པ་ཕྱིར།
7 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༥༡༤་༡༠།
5 སྟུ་འབྲུམ་དཔར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཟླ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༥༣།
6 ག་ཇ་བ་ཉ་ཆར། བ་ཇ་བ་ཉ་ཆར། ཀ་པ་ན་ཉ་ཆར།
7 ག་ཇ་བ་ཇ་མཐེན་བ་དེ། བ་ཇ་བ་ཇ་མཐེན་བ། ཀ་པ་ན་པ་མཐེན་བ་དེ།
8 ག་ཇ་བ་པ་དེས་འབྱེད། བ་པ་ན་ཉ་དེས་བར་འབྱེད། ཀ་པ་བ་པ་དེས་བར་འབྱེད།
9 ག་པ་ན་ཇ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བ་པ་ན་ཇ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཀ་པ་བ་ཇ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
9 ག་པ་བ་པ་འཆོས་ས། བ་པ་བ་པ་འཆོས་ས། ཀ་ཇ་བ་པ་འཆོས་ས།
10 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༤། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི། ༥༥༥་༡༠།
11 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༦་ཇ།
12 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༤། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི། ༥༥༤་༡༣།
13 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༦་པ།
14 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི། ༤་༡།
15 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༦་ཤ།
16 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྤྱེ་ཅ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྤྱེ་དགོངས་འགྲེལ། ༤༥་ཤ།
17 ག་པ་ན་པ་གཅིག་ཕྱ། བ་པ་ན་པ་གཅིག་ཕྱ། ཀ་པ་བ་ཉ་གཅིག་ཕྱ།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- ❶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༤༥་༣༠།
- ❷ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལང་གཤེགས། ༡༩༩༥།
- ❸ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། མདོ་སྡེ་མ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། གློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ། ༣༡༩་༡༣།
- 15 ❶ ག་པ་བ་ན་བྱིར་ཏེ། བ་པ་བ་ན་བྱིར་ཏེ། ༡༡་༡༠་ན་ན་བྱིར་དང།
- ❷ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༤། སེམས་ཅམ་མེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༡༠༤་༡་༡༦།
- 16 ❶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༢། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༣་༥།
- ❷ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་བྱིན་ཆ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༢་༣་༥།
- ❸ ག་ལ་ན་ན་གིས། བ་ལ་ན་ན་གིས། ༡༡་༡༠་བ་༤་གིས།
- ❹ ག་ལ་ན་ན་གིས། བ་ལ་ན་ན་གིས། ༡༡་༡༠་བ་༥་གི།
- ❺ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་མེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱ་ཆེན་མའི་འགྲེལ་བ། ༡༠༥་༤་༥།
- ❶ ག་ལ་ན་པ་འཕོ་དང། བ་ལ་ན་པ་འཕོ་བ་དང། ༡༡་༡༠་བ་༤་འཕོ་དང།
- ❷ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་མེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱ་ཆེན་མ། ༤༥་༤་༡༥།
- 17 ❶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༤༤་༥།
- ❷ ག་ལ་བ་པ་དང་ཡང། བ་ལ་བ་པ་དང་དང། ༡༡་༡་བ་ན་དང་ཡང།
- ❸ ག་ལ་བ་པ་སྐྱིབ་གཉིས། བ་ལ་བ་པ་སྐྱིབ་བ་གཉིས། ༡༡་༡་བ་ན། སྐྱིབ་གཉིས།
- ❹ ག་ལ་བ་པ་དང་ཡང། བ་ལ་བ་པ་དང་དང།
- 18 ❶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༡༩་༡༥།
- 19 ❶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་མེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་འེ་རྒྱ། ༤༣༤་༡༠།
- ❷ ག་༡༠་བ་༡་བྱིར། བ་༡༠་བ་༣་བྱིར། ༡༡་༡་བ་ན་བྱིར་དང།
- ❸ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་མེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་འེ་རྒྱ། ༤༣༤་༡༣།
- 20 ❶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་མེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་འེ་རྒྱ། ༤༣༤་༡༤།
- ❷ ག་༡༡་ན་ན་གསུང་ཚུལ། བ་༡༡་ན་ན་གསུངས་ཚུལ། ༡༡་༡་ན་པ་བྱ་བའི་ཚུལ།
- ❸ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལང་གཤེགས། ༣༢་༡་༥།
- 21 ❶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལང་གཤེགས། ༣༢་༠་༡༠།
- ❷ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༢་༤་༡༦།
- ❸ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་མ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཤེས་རབ་སྟོན་མ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ༤༤༠་༥།
- ❹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། དཀོན་བཅེགས་ཆ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། དཔལ་ཐེང་གི་མདོ། ༢་༣༥་༡༥།
- ❺ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱིར་མི་ལྟོག་བའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༣༤་༣།
- ❶ ག་༡༡་བ་ན་འཁྲིད། བ་༡༡་བ་༤་འཁྲིད། ༡༡་༡་ན་ན་འཁྲིད།
- ❷ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། རྒྱ་ཆེན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ༡༡་༢་༥།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- 22 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ བསྟན་ཆོག་སྐུ་སྐུ་བ། དཔེ་མེད་པར་བསྟན་པ། ༡༩༥་༡༠།
^②ག་༡༡་བ་༤་བཞག་ བ་༡༡་བ་༥་བཞག་ ༡༡་བ་༡་བཞག་
^③ག་༡༡་བ་༥་བཞག་ བ་༡༡་བ་༡་བཞག་ ༡༡་བ་༡་བཞག་
^④ག་༡༡་བ་༤་བཞག་ | བ་༡༡་བ་༡་བཞག་ ༡༡་བ་༡་བཞག་
^⑤བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ བེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༥་༡་༤།
^⑥བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལང་གཤེགས། ༥༥་༡་༡།
- 23 ^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༤༤་༥།
^②བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལང་གཤེགས། ༥༥་༡་༡།
^③བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ བེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༥་༡་༡༣།
- 24 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༤་༡་༡།
^②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ བེར་ཕྱིན་ཆ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉེ་སྤང། ༥༡་༡། ༡༥།
- 25 ^①ག་༡༣་བ་༡་བཞག་ བ་༡༣་བ་༣་བཞག་ ༡༡་བ་༣་བཞག་
^②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ བེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༥་༡་༥༡།
^③བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་ཅ། ༤༤་༡་༤།
- 26 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ བེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཆོག་གསལ། ༥༤་༡་༤།
- 27 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་ཅ། ༤༤་༡་༤།
^②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་ཅ། ༤༤་༡་༤།
^③ག་༡༤་བ་༣་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ ༡༡་བ་༥་བཞག་
- 28 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་ཅ། ༡༡་༡་༤།
^②ག་༡༤་བ་༤་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ ༡༡་བ་༥་བཞག་
^③སྟོབ་དཔོན་པེར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྩེ་བཅུན་ཆ། རྩེ་བཅུན་སྟོབ་པོ་ཆེན། ༤༤་༡་༤།
- 29 ^①སྟོབ་དཔོན་པེར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྩེ་བཅུན་ཆ། རྩེ་བཅུན་སྟོབ་པོ་ཆེན། ༤༤་༡་༤།
^②སྟོབ་དཔོན་པེར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྩེ་བཅུན་ཆ། རྩེ་བཅུན་སྟོབ་པོ་ཆེན། ༤༤་༡་༤།
^③ག་༡༤་བ་༥་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ ༡༡་བ་༥་བཞག་
^④བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་ཅ། ༤༤་༡་༤།
- 31 ^①ག་༡༤་བ་༤་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ ༡༡་བ་༥་བཞག་
^②ག་༡༤་བ་༥་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ ༡༡་བ་༥་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་
^③ག་༡༤་བ་༥་བཞག་ བ་༡༤་བ་༥་བཞག་ ༡༡་བ་༥་བཞག་
^④སྟོབ་དཔོན་པེར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྩེ་བཅུན་ཆ། རྩེ་བཅུན་སྟོབ་པོ་ཆེན། རྩེ་བཅུན་སྟོབ་པོ་ཆེན། ༤༤་༡་༤།
- 32 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༤་༡་༡།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- ①ག་ཀྱེ་ན་ན་ཆེན། བ་ཀྱེ་བ་ན་ཆེ། ཀ་ནུ་བ་ཀྱེ་ཆེ།
- ②བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༩༡༠་ན།
- 33 ①བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༩༠༩་ན།
- ②བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༩༤་ན།
- 34 ①བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩་ལ།
- 35 ①བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་བ་གྲོལ་སྒྲེ། ཉི་སྒྲུང་། ༣༩་ན།
- ②བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༩༤༡་ན།
- ③ག་ཀྱེ་ན་པ་སྟེ་ས་པ། བ་ཀྱེ་ན་པ་སྟེ་བ། ཀ་ནུ་བ་ཀྱེ་ས་པ།
- ④བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤ མདོ་སྟེ་པ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲུས་པའི་མདོ། ༡༩༤༡་ན།
- 36 ①བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤ མདོ་སྟེ་པ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲུས་པའི་མདོ། ༡༩༠༠་ན།
- ②བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤ མདོ་སྟེ་པ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲུས་པའི་མདོ། ༡༩༠༠་ན།
- ③ག་ཀྱེ་བ་ཅེ་ཁམས་གསུམ་པ། བ་ཀྱེ་བ་ཅེ་ཁམས་གསུམ་པ། ཀ་ནུ་བ་ཅེ་ཁམས་གསུམ་པ།
- ④ག་ཀྱེ་བ་པ་ཉིད། བ་ཀྱེ་བ་པ་ཉིད། ཀ་ནུ་བ་པ་ཉིད།
- 37 ①ག་ཀྱེ་བ་པ་མི་སྤྱང་བར། བ་ཀྱེ་བ་པ་མི་སྤྱང་བར། ཀ་ནུ་བ་པ་མི་སྤྱང་བར།
- ②བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤ མདོ་སྟེ་པ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲུས་པའི་མདོ། ༡༩༠༠་ན།
- ③བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ དཀོན་བཙུན་ཆ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། དཔལ་ལྷན་གྲོལ་མདོ། ༡༩༡༡་ན།
- 38 ①བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་བ་གྲོལ་སྒྲེ། ཉི་སྒྲུང་། ༡༩༡་ན།
- 39 ①བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠༡ སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན། ༩༩་ན།
- ②ག་ཀྱེ་ན་པ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བ་ཀྱེ་བ་པ་མི་ལེན་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཀ་ནུ་བ་པ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
- ③ག་ཀྱེ་ན་པ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། བ་ཀྱེ་བ་པ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཀ་ནུ་བ་པ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
- 40 ①ག་ཀྱེ་ན་པ་ལམ་ལས། བ་ཀྱེ་ན་པ་ལམ་ལས། ཀ་ནུ་བ་པ་ལམ་ལས།
- ②བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩་ལ།
- ③བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༤༡་ན།
- 41 ①བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩་ལ།
- ②ག་ཀྱེ་ན་པ་ལམ་ལས། བ་ཀྱེ་བ་པ་ལམ་ལས། ཀ་ནུ་བ་པ་ལམ་ལས།
- 42 ①བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༤༡་ན།
- ②ག་ཀྱེ་བ་པ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། བ་ཀྱེ་བ་པ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཀ་ནུ་བ་པ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
- ③ག་ཀྱེ་བ་པ་དང་པོ་ནི། བ་ཀྱེ་བ་པ་དང་པོ་ལ། ཀ་ནུ་བ་པ་དང་པོ་ནི།
- ④བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩་ལ།
- ⑤བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩་ལ།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- 43 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།
^②བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་ཁྱེ་ཁ། སྟོན་བ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་ཁྱེ། ༤༥༥།
^③ག་༣༠་བ་༥་འཇིགས། བ་༣༡་བ་༣་འཇིགས། ཀ་༣༥་ན་༡་འཇིགས།
^④ག་༣༠་བ་༦་དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། བ་༣༡་བ་༣་དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། ཀ་༣༥་ན་༡་དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ།
^⑤བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།
^⑥བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་ཁྱེ་ཁ། སྟོན་བ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་ཁྱེ། ༤༥༥།
^⑦བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།
44 ^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་ཁྱེ་ཁ། སྟོན་བ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་ཁྱེ། ༡༠་༥།
^②བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་ཁྱེ་ཁ། སྟོན་བ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་ཁྱེ། ༡༠་༣༠།
^③ག་༣༡་ན་༥་ཉིགས། བ་༣༢་ན་༣་ཉིགས། ཀ་༣༥་བ་༣་བཉིགས།
^④བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།
^⑤ག་༣༡་བ་༣་ཡིན་བས། བ་༣༢་ན་༥་ཡིན་བས། ཀ་༣༥་ན་༣་ཡིན་བས།
45 ^①ག་༣༡་བ་༤་རོང་རྒྱུ་བས། བ་༣༢་བ་༣་རོང་རྒྱུ་བས། ཀ་༣༥་ན་༤་རོང་རྒྱུ་བས།
46 ^①ག་༣༢་ན་༣་མཛོན་སྟུང་བ་ཉིགས། བ་༣༣་ན་༡་མཛོན་སྟུང་བ་ཉིགས། ཀ་༣༥་བ་༥་མཛོན་སྟུང་བ་ཉིགས།
^②ག་༣༢་ན་༤་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་། བ་༣༣་ན་༣་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་། ཀ་༣༥་བ་༦་ཐེག་ཆེན་མཐོང་།
^③ག་༣༢་ན་༦་དེས། བ་༣༣་ན་༤་དེས། ཀ་༣༥་ན་༣་དེས།
48 ^①ག་༣༣་ན་༦་དང་པོར། བ་༣༤་ན་༤་དང་པོར། ཀ་༣༠་ན་༥་དང་པོར།
50 ^①ག་༣༤་ན་༡་བཟུང་བའི། བ་༣༤་བ་༥་བཟུང་བའི། ཀ་༣༡་ན་༣་བཟུང་བའི།
^②ག་༣༤་ན་༦་བཟུང་། བ་༣༥་ན་༥་བཟུང་། ཀ་༣༡་བ་༣་བཟུང་།
51 ^①ག་༣༤་ན་༦་བཟུང་། བ་༣༥་ན་༥་བཟུང་། ཀ་༣༡་བ་༣་བཟུང་།
^②ག་༣༤་བ་༡་བསྟན་བཙུག་ལྟ་། བ་༣༥་ན་༦་ཀྱི། ཀ་༣༡་བ་༥་ཀྱིས།
^③བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། ཉི་ཁྱེ་ལེ་ལུ་བཟུང་མ། ༤༣༡་༣།
^④ག་༣༤་བ་༣་ཁྱོད་ཡང་། བ་༣༥་ན་༥་ཁྱོད་ཡང་། ཀ་༣༡་བ་༦་ཁྱོད་ཡང་།
^⑤བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།
52 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།
^②ག་༣༤་བ་༥་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། བ་༣༥་བ་༦་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། ཀ་༣༢་ན་༦་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས།
^③བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་ཁྱེ་ཁ། སྟོན་བ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་ཁྱེ། ༡༣་༡༥།
^④བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།
^⑤བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་ཁྱེ་ཁ། སྟོན་བ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་ཁྱེ། ༣༠་༦།
53 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥༥།

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- 1 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 32། ཉི་མི་ཁ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་མི་ 33་37།
 2 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 34་37།
 3 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 32། ཉི་མི་ཁ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་མི་ 34་37།
 4 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 34་37་3།
 5 ག་34་བ་3་མ་དམིགས་པའི། བ་36་བ་3་མི་དམིགས་པའི། ཀ་33་ན་4་མ་དམིགས་པའི།
 55 1 ག་36་ན་2་འཇུག། བ་32་ན་6་འཇུག། ཀ་34་ན་4་མཇུག།
 2 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 34་37་4།
 3 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 32། ཉི་མི་ཁ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་མི་ 34་37།
 56 1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 34་37་4།
 2 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 32། ཉི་མི་ཁ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་མི་ 34་37།
 3 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 34་37་4།
 57 1 ག་32་ན་4་གཞན་གྱི་བསྟན་པ། བ་34་ན་3་གཞན་གྱི་བསྟན་པ། ཀ་34་ན་4་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ།
 2 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 32། ཉི་མི་ཁ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་འདས། ཉི་མི་ 40་2།
 3 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 34་37་4།
 4 ག་32་ན་2་དེ་དག་གིས། བ་34་ན་2་དེ་དག་གིས། ཀ་34་བ་3་དེ་དག་གི།
 58 1 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 33། བརྒྱད་རྟོང་ཀ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་འདས། བརྒྱད་རྟོང་པ། 47་37།
 2 ག་32་བ་6་རྒྱུ་བས། བ་34་བ་6་རྒྱུ་བས། ཀ་36་ན་4་རྒྱུ་བས།
 3 ག་32་བ་2་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ། བ་34་བ་2་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ། ཀ་36་ན་4་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ།
 59 1 ག་34་ན་3་རང་རྒྱལ་གྱི། བ་36་ན་3་རང་རྒྱལ་གྱི། ཀ་36་བ་3་རང་རྒྱལ་ལམ་ལ།
 60 1 ག་34་བ་3་བསྟོམ། བ་36་བ་3་བསྟོམ། ཀ་32་ན་3་བསྟོམས།
 2 ག་34་བ་3་ཕྱིར་དོ། བ་36་བ་4་ཕྱིར་དོ། ཀ་32་ན་4་ཕྱིར།
 3 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 24། མདོན་པ་གྲ། རྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། 33་37།
 4 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 24། མདོན་པ་གྲ། རྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། 34་37།
 61 1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 26། སེམས་ཅམ་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀྱན་བཏུས། 32་47།
 2 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 42། དབུ་མ་ཅ། མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། 36་30།
 3 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 24། མདོན་པ་གྲ། རྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། 34་37་2།
 4 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 40། མདོན་པ་གྲ། རྟོན་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐས། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད། 24་47།
 62 1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 40། མདོན་པ་གྲ། རྟོན་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐས། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད། 24་47་2།
 63 1 ག་36་བ་6་ཕྱིར་དོ། བ་30་བ་6་ཕྱིར། ཀ་34་བ་6་ཕྱིར་དོ།
 2 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 30་2་30།

ལྷ་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

ལྷ་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༥།
- ❷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱིམ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི ༡༤༠་༥།
- ❸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༤།
- 85 ❶ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱིམ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི ༡༤༥་༥།
- ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༦།
- ❸ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱིམ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི ༡༤༥་༡༥།
- ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༥།
- ❺ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱིམ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི ༡༤༤་༤།
- 86 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༤།
- ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༡༥།
- ❸ ག་༤༠་བ་༤་གྱིས། བ་༤༥་ན་༥་གྱིས། ཀ་༥་ན་༡་གྱི།
- ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༡༥།
- 87 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༣་༡༤།
- ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༤༡༤་༡༥།
- ❸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མཛོན་པ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༤༥་༡༤།
- 88 ❶ ག་༤༡་ན་༥་རབས་གནས། བ་༤༥་བ་༥་རབས་གནས། ཀ་༥་ན་བ་༤་རབ་གནས།
- ❷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། དཀོན་བཅུགས་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ལྟ་ཡི་བྱ་རབ་གནས་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ཆད། ༥༥༥་༤།
- ❸ སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ། ༥༥༤་༥།
- ❹ སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། ཇེ་ཅོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༡༠༤་༤།
- 89 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༤༡༤་༤།
- ❷ ག་༤༡་བ་༥་ལམ་གྱི། བ་༤༥་ན་༤་ལམ་གྱི། ཀ་༥༤་ན་༤་གྱི།
- ❸ སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ། ༥༥༤་༤།
- ❹ ག་༤༥་ན་༥་མེད་དེ། བ་༤༥་ན་༤་མེད་དེ། ཀ་༥༤་བ་༥་ཡོད་དེ།
- ❺ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༥༤་༤།
- ❻ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༤༡༤་༤།
- ❼ ག་༤༥་ན་༥་མཛོང་ལམ་གྱི། བ་༤༥་བ་༡་མཛོང་ལམ་གྱི། ཀ་༥༤་བ་༤་མཛོང་སྟོམ་གྱི།
- 91 ❶ ག་༤༥་བ་༥་གཞག། བ་༤༤་ན་༥་གཞག། ཀ་༥༥་བ་༥་གཞག།
- ❷ ག་༤༥་ན་༡་གཞག། བ་༤༤་ན་༥་གཞག། ཀ་༥༥་བ་༤་གཞག།
- 93 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མཛོན་པ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༤༥་༤།
- ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༥༥༤་༡༥།

ལྷ་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- 94 ག་༤༤ན་༥་བསྐྱེལ་ལ། བ་༤༥་བ་༣་བསྐྱེལ་ཆེས། ག་༥༦ན་༦་བསྐྱེལ་ལ།
 1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་ལ། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད། ༡༥༥༥་༣།
 95 སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྩེ་ཚོང་ཁ་ལ། གསེར་བྱེད་ ། ༢༥༤་༡།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༢་༡༤།
 96 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༥་༣།
 3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༥་༥།
 4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༥་༡༤།
 5 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༤། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བདུས། ༣༣༥་༡༡།
 6 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༥་༡༤།
 7 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༤། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བདུས། ༣༣༥་༡༣།
 97 ག་༤༥་བ་༣་ཆོས་ཤེས་བཞིས། བ་༤༦་ན་༡་ཆོས་ཤེས་བཞིས། ག་༥༧ན་༣་ཆོས་ཤེས་བཞིས།
 8 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༣༠་༤།
 9 ག་༤༥་བ་༥་བཞིན་ནོ། ། བ་༤༦་ན་༣་བཞིན་ནོ། ག་༥༧ན་༥་ཡིན་ནོ། །
 10 སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྩལ་ཆབ་རྩེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱ། ༣༤༠་༤།
 98 སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྩལ་ཆབ་རྩེ། ལམ་སྤྱིགས་ཐེག་མཆོག་སློ་འབྱེད། ༣༣་༤།
 1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༢་༡༠།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༤། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བདུས། ༣༣༥་༡༥།
 100 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༥་༡༥།
 101 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༢། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༤༢་༣་༡༤།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༤་༥།
 102 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༢། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༤༢་༣་༡༤།
 3 ག་༤༦ན་༣་གཉིས་པ་འཐད། བ་༤༧་བ་༣་གཉིས་པ་ལ་འཐད། ག་༤༨ན་༦་གཉིས་པ་འཐད།
 103 ག་༤༦ན་༦་འཛོལ་པར། བ་༤༧་བ་༢་འཛོལ་པར། ག་༤༨་བ་༥་འཛོལ་པར།
 4 སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ། རྩལ་ཆབ་རྩེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱ། ༣༥༥་༤།
 5 ག་༤༦་བ་༡་ཐོན་དུ། བ་༥༠ན་༣་ཐོན་དུ། ག་༤༨ན་༡་མདོན།
 6 སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ། རྩལ་ཆབ་རྩེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱ། ༣༥༤་༡།
 104 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༤་༡༢།
 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༤་༣༡།
 107 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། བེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༢་༡༤།
 109 ག་༥༡ན་༣་འཛོག་དུ་རིགས་པའི་བྱིར། བ་༥༣་བ་༥་འཛོག་དུ་རིགས་པའི་བྱིར། ག་༤༦ན་༦་འཛོག་དུ་རིགས་པའི་བྱིར།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- 110 ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༣༠་༣།
 - ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༦། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༣༤༤་༦།
 - ❷ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༤༣་༥།
- 111 ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༤༣་༥།
 - ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༥། དབུ་མ་ཅི། མགོན་པོ་ལྷ་སྟུབ། དེགས་པ་བྱུག་བཅུ་ལ། ༥༩་༡༥།
- 112 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་ལ། ༣༤༤་༦།
- 113 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༡།
 - ❶ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི། ༡༥༡་༡༠།
 - ❷ ག་༥་༣་ན་༡་བསྟན་ནས། ༥༤་བ་༥་བསྟན་ནས། ༡༤་བ་༤་བསྟན་ནས།
 - ❸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༣།
 - ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༥།
- 114 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི། ༡༥༡་༡༡།
 - ❶ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི། ༡༥༣་༡༥།
 - ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༦།
 - ❸ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི། ༡༥༥་༡།
 - ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༥།
 - ❺ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི། ༡༥༦་༤།
- 115 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༦།
 - ❶ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི། ༡༥༦་༣༡།
 - ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༤།
 - ❸ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི། ༡༥༥་༡༤།
 - ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༤།
- 117 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༦། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༣༤༤་༡༠།
 - ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༤། མཛོན་པ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཅིན། མཛོན་ཅ་ལ། ༡༣་༡༠།
- 118 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༤་༡༡།
 - ❶ ག་༥༥་བ་༣་དགྲ་ཀ། བ་༥༥་ན་༥་དགྲ་ཀ། ཀ་༥༥་ན་༣་དགྲ་ཀ།
 - ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༣༤་༥།
- 120 ག་༥༤་ན་༣་བསྟར། བ་༥༥་བ་༤་སྟུ། ཀ་༥༥་བ་༤་བསྟར།
 - ❶ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༤་༣།
 - ❷ ལྷ་འབྲུམ་དཔར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༤་༥།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- 121 ^①ག་ཡེ་བ་ཡེ་མིག་གི། བ་ཡེ་བ་ཉ་མིག་གི། ཀ་པ་ན་བ་ཉ་ཡིད་གི།
^②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༡༣་ཀ།
- 122 ^①ག་ཡེ་ན་ན་སོགས་གིས་དག་ས། བ་ཡེ་བ་ཡེ་སོགས་གིས་དག་ས། ཀ་པ་ན་བ་ཡེ་སོགས་དག་ས།
^②སྒྲིལ་བུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན། ༣༥༥་ཀ།
- 124 ^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་བྱེན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༥༥་ཀ།
^②ག་ཡེ་ན་ན་བསྟོས། བ་ཡེ་ལ་བ་ཡེ་བསྟོས། ཀ་པ་ཡེ་ན་ན་དངོས།
^③ག་ཡེ་ན་ན་གི། བ་ཡེ་ལ་བ་ཡེ་གི། ཀ་པ་ཡེ་ན་ན་གིས།
^④བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༦༠་ཀ།
^⑤ག་ཡེ་ན་ཡེ་ཁོར་ཁོར་ཡུག། བ་ཡེ་ལ་པ་ཁོར་ཁོར་ཡུག། ཀ་པ་ཡེ་ན་ཡེ་ཁོར་ཁོར་ཡུག།
- 125 ^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༦༠་ཀ།
^②བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༦༥་ཀ།
^③ག་ཡེ་བ་ན་ཞན་བ། བ་ཡེ་ལ་པ་ཞན་བ། ཀ་པ་ཡེ་བ་ཡེ་ཞན་བ།
^④བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༥༡་ཀ།
^⑤བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༥༥་ཀ།
^⑥ག་ཡེ་བ་ཡེ་རིན་པོ་ཆེ། བ་ཡེ་ལ་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཀ་པ་ཡེ་ན་པ་རིན་པོ་ཆེ།
- 126 ^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༥༦་ཀ།
^②བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༥༥་ཀ།
^③བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༥༤་ཀ།
^④བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༥༤་ཀ།
^⑤བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༥༠་ཀ།
^⑥བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༡༤༤་ཀ།
^⑦བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༢༠༥་ཀ།
- 127 ^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༢༡༣་ཀ།
^②ག་ཡེ་ན་པ་འདོད།
^③བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༢༡༦་ཀ།
^④བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༢༡༤་ཀ།
^⑤བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༢༡༤་ཀ།
^⑥ག་ཡེ་ལ་པ་འཕྲོགས། བ་ཡེ་ལ་པ་འཕྲོགས། ཀ་པ་ཡེ་ན་པ་འཕྲོགས།
^⑦ག་ཡེ་ལ་པ་འཕྲོགས། བ་ཡེ་ལ་པ་འཕྲོགས། ཀ་པ་ཡེ་ན་པ་འཕྲོགས།
^⑧བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། ཅི་ཁྱིལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ཁྱི ༢༡༡་ཀ།

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

- ❶ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤༠་༡༠།
- ❷ ག་༤་པ་ན་༤་འོང་བ་ཡིན། བ་༤་ན་༡་འོང་བ་ཡིན། ཀ་༤་བ་༤་འོང་བ་ཡིན།
- ❸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༤་༡་༣།
- ❹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤་༣་༣།
- ❺ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༤་༥།
- ❻ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༤་༡༤།
- ❼ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤་༤་༡།
- 145❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༤་༤།
- ❷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤་༣་༥།
- ❸ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤་༤།
- ❹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤༤་༡༤།
- ❺ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༤་༤།
- 146❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༤་༡༤།
- ❷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤་༥་༡༡།
- ❸ ག་༤་ན་༤་དབང་པོ། བ་༥་ན་༡་དབང་པོ། ཀ་༤་ན་༤་དབང་པོ།
- ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་མེ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེལ་རྒྱལ། ༤་༥་༡༠།
- 147❶ ག་༤་ན་༡་དབང་པོ། བ་༥་ན་༤་དབང་པོ། ཀ་༤་ན་༤་དབང་པོ།
- ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྤེལ་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག། ༤་༥་༤༠།
- ❸ སེང་ཕྱིས་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ། རྟགས་བརྩོན། རྩེ་ཅོང་ཁ་ལ། རྟགས་བརྩོན་འདུན་ལེགས་མ། ༣༤༤།
- ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྤེལ་ཞི་བ་ལྷ། བསྟན་བཟུས། ༡༣༡༤་༡༣། མདོ་འདི་བསྟན་བཟུས་སྤྱོད་འཇུག་མ་མ་གཏོགས་མི་སྣང་།
- 148❶ ག་༤་ན་༣་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བ་༥་ན་༥་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་༤་ན་༤་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
- 149❶ ག་༤་ན་༥་ཀྱི། བ་༥་ན་༥་ཀྱིས། ཀ་༤་ན་༥་ཀྱིས།
- ❷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༤་༡་༡༠།
- 150❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤་༥་༡།
- ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤་༥་༤།
- ❸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤་༥་༥།
- 151❶ ག་༥་ན་༤་ལམ་གྱི། བ་༥་ན་༥་ལམ་གྱི། ཀ་༤་ན་༥་ལམ་གྱིས།
- 152❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། བེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤་༥་༡༣།

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

ག་ཨ་ན་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩ་མོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན། བ་ཨ་ན་བ་ཇ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩ་མོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན། ཀ་ལྟ་བ་ལ་
བདག་མེད་གྱི་རྩ་མོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན།

153[●] བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། སྟོབ་དཔོན་སེར་གོ་བཟང་པོ། རྟེན་པ་དོན་གསལ། ༣༥༥་་་༡༩།

^①བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅཱ་མེ། རྟེན་བཅུ་གཉིས་མགོ་། ལྷན་ལྷ་མ། ༢༥༤།

བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟན་པ། ༥༠། སེམས་ཅམ་མེ། རྟེན་བྱམས་མགོན། མདོ་ཤེས་བྱུན། ༡༦༧༣།

^①བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༠། སེམས་ཅཱ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱད་ཟླ་མ། ༢༥༤།

154¹ བསྐྱོན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་འཁྲུག། ༡༡༩།

155° སྒྲ་ལྟུང་པར་མ། གསུང་ལྟུང་ཅ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་། ༥༩༩༥།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་ས། གཞུང་འབྱུང་ཅ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་མེད། ༥༩༩།

^②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱེན་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༡༡།

^①བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༢༠། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ལྷགས་པ། དབྱ་མ་ཆིག་གསལ། ༣༠།

⁹ག་ཡ་ཨ་བ་ཨ་ཆགས་གྱིས། བ་ཡ་ཨ་ཨ་ཆགས་གྱིས། ཀ་ཨ་བ་ཨ་ཆགས་གྱིས།

^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་རི། འབགས་བ་ཐོགས་མེད། གུན་བརྟམ། ༡༤༥།

^① བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཞིན། མཛོད་རང་ལྟེལ། ༥༩༡༤།

156¹ག་པ་ལྷ་བ་ལྷ་བཙུག་གི། བ་པ་ལྷ་བ་ལྷ་བཙུག་གི། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བཙུག་གིས།

^①བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༣༥། ཉི་མི་ཁ། ལྷོན་བ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་མི་ ༣༦༥།

^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༥༧་ཉ་༩།

^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེར་པོ་བཟར་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༥༥་༡༦།

⁹བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། ལྷོན་བ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༩་བ།

157⁹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ཞེར་ཕྱིན་མ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྟེན་ལ་བ་དོན་གསལ། ༣༥ ག' ༡༦།

²བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། ལྷོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༣༤༥༧༧།

^①བུལྟན་བུལྟན་དཔེ་བུལྟན་ལ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཤེར་པོ་བཟང་པོ། རྩེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༥༥་༡༥༡།

^①བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༣༥། ཉི་མི་ཁ། ལྷོ་བ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མི་ ༣༥་ན་ལ།

⁹བསྐྱེད་བསྐྱུང་དཔེ་བསྐྱུང་ལ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། སྒྲོ་བ་དཔོན་སེང་གོ་བ་ཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༥་པ་༡༩།

^①བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༣༥། ཉི་མི་ཁ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མི་ ༣༥༥།

158¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟན་པ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྫོགས་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། རྟེན་ལ་བ་དོན་གསལ། ༣༥༥་༡༩།

^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༣༥། ཉི་མི་ཁ། མཛོ་བ་བཙམ་ལྟ་འདས། ཉི་མི་ ༣༥༠༡༠།

བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཤང་གོ་བཟར་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༥༩།

159¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲུར་མ། ༣༥། ཉི་མི་ལ། ལྷོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་མི། ༣༥༥་༣།

160^① བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ཤེར་ཕྱིན་ཟ། མཛོ་བ་དཔོན་མེར་གོ་བ་རར་པོ། བསྐལ་པ་དོན་གསལ། ༩༥༩་༣།

ལྷ་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- ❶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༣༥་༡༡།
❷ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠་༩།
❸ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༣༥་༡༢།
❹ ག་༤་ན་༩་གསུངས། བ་༤༥་ན་༣་གསུངས་པ། ༡༡༠༤་ན་༥་གསུངས།
❺ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠་༥།
179❶ ག་༤་ན་བ་༥་གྱི། བ་༤༥་བ་༣་གྱི། ༡༡༠༤་བ་༥་གྱི།

སྐབས་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- 181❶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠་༡༢།
182❶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱ་སྒྲིབ་། ༡༣༡་༢༡།
❷ ག་༣་ན་༣་བཅུ། བ་༣་ན་༣་བཅུ། ༡༡་བ་༣་བཅུ།
183❶ ག་༣་བ་༩་ཐལ། བ་༣་ན་༡་ཐལ། ༡༡་ན་༥་ཐལ་ལོ།
184❶ ག་༣་ན་༥་གྱི། བ་༣་བ་༡་གྱི། ༡༡་ན་བ་༥་གྱིས།
187❶ སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཁ། རྒྱལ་ཆ་བ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱ། ༤༠༥་༡།
❷ ག་༤་ན་༩་ཡིན་ཏེ། བ་༤་ན་ཡིན་ཏེ། ༡༡་ན་༣་དོན་ཏེ།
❸ ག་༤་ན་༥་དབལ། བ་༤་བ་༣་དབལ། ༡༡་ན་༤་བལ།
❹ སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཁ། རྒྱལ་ཆ་བ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱ། ༤་༤།
188❶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠་༡༩།
❷ སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཁ། རྒྱལ་ཆ་བ་ཇ། ལམ་བསྐྱེགས། ༡༣་༣།
❸ ག་༤་བ་༥་དབལ། བ་༥་ན་༤་དབལ། ༡༡་བ་༥་དབལ།
❹ ག་༥་ན་༣་གཙོ་བོར། བ་༥་ན་༩་གཙོ་བོར། ༡༡་ན་༣་གཙོ་བོར།
190❶ ག་༩་ན་༣་གྱི། བ་༩་ན་༩་གྱིས། ༡༡་ན་༣་གྱིས།
❷ ག་༩་ན་༣་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། བ་༩་ན་༩་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། ༡༡་ན་༤་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ།
191❶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠་༡༥།
❷ ག་༩་ན་༩་བཅུ། བ་༩་བ་༣་བཅུ། ༡༡་བ་༣་བཅུ།
❸ ག་༩་ན་༩་དེ་ཡང་། མདོ་ལས། བ་༩་བ་༤་མདོ་ལས། ༡༡་བ་༣་དེ་ཡང་མདོ་ལས།
❹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༤༤་༩།
192❶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠་༡༡།
❷ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༡་༡༡།
❸ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༤༤་༡༣།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༡་༦།
- ❷ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༡་༧།
- 193 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༡་༨།
- ❷ ག་པ་ན་ན་བས། བ་པ་ན་པ་བས། ཀ་པ་བ་པ་བས།
- 194 ❶ ག་པ་བ་པ་ན་ཅིག་ཅར། བ་པ་ན་པ་ཅིག་ཅར། ཀ་པ་ན་པ་ཅིག་ཅར།
- ❷ ག་པ་བ་པ་ཅ་མཛོན་སུམ་དུ། བ་པ་ན་པ་ཅ་མཛོན་སུམ་དུ། ཀ་པ་ན་པ་ཅ་དངོས་སུ་མཛོན་སུམ།
- 195 ❶ སྐྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ། ༩༢༥་༩།
- ❷ སྐྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། ཇ་ཅོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་། ༩༣༥་༩།
- 197 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༠་༩༠།
- ❷ ག་པ་ན་ན་གེ། བ་པ་ན་པ་གེ། ཀ་པ་ག་པ་ན་པ་གེ།
- 198 ❶ ག་པ་ན་པ་ཇ་ཞེས་བསྟན། ཞེས་ཐེང་ན། བ་པ་ན་པ་ཇ་ཞེས་བསྟན། ཞེས་ཐེང་ན། ཀ་པ་ག་པ་ན་པ་ཇ་ཞེས་བསྟན། ཞེས་ཐེང་ན།
- ❷ སྐྱ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་ཇ། ལམ་བསྐྱེགས། ༩༣་༩།
- ❸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༡་པ།
- ❹ ག་པ་བ་པ་གེ། བ་པ་བ་པ་ཇ་ཐེགས་བཅིང་གེ། ཀ་པ་ག་པ་བ་པ་གེ།
- 199 ❶ ག་པ་བ་པ་ཇ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། བ་པ་ག་པ་ན་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀ་པ་ག་པ་བ་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར།
- 200 ❶ ག་པ་ག་པ་པ་ཐེག་དམན། བ་པ་ག་པ་པ་ཐེག་དམན། ཀ་པ་ག་པ་པ་ཐེག་ཆེན།
- 202 ❶ སྐྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ། ༩༢༦་༩།
- ❷ ག་པ་ག་པ་ན་པ་འཛམས། བ་པ་ག་པ་ན་པ་འཛམས། ཀ་པ་ག་པ་ན་པ་འཛམས།
- 203 ❶ སྐྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་ཇ། ལམ་བསྐྱེགས། ༩༢་༩།
- 204 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༩༡༩་༡༠།
- 205 ❶ སྐྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ། ༩༢༦་༧།
- ❷ སྐྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ། ༩༢༦་༧།
- ❸ ག་པ་ག་པ་ན་པ་ཁོན་རེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ། བ་པ་ག་པ་ན་པ་ཁོན་རེ་བ་བདེན་གྲུབ། ཀ་པ་ག་པ་ཁོན་རེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ།
- 206 ❶ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༧༧༧་༡༩།
- ❷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༧༧༧་༡༩།
- ❸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། བསྟོད་ཆོགས་ཀ། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱུ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོད་བ། ༩༠༠་༦།
- ❹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༡་༩།
- 207 ❶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༡་༡༦།
- ❷ ག་པ་ག་པ་ཇ་ཁོག་ཁ། བ་པ་ག་པ་ཇ་ཁོག་ཁ། ཀ་པ་ག་པ་ཇ་ཁོག་ཁ།

ལྷ་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

- 226^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༤་༥༠།
②བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༤༥་༥༡།
③བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༤་༥༠།
④བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༤༥་༥༡།
⑤ག་༥༡་བ་༥་པ། བ་༥༥་བ་༥་པ། ཀ་༥༥་ན་༤་བ།
⑥བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༤༥་༥༡།
⑦བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༤༥་༥༡།
227^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༥་༥༡།
②བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༤༥་༥༡།
③བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༥་༥༡།
④བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༤༥་༥༡།
⑤བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༥་༥༡།
228^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༥༡་༥༡།
②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༥་༤༡།
229^①ག་༥༥་ན་༥་པོ་གསལ་ནས་རྣམ། བ་༥༥་བ་༥་པོ་གསལ་ནས་རྣམ། ཀ་༥༥་ན་༥་པོ་གསལ་ནས་རྣམ།
232^①སྟུ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆ་བ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱ། ༥༠༥་༥༡།
233^①ག་༥༤་བ་༥་ཕྱིར་ཉ། བ་༥༥་བ་༥་ཕྱིར།
234^①ག་༥༥་ན་༤་བཞག། བ་༥༤་ན་༥་བཞག། ཀ་༥༥་བ་༤་བཞག།
②ག་༥༥་ན་༤་བཞགས། བ་༥༤་ན་༥་བཞགས། ཀ་༥༥་བ་༤་བཞག།
③ག་༥༥་ན་༤་བཞག་ཁྱི་ བ་༥༤་ན་༥་བཞག་ཁྱི་ ཀ་༥༥་ན་༥་བཞག་ཁྱི་
④བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མདོ་སྟེ་པ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་བར་མི་རྟོག་བ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས། ༥༤།
⑤ག་༥༥་བ་༥་པ། བ་༥༤་བ་༥་པ། ཀ་༥༥་ན་༤་པོས་དེ།
235^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༥༠་༥༡།
②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༥༥༡་༥༡།
③བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེས་མཛད། གཞོད་འཛོམས་རྒྱུང་བ། ༥༥༤་༥༡།
④བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་རི། སྟོབ་དཔོན་དགེ་བསྟན་བཙུན་པ། བཤད་སྟུང་། ༥༥༥་༥༡།
⑤བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༥༡་༥༡།
236^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༥་༥༡།
②བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༥་༥༡།

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

⁹ག་ནེ་ན་ཨ་འོག་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི། བ་ནེ་ན་ཨ་འོག་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི། ག་ནེ་བ་ཉ་འོག་བཞི་མེས་པའི་རྣམས་འཕྲོད།

237^①ག་ཨ་ལ་ག་ཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལེ། བ་ཨ་ལ་ག་ཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལེ། ཀ་ཨ་ལ་ག་ཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལེ།

^①ག་ཨྱ་བ་ན། གཞིའི། བ་ཨྱ་བ་ན། གཞི། ཀ་ཨྱ་བ་ན་གཞིའི།

¹བཀའ་འགྲུ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༥༤༥།

238¹ག་ནུ་བ་པ་ལ། བ་ནུ་བ་པ་ལོ། ཀ་ནུ་ན་པ་ལ།

^① བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཅི་ཁྱིམ། ལྷོན་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས། ཅི་ཁྱི ༩༥༥། ༡༩།

ག་མཉམ་ན་ལ་འཆད། བ་མཉམ་ན་ལ་འཆད། ཀ་མཉམ་བ་ཀ་ཆད།

239¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༩༥་ཉ།

²བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེར་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༢༥། ༡༩།

^①ག་ནལ་བ་ལ་གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། བ་ནད་བ་ད་གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཀ་ནད་ན་གསུམ་བ་ལ་གསུམ་ལས།

240¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟན་པ། ༡༣། ཤེར་ཕྱིན་ན། ལྷོ་བ་དཔོན་པོ་ལ་པོ་བ་ལྷ་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༩༩།

བསྟན་འགྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ༥༣༡ རེ་ཕྱིན་ཅ། སྟོན་པོ་མེད་པོ་བཟང་པོ། རྒྱུ་ལ་པོ་ཕྱིན་གསལ། ༣༤༦་༡༠།

^①བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༩་མ་༡༥།

བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༥'༡༥།

⁵ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ཁ། མྱོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༤༥༥།

241¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བར་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༩༩་༡༠།

བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། ཉི་མི་ཁ། ལྷོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་མི་ ༩༥༥༥།

བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། སྟོབ་དཔོན་སང་གོ་བཟར་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༩༩།

^①བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྲུར་མ། ༣༥། ཉི་མི་ཁ། མྱོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མི། ༤༤༡།

⁵བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༥། ཉི་མི་ཁ། མྱོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མི། ༤༡༡༢༡།

242 །ག་ཨ་བ་ཨ་ནམ་མཁེན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བ་ཨ་ལ་བ་ལ་ནམ་མཁེན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ག་ཨ་ལ་ལ་ནམ་མཁེན་གྱི་ཡོངས་སུ་
དག་པའོ། །

བརྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༩་ཉ།

བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲུར་མ། ༡༥། ཉི་མི་ཁ། མྱོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མི། ༢༤༢༥།

¹བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་བྱིན་ར། རྟོན་བ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ་ལེ་ལྷ་བརྒྱད་མ་ལས་བྲངས་པའི་མདོ། ༡༣༡༥་ནོ།

བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟར་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༩༩།

^①བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥། ཉི་མི་ཁ། ལྷོ་ན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མི་ ༤༤༤།

243¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༦་ན།

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

250^❶བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༡༣༡༥་༡༠།

251^❶བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ག། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་། ༡༥་༥་༥།

^❷སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན། ༥༡༥་༥།

^❸སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་། ༡༤་༥་༤།

^❹བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩༡་༤།

252^❶བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩༡་༡༡།

^❷བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙུང་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩༡་༡༥།

^❸བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༤་༥་༡༡།

^❹བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༤་༩་༥།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་གི་ས་རྩེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མ་

ཞུ་སྤྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།

ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མ་ཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆང་དང་དཔར་སྐྱོན་གནང་མཁན་བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་གི་བྲག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།

ཞུ་སྤྲིག་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྟ་རམས་པ་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་བྲག་དང་ཞིབ་བསྟར་གནང་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག །པར་བྱེན་འཛིན་གྲུ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྟར་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་གི་དཔེ་ཁྱིད་དགོ་ཤོན་རྣམ་པ།

དཀར་ཆག་སྤྲིག་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་གི་ལྟ་རམས་འཛིན་གྲུ།

ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཆོལ་མཁན་དང་དེ་བསྤྲིག་པ།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲུ་དང་འདུལ་གསར་འོག་

མའི་འཛིན་གྲུ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ལུང་འཆོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ལས་དུས།

བྱེ་ལོ་ (2012) ནས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་།

ལུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

ཡིག་གཟུགས།
སྟོན་ལམ་བོད་ཡིག་གཉིས་པ།

མཉེན་ཆས།
Microsoft Word 2010

དེབ་ཆད།
ཞེང་དུ། Width 17.cm སྤེང་དུ། Height 23.50cm

བྱི་ལོ་ (2015) ལོར་སྟོན་ལམ་སྟོན་དཔེ་བསྐྱར་མཉེན་ཆས་གཞི་སྟོན་མཉེན་ཆས་བསྐྱེད་པ།